

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
OCTOBER 25

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXV Nr. 40 (5689)

2014. gada 25. oktobris – 31. oktobris

Par Stūra mājas likteni

Latvijas valdības sēdē š. g. 21. oktobrī izskatīja Kultūras ministrijas iesniegto informatīvo ziņojumu *Par Stūra māju* un priekšlikumus Stūra mājas un tajā ierīkotā muzeja ilgtermiņa saglabāšanai, kas paredz ēkas pirmajā stāvā un pagrabstāvā saglabāt Latvijas Okupācijas muzeja izstādes.

Izstādes „Stūra māja. Lieta Nr.1914/2014” darbības turpināšana atrisinātu galveno problēmu – nodrošinātu vēsturisko notikumu vietas pieejamību sabiedrībai. Īpašu nozīmību tas iegūtu 2015. gadā, radot iespēju Latvijas neseno vēsturi iepazīt Latvijas – Eiropas Sa-

grammā. No 1. maija līdz 19. oktobrim ekspozīciju „Stūra māja. Lieta Nr.1914/2014” un Okupācijas muzeja bezmaksas izstādi ir apskatījuši vairāk nekā 44 500 apmeklētāju, bet vairāk par 27 tūkstošiem interesentu gīdu pavadībā izstaigājuši ekskursiju „Čekas pagrabos”.

Interese apskatīt Stūra māju bija tik liela, ka jau septembrī izpirktas biļetes gīdu ekskursijām, bet uz citām izstādēm brīvdienās pie Stūra mājas veidojušās pat rindas.

Tagad ekspozīcija ir slēgta, jo pirms 102 gadiem Brīvības ielā 61 uzceltais nams jau sešus

// FOTO: Imants Urtāns

// FOTO: Imants Urtāns

// FOTO: Imants Urtāns

vienības Padomes prezidējošās valsts viesiem.

Aicinājumu Latvijas Republikas valdībai saglabāt Stūra māju kā kultūras un vēstures pieminekli un piemiņas vietu tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuŗi ir cietuši šai ēkā no Padomju Savienības režīma, būdami ieslodzītie, nopratinātie, spīdzinātie vai nogalinātie, ir parakstījuši gandrīz 1200 apmeklētāji, savukārt portālā www.manabals.lv līdzīgu aicinājumu no 13. augusta līdz 18. septembrim ir parakstījušas 264 personas.

Stūra māja jeb komunistiskā režīma represīvo iestāžu nams kopš tā atvēršanas ekskursantiem ir bijis viens no visvairāk apmeklētajiem objektiem Eiropas kultūras galvaspilsētas pro-

gadus nav apkurināms.

“Katrā ziņā ar šo ekspozīciju mēs vēlējamies sasniegt vairākus mērķus, un viens no tiem, protams, bija rast atbildes katram mums pašam, katram Latvijas iedzīvotājam uz 20. gadsimta Eiropas vēstures uzdotajiem jautājumiem, kādu mēs redzam Eiropas vēsturi, un tostarp uzsākt plašāku diskusiju sabiedrībā par daudziem līdz šim neizrunātiem jautājumiem par totalitārisma atstātajām sekām un totalitārās varas upuru piemiņas saglabāšanu,” stāsta nodibinājuma *Rīga 2014* pārstāvis Mārtiņš Drēģeris, piebilstot, ka nodibinājums *Rīga 2014* aicinājis uz diskusiju arī par pašu namu. Redakcija turpmāk jūs informēs par Stūra mājas likteni.

Trimdas mantojuma daudzveidība

MĀRIS BRANCIS

PBLA Kultūras fonda priekšsēdei Vijai Zuntakai-Bērziņai, sākot II kultūras konferences „Latvija ārpus Latvijas” rīkošanu, radās doma, ka līdz ar visu citu

karikatūristus – allaž piemirst, runājot par latviešu mākslu ārpus dzimtenes robežām, lai gan viņi ar savām karikatūrām un šaržiem atklāja ārzemēs mītošo

nav tapusi, taču idejas autore savu domu laiku pa laikam pasviež gaisā. Beidzot viņa uzrunāja Čikāgas Piecišus, un tā nu ir tapis neliels ieskats deviņu lat-

Konferencē jauno DVD noskatījušies un apsprieduši (no kreisās) Andra Berkolde, Alberts Legzdīņš un Māris Brancis // FOTO: Ligita Kovtuna

tās laikā ir jārūnā par Čikāgas Piecišiem, kuŗiem ir bijusi ļoti liela loma nacionālās pašapziņas uzturēšanā. Un arī par karikatūristiem. Viņus – māksliniekus

latviešu vitālo garu. Atmiņā saglabāties Vijas Zuntakas-Bērziņas priekšlikums izveidot grāmatu par Eduardu Keišu, šo izcilo humoristu. Grāmata joprojām

viešu karikatūristu devumā DVD formātā „Trimda smejas”. To varēja apskatīt konferences laikā.

(Plašāku aprakstu lasiet nākamajā Nr.)

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 144.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.usKandas ziņas: Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
275 Spring St. Apt. 11E, Red Bank, NJ 07701
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**275 Spring St. Apt. 11E,
Red Bank, NJ 07701
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 144.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonenti saņems bez maksas:

- sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS

ULDIS PRIEDE

Aristotelis esot teica: „Politika ir koncentrēta ekonomika. Ma-
ir valsts darīšana”. Marksisti- nuprāt, politika ir uz vēstures
ļeņinisti apgalvoja, ka politika faktiem dibinātas zināšanas par**VAI VĒLATIES SLUDINĀJUMU KRĀSĀS?****Pastāstiet mums par sevi un
savu nodarbošanos!****LAIKA lappusēs varat apsveikt
savus draugus un kolēģus!**Laikraksts *Laiks* (pielikums *JAUNO LAIKS*) piedāvā

jums iespēju ievietot KRĀSAINU sludinājumu

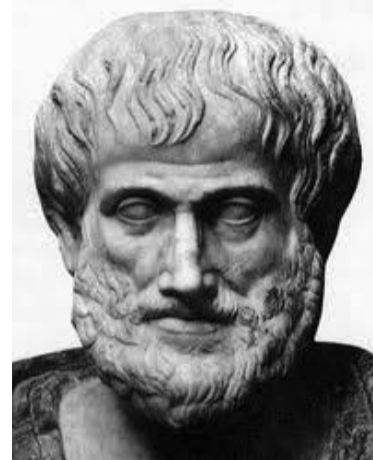
2014. gada krāsainajā Valsts svētku numurā.

Visi krāsainie sludinājumi tiks ievietoti īpašā lappusē,

un sludinājuma cena būs par 30% augstāka.

Laipni lūdzam KRĀSAINO,

pilnīgi gatavo („Camera Ready”) sludinājumu

līdz **7. novembrim** nosūtīt tieši uz Rīgas redakciju.Par tehniskiem jautājumiem rakstīt Solvitai – redakcija@laiks.us
Vispār. info: Diāna Simmons Rudzite: e-pasts: LaiksDSR@aol.com.**Modernie politiķi**

Aristotelis esot teica:

*„Politika ir valsts
darīšana”*attiecībām. Ja runājam par at-
tīcībām starp valstīm, tā ir
ārpolitika. Ja runājam par attī-
cībām starp iedzīvotājiem un
valsts pārvaldes aparātu – iekš-
politika.Nupat mēs ievēlējām Saeimas
deputātus. Saeima ir augstākā
valsts pārvaldes struktūra, liku-
mu rakstītāja un novecojušu
likumu labotāja, atbildīga insti-
tūcija, kas kārtro valsts un iedzi-
votāju attiecības.Jau ilgāku laiku Latvijā vārds
„politīķis” ir ļoti tuvs lamu-
vārdam. Tas ir tāpēc, ka visus
ievēlētos deputātus, pēc ārvalstu
parauga, dēvējam par politi-
ķiem. Arī tad, ja ievēlēts pro-
fesionāls jokdaris no „suņu
būdas”.Pašreiz skolotāji un pensio-
nāri dzīvo uz iztikas minimu-
ma. Toties ir slaistu grupa, kas
labprāt saņem valsts piešķirtu
naudu, pagrabsta lapas vai veic
citu simbolisku darbu, bet no-
pietnās darba līguma attiecībās
nestājas. Kāpēc sevi apgrūtināt,
ja alum un šņabim pietiek. Ie-
skatīsimies citu valstu pārval-
des aparātos! Piemēram, Vācijā
viens valsts kalpotājs, pateico-
ties precīzai darba organizācijai
un augstai darbinieka noslo-
dzei, nodrošina ar darbu un
sadzīves apstākļiem 1,5 reizes
vairāk iedzīvotāju nekā Latvijā.
Salīdzinot ar Šveici, šis skaitlis
ir vēl iespaidīgāks – 6 reizes.Vairākas partijas pirms vēlē-
šanām solīja sakārtot nodokļus,
solīja ceļu kvalitātvu remontu
un dažas solīja likvidēt aplokšņu
algas, likvidēt pelēko ekonomi-
ku, bet rezultātu nav, un sabied-
rībai nav pārliecības par solīto
izpildi nākotnē. Mēs jau sen
jūtam, ka valsts tik tālu cen-
trālizēta, ka pati centralizācija
apgrūtinā valsts attīstību. Visas
administratīvās darbības notiek
galvaspilsētā. Nav pat domas,
ka jēlkāda no administratīva-
jām iestādēm atrastos ārpus
Rīgas.Neviena partija pirms vēlē-
šanām nevēlējās mainīt valsts
pārvaldes struktūru, nodalīt lē-
mējvaru no izpildvaras par labu
iedzīvotājiem. Tā ir atbilde, kā-
pēc politiķi nav cieņā. Moder-
niem politiķiem ir jābūt nākot-
nes valsts konstruktoriem, un
par tādiem mums, vēlētājiem,
viņi jāaudzina.**Riga Ven Travel Inc.****Pavadīsim atvaļinājumu kopā ar
bērniem BEECHES kūrortā
vai bez bērniem pie SANDALS.
Viena cena (All Inclusive)****BŪSIET PRIECĪGI**

Zvaniet – INESE ZAĶIS

Tālr.: 727-623-4666

6301-D Pelican Creek Crossing

St. Petersburg, Florida 33707

e-pasts: rigaven@aol.com

Redaktores sleja

LIGITA KOVTUNA

Aizvadītajā nedēļas nogalē Rīgā notika gadskārtējā Eiropas latviešu laikraksta *Brīvā Latvija* izdevēju kopas (BLIK) sēde. Zināms, ka *BL* un Amerikas latviešu avīze *Laiks* (šogad svin 65. gadskārtu!) ir daļēji apvienojušās kopš 2001. gada. Izdzīvošanas un loģikas vadītas: 1) pagātnei pieder tie laiki, kad vienu no otru pasūtīja vai katrā latviešu mājā, līdz ar to nodrošinot izdošanas izdevumus; 2) Latvijai atgūstot neatkarību, avīžu slejas ar nosaukumu „Dzīve okupētajā Latvijā” bija kļuvušas neaktuālas. Priekšplānā izvirzījās temas, kas vieno tautiešus Latvijā un citur pasaulē, un īstenībā vairs nebija tems, kas šķīr. „Dzelzs priekškarš” bija kritis. Turklāt daļēji apvienojušās tāpēc, ka ziņas par notikumiem, par kultūru, par vēsturi un par politiku Latvijā ir tikpat svarīgas visos kontinentos, tomēr Eiropai un Amerikai ir vajadzīgas savas slejas, kurās vēstīts par notikumiem un personībām savās latviešu kopienās, kas laika gaitā kļūst par latviešu dzīves arhīvu.

Gadiem ritot, saprotams, aizrit abu avīžu lasītāju dzīve, Mūžība paņem savu tiesu. To lasītāju, rakstītāju, atbalstītāju pulks, kam *Laiks* un *Brīvā Latvija* bija neatņemama viņu dzīves sastāvdaļa, ir sarucis. Tā sarucis, ka nu jāsit trauksmes zvani, lai šīs avīzes, „vecās trimdas” lolojums, vēl varētu pastāvēt. Kāpēc tām būtu jāpastāvē? Atbildēšu ar pretjautājumu – kas tad ir stājies to vietā? Man iebilst – informāciju cilvēks mūsdienās var saņemt vienā mirklī, nospiežot datora pogu. Informāciju jā, bet tādus žurnālistikas žanrus kā komentārs, apraksts, intervija utt.? Vai ziņu portālu ziņas un sludinājumi būs vēl pieejami pēc piecdesmit gadiem? Šobrīd nekavēšos saldserīgās pārdomās par to jauko izjūtu, kas rodas, ierasti čaukstinot papīra avīzi. Starp citu, *BL* ir pieejama arī digitālā formātā. Trimdas avīzēm vienmēr ir bijis – un joprojām ir! – svarīgs arī savs vēstījums savā dzimtajā valodā. Datorvalodas lietotājiem, visticamāk, nav saprotams, ko es ar to domāju. Jums, cienījamie lasītāji, gan, vai ne? Latviešu avīzes ir bijušas un paliek arī tā vieta un tas veids,

kādā pastāstīt par sev būtisko savā dzimtajā valodā. Labi, ko es ar to visu gribu teikt – pirmām kārtām to, ka, aizejot pagātnē mūsu avīzēm, pagātnē aizies arī mūsu šodienas dzīves chronika, vēsts par to, ka esam bijuši, darbojušies, jā, arī cīnījušies. Tieši šī loma ir augsti vērtēta Latvijas iestādēs, piemēram, Ārlietu ministrijā, un tieši šo lomu maz spēj aizstāt tīmekļa portāli.

Nule Rīgā aizritēja PBLA rīkotā konference „Latvija ārpus Latvijas” – lieliski organizēta, bagāta, pārbagāta saturā, atklājot, cik daudz kopīgi veicama darba vēl ir priekšā. Latvijas plašsaziņas līdzekļos nemanījām nevienu vērā ņemamu informāciju. Divas gaŗas dienas, *Gaismas pili* sapulcējušies, simti tautiešu tikās, apmainījās viedokļiem, pieredze un zināšanās, kopjot un bagātinot to lielāko vērtību, kāda ir mūsu pastāvēšanas pamats, – kultūru. Aizvadītajā vasarā sekmīgi tikās latviešu uzņēmēji no visas pasaules savā ekonomikas forumā. Tā sauktā trimda nav, nu nav gan nekāda veco, labo laiku atblāzma. Tas ir spēcīgs un nozīmīgs zars ar atvasēm visās pasaules valstīs, kur mīt latvieši. To Latvijā galvenokārt atceras vēlēšanu un referendumu laikā... Trimda „nevārās savā sulā” – tā dziļi un pārliecinoši ieplūdusi Tēvzemes asinsritē.

Trimdas avīzes allaž ir bijušas arī galvenais veids, kā tautieši savstarpēji sazinās. Helmars Rudzītis *Laika* 1. numurā, tātad 1949. gadā ap šo laiku, rakstīja: *Latviešu trimdas laikrakstam jābūt latviskās kultūras kopējam un valodas sargam. Avīzes lapa daudzām būs arī latviešu grāmata. Visu, kas veicams latviešu trimdas laikrakstam, dažos vārdos jau nemaz nav iespējams pieminēt. Bet skaidrs ir arī tas, ka šis darbs lielā mērā kļūs stiprināts ar iespējami lielāku lasītāju līdzdalību.* Nu avīžu saturs ir veidots tā, lai sazināšanās notiktu arī ar Latviju, turklāt visās pulsejošās dzīves jomās – politikā, kultūrā, tautsaimniecībā, sociālajā dzīvē.

... Pārskatu sarukušo *Brīvās Latvijas* abonentu sarakstu. „Ak, retākas rindas,” kā skandē Daugavas Vanagi. Diemžēl.

Atdosim godu Mūžībā aizgājušajiem, kas gadu desmitu gaŗumā izveidojuši un uzturējuši savus laikrakstus. Un, pēc manas dziļākās pārliecības, vēl tie ar pukstošajām sirdīm ir pelnījuši saņemt un piedzīvot savu lolojumu, lasīt, sazināties, satikties avīžu slejās. Man saka – avīzes ir dārgas! Raudzīsim salīdzināt: *Laika* gada abonements maksā USD 144. Būdamā Amerikā, esmu pārēķinājusi, ka par šādu naudas summu četri cilvēki var ieturēt pusdienas ar vīna glāzi gana labā restorānā. *BL* abonements Eiropā maksā 149 eiro. Kauss alus Vācijā – 2,75, Zviedrijā – 6, Anglijā – 4,5 eiro, tātad avīze daudz lētāka nekā viens kauss nedēļā! Minētajos abonentu sarakstos izlasu, ka, piemēram, jaunizveidotās Zviedrijas Latviešu apvienības „spices” sievas un vīri atteikuši *BL* abonementu. Acīmredzot savas mītnes zemes ilgdzīvotāju rosības un domas nešķiet interesantas, tāpat kā tās satura temas, ko aplūko vēsturiskā trimdas avīze. Žēl. Kādas latviešu draudzes (!) priekšniece no Anglijas pirms dažiem gadiem man sarunā tā arī pateica: „Nē, es *Brīvo Latviju* nelasu! Es visu, kas mani interesē, izlasu tīmeklī”... Taisnības labad gan jāpiebilst, ka Zviedrijas Latviešu apvienība finansiāli atbalsta *BL* izdošanu. Bet bez Anglijas Daugavas Vanagu fonda un Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā atbalsta *BL* jau vairs neiznāktu.

Tai pašā laikā *BL* izdevējiem izdodas arī dāvināt avīzes vairāk nekā 200 bibliotēkām un vairāk par pussimtiem sirmajiem leģionāriem Latvijā, *Laiks* ziedojis Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, Ņujorkas operas gildei, Gaŗezeram. Katskiļiem...

Un vēl – ne *Laiks*, ne *Brīvā Latvija* jau senlaikus nav komerciāls „pasākums”. Tās ir divas mazbudžeta avīzes, kas joprojām iznāk, pamatojoties uz tādām „izmirstošām” materiālam kā ideālisms, pašreizējā kultūra, patriotisms, garīgā kultūra.

Joprojām strādāju, jo savam darbam redzu jēgu, lielu jēgu. Ceru, ka arī jūs, cienījamie lasītāji, ar savu pasūtījumu atbalstīsiet mūsu laikrakstu turpmāko pastāvēšanu. Cik ilgi vien spēsim.

Ilmārs Rumpēters (ASV). Dzeltenais nams. 1989.

LAIKA Mākslas kalendārs 2015 LATVIEŠU MĀKSLA TRIMDĀ ceļā pie Jums!

Šogad *Laika* kalendārs arī abonentiem ir par ziedojumu – pēc jūsu ieskata un iespējām. Daļa no ziedojumiem paredzēta PASAULES LATVIEŠU MĀKSLAS CENTRA atbalstam. Diemžēl *Laika* budžets vairs neatļauj kalendāru piesūtīt bez maksas. Ziedojumu, kā arī maksu par papildu eksemplāru sūtiet uz "Laiks" Inc. vārda. Kalendārus papildus pasūtīniet pēc adreses: "Laiks" Inc. 114 4th Ave NW, Largo, FL33770 Čeku izrakstīt uz Laiks, Inc. Pasūtīniet kalendāru, iesakām lietot kalendāram pievienoto kuponu. Pa tālruni pasūtīnājumus nepieņemam.

2015. gada kalendārs: gab. X US \$18,00

Ziedojums US \$

Piesūtīšana: ASV – par katru pirmo US \$2.50; par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,00

Ārpus ASV – par pirmo US \$3,50 par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,50

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds

Adrese

Tālr.: E-pasts

NEDĒĻAS CITĀTS

DŽEMMA SKULME

Džemma Skulme: Neko nenoliegt un nešķēdēties par dzīvi

Nenoliegt, piemēram, sentimentālas galda dziesmas, kas patiesībā rada kopības izjūtu. Vai – kiču, kas brāzās mums pāri un kļuva par mākslu. Svarīgi tvert laikmetīgumu. Neieļaut sevī vecišķumu. Strīdos ar daudz jaunākām – septiņdesmitgadīgām – dāmām un

aizstāvu šo laikmetu. Kaut gan vienmēr paturu prātā robežu, kuŗa tomēr pastāv saistībā ar intīmām attiecībām, ar valodas lietošanu, ar uzvedību. Esmu diezgan spontāna, un neapdomīgi izmestas domas vēlāk nožēloju. Par *Eirovizijas* Končitu kādā intervijā izmetu, ka tā ir

deģenerācija. Pēc tam sāku apdomāt un sapratu, ka vienkārši kaut kam vēl neesmu gatava. Laikmetīguma pazīme ir apdomāties un šādas lietas pieņemt par faktu.

(Žurnālā *Santa*, 2014, oktobris, 31.lpp.)

Jūs jautājat – mēs atbildam

1. Vai *Laika* Mākslas kalendāru abonenti saņems arī šogad – kā parasti?

Jā, kalendāru nosūtīsim ikvienam *Laika* abonentam. Taču šogad lūdzam par to Jūsu iespējās samaksāt ziedojumus – *Laika* budžets vairs neļauj kalendāru dāvināt. Atkarībā no Jūsu atsaučības kalendāra izdošanu turpināsim arī citugad.

2. Cik jāmaksā par katru nākamo kalendāra kopiju? Kā norādīts kuponā – 18 dolari plūs sūtīšanas izdevumi.

Tā kā šāgada kalendāru iespiedām Latvijā, var kavēties tā saņemšana. Pirmie sūtījumi jau ir ceļā pie Jums. Ja tuvākajā laikā kalendāru nesaņemat, lūdzam Jūsu sapratni un pacietību – vēlākais novembra beigās Jūs kalendāru saņemsiet.

Jaunā māksliniece Guna Poga iegūst studenšu korporācijas Imeria filistres Vinetas Studānes piemiņas stipendiju

KRISTĪNE MEIJA

6. oktobrī Rīgā studenšu korporācijā Imeria tika sveikta filistres Vinetas Studānes piemiņas stipendijas saņēmēja – jaunā māksliniece Guna Poga. Guna ir Latvijas Mākslas akadēmijas Funkcionālā dizaina apakšnozares maģistrante, kuŗa ir guvusi vērā ņemamus sasniegumus gan Latvijas mērogā, gan starptautiskos mākslas konkursos, no kuŗiem pēdējā laika nozīmīgākie panākumi ir 2014. gadā iegūtā 1. vieta konkursā *Emotions of Colours by Ceramica Bardelli 2013* (Latvija – Itālijā) un 2013. gadā 3. vieta Rīgas Brivostas konkursā studentiem *Mana osta*. Vieni no atpazīstamākajiem Gunas veidotajiem objektiem Rīgā ir *Egles liksta* (2011), vides objektu sērija *Ganu ceļš* (2012) un *Svētku vainags* (2013). Guna ir studenšu korporācijas Imeria locekle kopš 2010. gada.

Filistres Vinetas Studānes pie-

Bildē ir redzama filistres Vinetas Studānes stipendijas saņēmēja jaunā māksliniece Guna Poga

miņas stipendiju izveidoja viņas meita, studenšu korporācijas Imeria filistre Inese Lele, godinot mātes piemiņu, un pateicībā par otro reizi dāvāto dzīvību, kad ģimene 1941. gadā tika izsūtīta uz Sibīriju, vienā mirklī lolotās nākotnes cerības pārvēršot izmīsigā cīņā par izdzīvošanu. Ineses tēvs, Latvijas armijas virsleitnants, aizgāja bojā 1942. gada martā. Ineses māte Vineta Studāne bija studējusi Latvijas Universitātes Fizikas un matē-

matikas fakultātē, spēlēja klavieres, bet 27 gadu vecumā nokļuva izsūtījumā – vidē, kuŗā ikdiens bija smags fizisks darbs, neželīgs aukstums un neremināms izsalkums. Par Vinetas Studānes dzīves galveno uzdevumu kļuva meitas dzīvības uzturēšana un sargāšana, liels pārdzīvojums bija 1946. gadā pieņemt lēmumu meitu vienu pašu sūtīt atpakaļ uz Latviju. 1947. gadā Vineta Studāne nelegāli atgriezās Latvijā, bet tika nosūdzēta, un abas ar meitu atkal tika izsūtītas uz Sibīriju, atgriezties dzimtenē varēja tikai pēc Staļina nāves. Lai arī visa dzīve bija izpostīta un jāsāk no jauna, Vineta Studāne nepadevās, sāka strādāt par ekonomisti un vēlāk aktīvi piedalījās studenšu korporācijas Imeria darbības atjaunošanā.

Studenšu korporācijas Imeria stipendiju fonds ir izveidots 2011. gadā, un tas ir iekļauts

Ministru kabineta rīkojumā Nr. 385 *Par biedrībām, nodibinājumiem un starptautiskajām izglītības un sadarbības programmām*, kas paredz, ka studenšu korporācijas Imeria izmaksātās stipendijas netiek apliktas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli. Kopš stipendiju fonda dibināšanas ir piešķirtas piecas stipendijas, lai par izciliem sasniegumiem izvēlētos studiju virzienos atbalstītu studenšu korporācijas Imeria jaunās, talantīgās studentes, kuŗas liek skanēt Latvijas vārdam starptautiskos akadēmiskos konkursos, projektos un zinātniskās konferencēs. Stipendiju fonda finansējumu veido imeriešu ziedojumi.

Studenšu korporācija Imeria ir dibināta 1924. gadā 19. novembrī un 2014. gada rudens semestrī ar dažādiem pasākumiem svinēs savas pastāvēšanas 90. jubileju.

MĀRIS BRANCIS

Keramiķes Līgas Skariņas jaunāko darbu izstāde „Gaismas forma” gandrīz visu oktobri bija skatāma Rīgas galerijā „Daugava”. Tā bija īsti piemērota šim Veļu laikam, kad dienas strauji sarūk un tumsa ar kāri grauž gaismas sieru, kā lietuvēns uz kundzēdamās pasaulei. Tuvojas ziema, kad tik ļoti gribas siltumu un gaišumu. Tumsas varu tad var vājināt Līgas Skariņas gaismas ķermeņi, kas izstaro prieku un lielisku noskaņu.

Vienmēr esmu apbrīnojis mūsu keramiķes sievietes, kuŗas pakļauj sev mālu vai šamotu un darina apbrīnojamus darbus, lielus un mazus. Tur vajag virišķīgu spēku, racionālu mērķtiecību un vēl jo vairāk idejas, kas sagrābj cilvēku visu, neatstājot ne spraugu ģimenei, ikdienai, naudas trūcumam, izklaidei. Līga Skariņa ir ļoti trausla, skaista, sievišķīga. Kā var tās cilvēks atdot sevi mālam, virpai, mālainajam ūdenim, kas ieēdas rokās un padara tās raupjas? Izrādās, visu var, ja, kā reiz izteikusies māksliniece, „mans Dievs ir mans darbs”.

Līga Skariņa ir keramikā līdz galam, bez atlikuma. Ne tikai tāpēc, ka māksliniece ir asociēta profesore Latvijas Mākslas akadēmijas keramikas katedrā, kuŗa oktobrī atskatījās uz 90 gadu jubileju. Katrs viņas darbs liecina, ka viņa ir keramikas apsēsta un pilna iecerēm. Ikviens jauna viņas izstāde vēsta par milzu potenciālu, radošu un neizsīkstošu garu.

No astoņiem darbiem izstādē „Daugava” tikai viens ir darināts porcelānā, pārējie veidoti baltā akmensmasā, šajā 21. gad-

Klasika. 2014

simtā izgudrotajā bioloģiskajā materiālā. Virpojot iegūtas dažādas formas – cepures, lodes,

bumbas. Virsmu izrobo dažāda veida ļoti precīzi caurumi ar plašām diametru variācijām, tie

„Mans Dievs ir mans darbs”

kārtoti noteiktos ritmos un ornamentos. Rezultātā virsma kļuvusi ļoti aizūra, istas keramikas mežģīnes. Darba vieglumu pastiprina maigais krāsas pielietojums virsmas apdarē un – galvenais – gaisma, kas no iekšpuses spraucas, pat laužas uz āru no caurumu rakstiem. Rodas svētku sajūta, romantiska gaisotne, kāda pārņem, sēžot pie kaminā sprēgājošas uguns aukstos, tumsas pielietos ziemas vakaros. Kā stāsta māksliniece, darbi radušies, klausoties Franča Bībera baroka stila mūzikā. Darbus papildina foto izdrukas, kas atkārti gaismas objekta ornamentus un kas paplašina telpas iespaidu, ielaužoties apkārtējā vidē. Līgas Skariņas

Madonas pusē. Mācījusies Rēzeknes lietišķās mākslas vidusskolā un Latvijas Mākslas akadēmijā, kuŗu beigusi 1986. gadā ar figūrālu šamota panno par teātra temu Valmieras teātrim. Izstādēs viņa piedalās kopš 1980. gada. Pa šo laiku viņas darbi bijuši skatāmi daudzās zemēs – Spānijā, Ēģiptē, Krievijā, Japānā, Lietuvā, Igaunijā un citur. 2007. gadā Līgas Skariņas darbs „Pirmais sniegš” saņēma balvu un prēmiju par radošiem meklējumiem Ceturtajā sniega dizaina konkursā Kagā, Japānā. Mākslinieces keramika atrodama Taipejas Nacionālajā vēstures muzejā Tāivānā, Kairas Modernās mākslas muzejā Ēģiptē un tepat mūsu

Gaismas apļos. 2014

keramika izstaro vitalitāti, dzīvesprieku un optimismu.

Māksliniece nāk no Barkavas

Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kolekcijā.

LAIKA 65. GADSKĀRTU GAIDOT

Tikšanās ar laikrakstu *Laiks*

LEONĪDS NEIMANIS

Misisipi zemes kokvilnas laukos visi baltie ziedi jūlija beigās nokrīt, un palikušais vidus augustā briest pumpurā, līdz septembrī tas atveras visā vates baltā košumā. Uz visām debesu pusēm redz tikai balti klātus laukus, kas gaida plūcējus. Ar gaļiem, baltiem maisiem plecuz mēs ejam pa vagu no viena gala uz otru un ar pirkstiem izceļam balto vates pūku no asās čaulas midzeņa. Plūcēju rindā ir trīs Tomsoni, trīs Vilemsoni un divi Neimaņi. Divi Vilemsoni un viens Neimanis iet skolā. No dienas dienā staigājot pa vagām, dienas izliekas gaŗas. Daŗz kokvilnas plūcējs ir veiklāks un aizsteidzas, kamēr pārējie izstiep plūcēju rindu. Tā kā nekāda laika kavēšana ar sarunām neiznāk. Šis vienmuļais darbs ir bez uzjautrinājumiem. Vienu pēcpusdienu saimnieks Harijs Luiss no pasta atved trīs ģimenēm katrai savu laikraksta pirmo numuru. Adrese 1949. gadā ir vienkārša – vārds, uzvārds un otrā rindā *Sledge, Mississippi*. Uzmetot skatu, redzam – *Laiks* ir drukāts Ņujorkā, izdevējs ir Helmars Rudzītis.

Pirmā mūsu reakcija ir rezervēta. Sak, ko viņi tur tālajā Ņujorkā ir sarakstījuši. Nevienš nevar pielikt Helmara Rudzīša vārdu kādai Vācijā publicēti avīzei, kuŗu

tur bija daudz. Droši vien viņš publicējis savu avīzi Eslingenā, jo no turienes nāca visi kultūras pasākumi. Salocījuši avīzes, iebāzām tās kabatā un salikuši turpinājām plūkt vagās kokvilnu. Pēc avīzes izlasīšanas mūsu spriedums mainījās uz pozitīvo pusi. Tur ir, ko lasīt un uzjautrināties. Mēs uzzinām, kā citiem latviešiem iet Amerikā, kas notiek sabiedriskā dzīvē, tur lasāmi romāna turpinājumi, lasītāju vēstules un mākslinieku saņiegumi trimdā. Šis bija vienīgais izdevums, kas mūs apciemoja, un vienīgais, kas pacēla mūsu morāli.

Kad sākās raksti par Misisipi latviešiem, tie bija visumā negatīvi. Kāds mūs nosauca par *bēdīgi slaveniem*. Rudenī *Laiks* pārdrukāja kādu tulkotu rakstu par Dŗordŗiju, tur bija rakstīts, ka strādnieki tiek turēti aiz dzeloņdrāŗu ŗogiem. Parādīju to rakstu mūsu priekšstrādniekam, viņš ieteica, lai mēs labāk lasot amerikāņu avīzes, jo tās nekā ir lētākas kā latvieŗu izdevumi.

Pirmā gadā daŗi iebraucēji atstāja kokvilnas laukus, lai rastu darbu pilsētās. *Laiks* neskubināja atstāt Misisipi. Var teikt, *Laika* viedoklis šajā ziņā bija neitrāls. Kokvilnas laikmets dienvidos izbeidzās, bet *Laiks* turpina iznākt vēl pēc seŗdesmit pieciem gadiem.

JĀNIS KRĒSLIŅŠ, Sen.

Sūtu sveicienus *Laikam*, pieņemot tā 65 gadu jubileju un tā ciltstēvu Helmaru Rudzīti.

Mana sadarbība ar Helmara Rudzīŗa izdevumiem *Laiks* un tā priekŗteci Vācijā, Eslingenā, izdoto *Laiks. Latvju Mēneŗraksts*

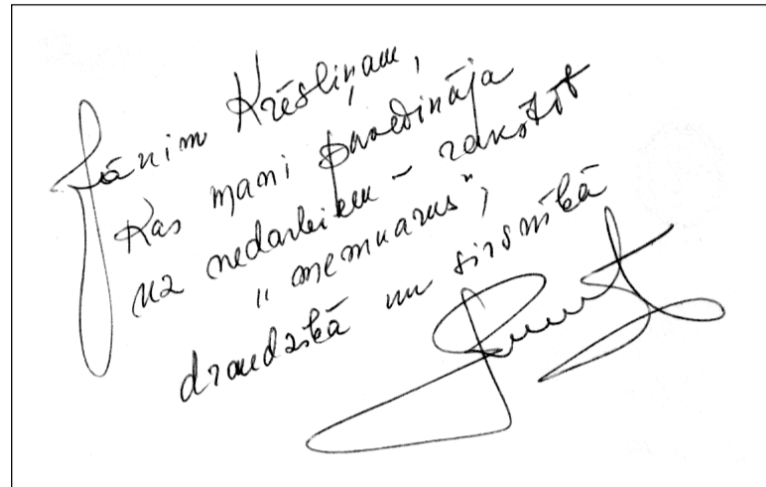
ir bijusi ilgstoŗa, sākot ar 1947. gadu, kad rakstīju apceres par glezniecību un literāturu. Zurnāla *Laiks. Latvju Mēneŗraksts* redaktori bija pats tā izdevējs Helmars Rudzītis un Ludolfs Liberts.

Mans raksts ir arī iespiests *Laika* pirmajā 1949. gadā Ņujorkā izdotajā numurā.

Gādāju, ka savu plaŗo bibliotēku Helmars Rudzītis uzdāvināja Ņujorkas Publiskai bibliotēkai. Visas vairāk nekā 700

vadībai tās likās arī kā svarīgs pienesums Ņujorkas grāmatniecības vēsturei. Jāmin, ka savus kultūrvēsturiski nozīmīgos memuārus *Manas dzīves dēķas* (1984.g), kas patiesībā ir arī *Laika* vēsture, viņš uzrakstī-

Laika jubileja

ja, sekojot maniem nepārtrauktiem mudinājumiem. To Helmars Rudzītis piemin arī savu atmiņu ievadā. Helmaram Rudzītīm mūŗībā aizejot 2001. gadā, uzrakstīju arī *Laikā* iespiesto nekroloģu.

Jaunības saglabāŗanas recepte

Kad Amerikas latvieŗi runā vai domā par Florīdu, viņiem droŗi vien tūdaļ prātā nāk Sv. Pētersburga ar turienes darbīģo Latvieŗu biedrību, tās rīkotiem sarīķojumiem (Sirsniņu balli), vareno kori, vienmēr aktīvo draudzi. Taču reti kuŗš ir dzirdējis par Sv. Pētersburgas dāmu plūdmales kopu, kas sekmīgi darbojas jau vairākus gadus. Tā gan ir kopa, kuŗa līdz ŗim nav plaŗi reklamēta, kuŗai nav statūtu, nav valdes, nav priekŗnieces, nav arī biedru maksas, taču tas netraucē dāmām kopīģi apmeklēt brīniŗķīģo *St. Pete Beach* jūrmalu un tur baudīt visus labumus, ko sniedz jūra un saule.

Lai tiktos plūdmaļē, nav nekādu ierobeŗojumu, nav jāmaksā ieejas maksa, nav laika limita. Ja vien dzīvesdrauģi neceļ iebildumus par to, ka nav izvēŗitas vakariņas, nav jāraksta atskaite par tikŗšanās laikā darīto. Pulcēŗšanās nav vēlama vienīģi tad, ja lietus gāŗ kā no pilnības raga. Taču, esot ŗai kopā un dodoties uz tikŗšanas plūdmaļē, ir milzīģi daudz ieguvumu! Par skaidru velti var trenēt kardiovaskulāro sistēmu, staigājot pa baltajām plūdmales

smiltīm, pie viena saņemot stimulēģoŗu pēdu masāŗu, kas veicina organisma dabiskās aizsargspējas. Jūras sālāis ūdens uz

lajos viļņos, ir jāizpilda visdaŗdākās aerobikas kustības, kas veicina auguma un locītavu saglabāŗanu vislabākajā formā.

var vienkārŗi baudīt burvīģo, nomierinoŗo skatu uz jūru, kuŗā gar pamali slid baltas buras vai reizēm pavīsam netālu no kras-

iebaudīt arī to. ŗādos brīģos dāmas ķeŗas pie vietēģo jaunuģu pārrunāŗanas, kuŗu Sv. Pētersburgā nekad netrūkst, un daŗādu problēmu apsprieŗanas un risināŗanas. Var tikai pabrīnīties, cik ŗajā atmosfērā vieģli tiek atrisināti jautāģumi, par kuŗiem strīdas un netiek skaidrībā gudri vīri! Droŗi vien tas ir tāpēc, ka, darbojoties dāmu plūdmales kopā, saglabājas ne tikai laba, jaunekģīģa fiziskā forma, bet arī prāta asums un spriest spējas.

Tā kā vietēģiem kungiem nav līdzīģas plūdmales kopas, bet viņi arī vēlas saglabāties jauni pēc iespējas ilgāķ, tad daŗķārt kāds no viņiem pievienoģas daļģajām dāmām, par ko īpaŗi iebildumi netiek celti. Nav nekādas diskriminācijas!

Vai kāds visā plaŗajā Amerikā vai Kanadā var iedomāties kaut ko labāķu par ŗim dāmu tikŗšanās reizēm plūdmaļē, īpaŗi vēla rudens, ziemas un aģra pavasaŗa laikā? Vai kādam ir labāķa jaunības saglabāŗanas recepte par ŗo? Ja tādas nav, kravāģiet ceļģa somas un brauciet uz Sv. Pētersburgu papildināt plūdmales dāmu kopas rindas!

KOPAS VĒROTĀJIS

Dāmu kopas dalībnieces, no kreisās: Vija Hāznere, Daina Baumanē, Mārite Prāvs, Inese Zaķis, Lita Lauzums

ādu, muskuļiem un kauliem atstāj tikpat labu iespaidu kā Ķemeru dūņas vai kādas dārgas vannas īpaŗos kūrortos. Jūrā, lai noturētos uz kāģām daŗķārt lie-

Nekad nav jāapmeklē solārijs! Visām kopas dāmām ir lielisks dabīģs iedegums!

Kad ar fiziskām aktīvitātēm ir tikts galā, tad saulesargu ēnā

ta aizpeld pa delfīnam, var klausīties lēnu viļņu ķalās un dzert limonādi. Ja groziģos (termosos) paņemts līdzi kaut kas vairāk par limonādi, tad var

MĀRIS
BRANCIS

Gustavs Klucis – padomju ideoloģijas kalpībā

No 22. augusta līdz 26. oktobrim Latvijas Nacionālā mākslas muzeja izstāžu zālē „Arsenāls” skatāma izstāde „Gustavs Klucis. Kāda eksperimenta anatomija”. Šī izstāde ir viens no Rīgas – Eiropas kultūras galvaspilsētas lielākajiem notikumiem.

Gustavu Kluci (1895-1938) pazīst visā pasaulē: viņa darbi atrodami un vienmēr aplūkojami visaugstākā prestiža muzeju pastāvīgajās ekspozīcijās Eiropā un Amerikā, piemēram, Mētropoliēnā un MOMĀ Ņujorkā, par viņu kā par vienu no krievu avangarda spožākajām zvaigznēm tiek izdoti neskaitāmi pētījumi. Diemžēl maz kuš zina, ka viņš ir latvietis.

Nozīmīgākā G. Kluča radošā mantojuma daļa glabājas Rīgā, to savulaik gan iegādājās muzejam, gan uzdāvināja mākslinieka atraitne Valentīna Kulagina (pāri par 350 stājdarbu). Uz izstādi atceļojuši arī darbi no kolekcionāra Georga Kostaka (*George Costakis*) kolekcijas un darbi no Maskavas un Spānijas. Tādējādi līdzekus no Latvijas privātkolekcijām patapinātajiem eksponātiem šovasar Rīgā tika atklāta pasaulē lielākā šī avangarda celmlauža darbu skate, – tā ar pilnām tiesībām preses konferencē teica Latvijas Nacionālā mākslas muzeja direktore Māra Lāce.

Izstāde ir izcili iekārtota (mākslinieks Miks Mitrevičs), izmantojot G. Kluča radītos konstruktīvos elementus. Izstādei ir astoņas nodaļas, kas atklāj mākslinieka radošās darbības temas, interešu loku un galvenos periodus.

Gustava Kluča dzīvei Latvijā nav bijis iespējams izstādē vēltīt uzmanību, jo nav materiālu. Kā zināms, G. Klucis nācis pasaulē Valmieras aprīņa Ķonu pagastā septiņu bērnu ģimenē. Gustavam desmit gadu vecumā aiziet bojā ģimenes tēvs, līdz ar to sākas zēna darba gaitas vasarās. Viņš kāro pievērsties mākslai, taču jāiestājas Valmieras skolotāju seminārā. Tomēr jau pēc gada viņš kļūst par Rīgas pilsētas mākslas skolas audzēkni. Skolu vada Vilhelms Purvītis. Sākoties Pirmajam pasaules kaņam, Gustavu iesauc armijā, un viņš dien Petrogradā, brīvajā laikā apmeklējot Keizariskās Mākslas veicināšanas biedrības zīmēšanas skolu. Pēc boļševiku apvērsuma G. Klucis pievienojas latviešu strēlniekiem. Kad 1918. gada pavasarī tiek nodibināta 9. latviešu strēlnieku pulka mākslas studija, arī viņš ir starp studistiem, bet, tuvojoties rudenim, iestājas Maskavas Glezniecības, tēlniecības un arhitektūras skolas glezniecības nodaļā. Pienāk 1919. gads, sākas eksperimentu laiks.

Izstādes pirmā sadaļa veltīta laikam, kad veidojas Gustava Kluča īpašā mākslas valoda. Vispirms viņš strauji iziet cauri visiem modernisma virzieniem, sākot no sezānisma līdz kubismam, futurismam un supremātismam. Ļoti ātri viņš pievēršas fotomontāžai, bet tikai kā faktūras elementam. G. Klucis raksta: „... foto pirmo reizi bija izmantots kā faktūras un tēlainības elements

un samontēts, balstoties uz dažādu mērogu apvienojuma principu, iznīcinot mūžsenos attēlojuma, perspektīvas un proporciju kanonus.”

Nākamais periods attiecas uz 1920. – 1922. gadu, kad konstruktīvisms kļūst par jaunu telpas veidošanas principu. G. Klucis zīmē plaknē sarežģītas telpiskas kon-

tāciju: „Man bija uzdevums pārvērst plakātu, grāmatu ilustrāciju, atklāt par partijas lozungu izplatītāju masās.” Viņš akcentē Ļeņinu kā vadoni, kļūdamas par vienu no šīs ikonās radītājiem. Ļeņina tēlam jāatbilst komunistu ideju izplatība un lielais spēks, nenovēršamība un pasaules mērogs.

1928. gadā G. Klucis un kol-

zainera darbībai mākslas augstskolā VHUTEMAS (*Высшие художественно-технические мастерские*). Viņš pēti un māca studentiem krāsu un faktūru nozīmi, apģērba un interjera dizainu, viņš strādā ar izstāžu telpu modernu iekārtošanu, to iekārtu ražošanu. Rīgas izstādē eksponētas viņa izstāžu iekārtošanas rekonstrukcijas.

veida iespēju, taču, no otras puses, pakļāva savu radošo potenciālu varas – kompartijas ideoloģijai, idealizējot sociālisma progresīvo nozīmi un pats kļūstot par savu illūziju upuri.

Diemžēl Gustava Kluča traģiku izstāde neatklāj. Mēs redzam visu viņa daiļrades ceļu, viņa triumfa gājieni. Daudzie portreti, aina-

Skats no izstādes // FOTO: M. Brancis

strukcijas, ko vēlāk pārnes dažādos materiālos. Šie viņa iztēlē skatītie un zīmējumā fiksētie būvējumi pēcāk tiek izmantoti: konstruktīvisma iedvesmots, viņš izbūvē 4. Kominternes kongresa izstādei tribīni un radio oratoru. Tā iezīmējas G. Kluča mākslinieka

lēgas dibina avangarda mākslinieku apvienību (oficiāli – māksliniecišķā darba asociāciju) „Oktobris” un ir fotomontāžas sekcijas vadītājs. Mākslinieks izveido daudz grāmatu un žurnālu vākus, izmantojot fotomontāžu. Fotouzņēmumu „fiksācija un dokumen-

1927.-1932. gads iezīmējas ar pirmo piecādi, ar tā saucamo sociālistisko rekonstrukciju. Tas nozīmē jebkuŗas dzīves, ekonomikas, kultūras un politiskās dzīves sfairas pakļaušanu plāna izpildei. G. Klucim tas paveŗ plašas iespējas strādāt fotomontāžas plakātā, kam jāuzmundrina laiskie, jāpievēŗ ikviena cilvēka uzmanība sociālistisko uzdevumu izpildei, jāparāda, cik liela politiska nozīme ir plāna izpildei, jāatklāj „sociālistisma uzvaras gājiens”. Tādējādi ekonomiski ievirzītie plakāti pārtop spēcīgā komunistiskās ideoloģijas ieroci. 20. gs. 30. gadu vidus iezīmējas ar fotomontāžas izmantošanu monumentālās propagandas projektos. Ļeņina, Staļina, Marksa un Engelsa seja un stāvs daudzstāvu ēku lielumā redzami gigantiskos izmēros pilsētas ielās un laukumos. Tas ir Staļina gloriācācijas laiks.

Un tad pienāk 1936.-1938. gads, kad G. Klucis no nozīmīgiem valsts un partijas pasūtījumiem tika atbīdīts malā. Tas bija iemesls, kāpēc mākslinieks ciešāk iesaistījās Krievijas latviešu sabiedrībā un latviešu kultūras un izglītības biedrības „Prometejs” darbībā. Viņu sūta komandējumā uz Krieviju un Ukrainu, kur koncentrējušies latvieši, portretēt stachanoviešus. Pēc tam viņš saņēma uzdevumu izveidot etnografisko paraugu albumu. Tad nu G. Klucis zīmē latviešu rakstus, glezno ainavas un tuvinieku portretus, arī sevi un sievu Valentīnu Kulaginu. 1938. gada 4. janvārī viņš pabeidza savu pēdējo akvareli. 17. janvārī viņu apcietina un apsūdz pierādībā pie fašistiskās latviešu nacionālistiskās organizācijas un dalībā teroristiskā bruņotā grupā. 26. februārī Gustavu Kluci nošauj.

No šodienas viedokļa raugoties, G. Kluča daiļrade ir pretrunīga. No vienas puses, viņš pasaulei ir atklājis vēl neietus ceļus mākslas valodas bagātināšanā, radot fotomontāžu kā 20. gadsimta rūpniecības laikmeta elpas vizuāla at-

vas un latviešu rakstu zīmējumi tieši un strikti, tikpat strikti kā visa izstāde, nepasaka, ka vara, kuŗas kalpībā viņš bija nonācis, kuŗai dziedāja slavas dziesmas un bija vizuālais un ideoloģiskais rupors, viņu iznīcināja. Nav pat piezīmes pie pēdējā liriskā akvareļa, ka tas ir G. Kluča pēdējais darbs. Izstāde tikai konstatē faktu: lūk, cik daudz un interesanti strādājis. Tas, ka G. Kluča radošā darbība ir visas pasaules uzmanības centrā un ka tā viņu uzskata par vienu no ievērojamākajiem 20. gadsimta māksliniekiem, ir visiem zināms, tā ir medaļas viena – spoŗā puse, bet melnā atstāta novārtā. Par to uzzinām tikai no ilustrācijām un faktiem bagātā kataloga (izstādes kuratore un kataloga sastādītāja Iveta Derkusova), no dzīves chronikas. Vai tas nav pārāk maz? Īpaši par to jādomā mūsdienu notikumu sarakā, bet no tiem izstāde pilnīgi norobeŗojas. Gustava Kluča dzīve un daiļrade mūs māca, ka nedrīkstam ignorēt politiskos pavērsienus vēsturē. Ļoti iespējams, ka varam secināt – māksla, kas kalpo politikai, rok bedri, kur pašai iekrist.

Un tomēr – izstāde „Gustavs Klucis. Kāda eksperimenta anatomija” ir vērienīga. Visai iespējams, ka daudzi izstādes apmeklētāji pirmo reizi īsti apjautis, cik izcils ir bijis mūsu tautietis, ko pasaule pazīst kā krievu konstruktīvisma nepārspētu mākslinieku. Izstādes iekārtojums izceļas ar aistētisku noformējumu, ar konstruktīvi sakārtotu daiļrades atklāsmi. Izstāde ceļ Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ekspozīciju kultūru ļoti augstā līmenī, ko droši vien būs grūti sasniegt, kad Rīga vairs nebūs Eiropas kultūras galvaspilsēta un finānciāle līdzekļi vairs nebūs tik bagātīgi.

Izstādes atklāšanā piedalījās Gustava Kluča dēls Edvards Kulagins un mazdēls Aleksandrs Kulagins.

Pie Gustava Kluča portreta (no labās) dēls Edvards Kulagins un mazdēls Aleksandrs Kulagins // FOTO: M. Brancis

attiecības ar varu, – viņš kļūst sabiedrības [varas] pasūtījuma izpildītājs, ideoloģijas atbalstītājs.

Pienāk brīdis, kad beidzas spēlēšanās ar konstrukcijām. Mākslai, kā tiek sludināts, jāatspoguļo pati dzīve, un tai jābūt saprotamai neizglītotām proletāriāta masām, mākslai ir jākalpo ideoloģijai. Te visnoderīgākā ir fotomontāža. Un G. Klucis iedziļinās formālos un kompozicionālos uzdevumos, kā atrast visiedarbigāko formu. Uzdevumi saistījās ar masu aģi-

tālitāte piešķir fotouzņēmumam tādu iedarbes spēku, kādu grafiskais attēlojums nekad nevar sasniegt,” uzsvēŗ mākslinieks. Visā pasaulē populāras ir G. Kluča atklātnes spartakiādei Maskavā 1928. gadā. Šis laiks ir arī G. Kluča popularitātes zenīta periods, kad tiek iespiesti viņa politiskie plakāti un kad viņš vēl var aizstāvēt savas pozīcijas pieaugošā ideoloģiskā spiediena laikā.

Īpaša izstādes sadaļa ir atvēlēta G. Kluča pedagogiskajai un di-

ASTRĪDA
JANSONE

Jau trīs nedēļas pagājušas, kopš nosvinējām manas grāmatas „Dārlinga likloči” atvēršanas svētkus, bet es vēl arvien nevaru aptvert, ka tas darbs ir padarīts un palaists tautā. Kā atklāšanas vakarā, tā arī tagad gribu pateikties Pasaules brīvo latviešu apvienībai un Latviešu fondam par finansiālo palīdzību, kas sedza daļu no grāmatas izdevumiem, un tagad pateikties visiem daudzajiem draugiem, kas šajā vakarā bija kopā ar mani. Pateikties gribu arī manai kādreiz tik mīļajai darba vietai – viesnīcai „Radi un draugi” par skaisto zāli šim vakaram.

Grāmatu rakstīju pārliecībā, ka tautai Latvijā maz ir zināms par to, kas un kā notika ar tiem latviešiem, kas kaŗa rezultātā nonāca Rietumu pasaulē. Daudziem šeit likās, ka mēs „rietumnieki” tūlīt nonācām labās darba vietās, skaistās mājās un vispār dzīvojam kā leiputrijā. Rakstīju ne tik daudz par savu personīgo dzīvi, bet gan par mūsu kopējiem darbiem organizācijās un sabiedrībā. Atklāti uzrakstīju arī par nesaskaņām mūsu starpā un ceru, ka man izdevās to samērā pareizi atspoguļot. Grāmatā esmu rakstījis arī par to, kādēļ atgriezies Latvijā, un par to, kas te man liekas pareizi un kas nepareizi. Arī es esmu daļa no

latviešu tautas un mana vēsture ir daļa no mūsu tautas vēstures, un es ļoti ceru, ka to lasīs arī tie, kas nāks kādreiz pēc mums. Ceru, ka viņi sapratīs, ka mēs Rietumos nonācām ne tikai sava labuma meklējumos.

Man ļoti gribētos redzēt, ka manam piemēram sekos vēl citi Rietumu latvieši un uzrakstīs savu versiju par dzīvi un darbiem Rietumu trimdā, jo katram no mums tā ir savādāka, un kopā tā varētu izveidot skaistu mozaīku, kas mūsu nākošai paaudzei labāk parādīs, ko un kā ir darījusi tās mūsu tautas daļa, kas, dažādu apstākļu spiesta, nonāca pasaules otrā malā.

Tādēļ esmu vairāk nekā 500 eksemplārus dāvinājusi Latvijas lauku bibliotēkām un visus ienākumus par pārdotajām grāmatām veltījusi Latvijas nākotnei – Latvijas jaunatnes izglītībai, Vītolu fonda stipendijām. Man nekas neliekas svarīgāks par Latvijas jaunatnes izglītību, un visi pieci „MANĒJIE” Vītolu fonda stipendiāti ir labs piemērs tam, kāda var būt Latvijas nākamā paaudze, ja tai pasniedz palīdzīgu roku. Ar vienu vārdu sakot – burvīga!

Vēl tagad priecājos, ka uz grāmatas atvēršanas svētkiem ieradās tik daudz mīļu cilvēku un kopā varējām pavadīt vai-

rākas brīnišķīgas stundas. Paldies samtainajam tenoram Miervaldim Jenčam un viņa pavadītājam Vilnim Daņilēvičam, kas vakaru padarīja patīkami skanīgu. Priecājos, ka cilvēki jutās tik labi, ka viens viesis aizejot pat nemanīja, ka paņēmis cita vīra mēteli. Interesanti, ka viņš to pamanījis nav arī vēl tagad. Pie viņa glāzes, pie pīrādziņiem, bezgala garšīga kliņģeŗa un sirsniņām sarunām vakars pagāja nemanot. Man pašai tas likās bezgala īss, jo lielu daļu no skaistā vakara pavadīju pie ierakstiem grāmatās. Bet kā parasti, draugi par mani rūpējās, un vienu brīdi es atjēdzos, ka manās rokās ir divas viņa glāzes.

Vismīļāko paldies gribu pateikt saviem trim mīļdraugiem no Vītolu fonda. Vitai par skaistu vakara novadišanu, Innai, kas prasmīgi parādīja bildēs manu dzīves stāstu, un Artūram, kas vakaru dokumentēja ne tikai bildēs, bet arī video formātā. Paldies visiem par skaistajiem ziediem, kurus man mīļie draugi palīdzēja nogādāt pie Brīvības pieminekļa. Tur es apstājos ik reizes, kad manās rokās nonāk daudz man vai kādai Rietumu latviešu organizācijai domātu ziedu. Labi atceros tos laikus, kad ciemojos

Mans „Likloču” vakars

Latvijā septiņdesmitajos gados un tas bija aizliegts. Tad Brīvības piemineklim gaŗām ejot, vajadzēja izlikties, ka to neredzam, un grūti bija iedomāties, ka kādreiz mūsu tautas svētākā vieta tautai būs atkal pieejama.

tā, kā jau minēju iepriekš, palīdzēs kādam maznodrošinātam jauniešim tikt pie augstākās izglītības. Tās nopērkamas Amerikā pie ALA-s apgāda, ko vada Dace Copeland. Adrese: 5648 Susan Avenue, Kalamazoo, MI

Astrīda ar saviem stipendiātiem no Vītolu fonda // FOT: Artūrs Dzenis

Tādēļ tagad manā datorā ir ļoti daudz fotogrāfiju, ko esmu uzņēmusi gan 18. novembrī, gan 4. maijā, gan 13. jūnijā, gan arī 25. martā. Tad skaistu, krāsainu ziedu klājens pieminekļa pakājē ir bezgala skaists.

Es ļoti priecāšos par katru grāmatu, ko jūs iegādāsities, jo

49048. Tālrunis 269 345 3304 un e-pasts dace.copeland@wmich.edu. Grāmatu Latvijā var dabūt laikraksta *Laiks* redakcijā Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV1011. Latvijā. Tālrunis 371 67326761. E-pasts redakcija@laiks.us Tā ir nopērkama arī *J. Rozes* un *Valters un Rapa* grāmatu veikalos.

The Baltic University (Hamburg 1946-1949) Adventure and struggle. A film project by Helga Merits

(...) Our institution will be recorded by history, the reason being that it is unique. Refugees usually have not the mental spirit to create a university, but we had the spirit and therefore, our institution can be regarded as a historical event. (...)

Information Bulletin Baltic University, 13 December, 1947.

In 1947 they thought that historians would investigate the Baltic University even after many, many years. But it turned out to be otherwise: the archive seemed to be lost, the buildings destroyed by fire and the institute almost forgotten.

But not totally: there are still people who have a memory of this special university, whose career started right there in Hamburg, who have pictures, documents and stories to tell. It is not yet too late to ask witnesses to tell about this remarkable institute, the students and fraternities. It is still possible to make a documentary film...

I'm a journalist and documentary maker. I came across the subject of the Baltic University when I went through all the papers of my Estonian father. I found his study book of the Baltic University and also a small diary. In this diary he wrote that he was so happy to leave the depressing refugee camp and start a new life. He studied only for a short period of time at the university

as he got TB and had to spend almost three years at a sanatorium. When he came out the university didn't exist any longer and students had emigrated.

Nonetheless I was curious to find out more about this Baltic University and when I once came across a text of Mr Robert Riggall, an American working for UNRRA (*United Nations Relief and Rehabilitation Administration*), I realised I wanted to do something with this subject:

'As a former University Professor I knew only too well the complications of University life and the problems of its administration functioning in normal communities in times of peace and plenty. But the idea of daring to attempt to create a University in the midst of chaos, when even the necessities of life were hard to come by, was the kind of exaggerated adventure to which a man cannot say no.'

For Mr Riggall it was an adventure, for the academic staff it was about their work, their life, their future.

It was in the summer of 1945 when Latvian professors in the refugee camp of Lübeck were thinking of starting a university, as it was difficult for refugees to obtain a place at a German University. Professors from Estonia and Lithuania joined and it became a Baltic enterprise.

The planning committee started to work under most difficult

conditions: there was no housing available, no equipment, no pens, no papers, no chairs, no desks... There was just an idea. What was achieved within three months was spectacular: a functioning university with eight faculties with 17 departments. In March 1946 the Baltic University opened its doors. Most students came from Latvia.

The British Military Government was in favour of a university for displaced persons and so were the first UNRRA representatives. But soon after the University opened its doors the first problems began: the word Baltic had to disappear from the name (Hamburg DP University) and then the word university as well (DP Study Centre). The name had to change 11 times.

Professor Dunsdorff once wrote: a wellbeloved child has many names. Yes, the university was loved by many, but not by all.

The amount of daily calories was reduced, teachers had to be dismissed, students of 25 years and older were not allowed to study, and less and less students were admitted and those admitted could only study for a very short time.

But the teaching staff did what it could: dismissed professors continued their teaching activities. Students of 25 years and older were accepted and more

students were allowed to study than numbers officially approved. And they pleaded, successfully, for more food.

I have read some of the correspondence between the rectors and the authorities. The archive of the Baltic University seemed to be lost, but it still exists and can be found in the University Library of Uppsala. As it was not catalogued it was hard to find, but all documents are there. Reading through the documents, it makes you wonder how they got the energy to continue, despite all the problems and the pestering – I'm afraid if this is the right word to be used – from the authorities.

The academic staff tried to help the students and tried to continue the work at the university – if necessary elsewhere: from 1947 onwards plans were made to move the whole university to Great-Britain, Canada, USA and even Ethiopia. All these attempts failed.

In September 1949 the university had to close its doors as most students and teachers had emigrated.

Though the University existed only for three years the effect upon the students was long lasting. As some former students wrote or told me:

'As for many others, my hopes for academic studies were fulfilled when BU opened. This is where

my academic career started.'

'I was young, anxious, uncertain in some ways and the university provided a warm environment. As a result of the Baltic University I have had a good and pleasant life.'

I have started to work on a documentary film to show the hope, courage and determination of the staff and students, but also what can be achieved, even in most difficult circumstances, with different nationalities who speak different languages and have a different background, if there is a common goal. I do think the story of the Baltic University is a story we all can learn from.

I'm very thankful to the Latvian Foundation who gave me a grant this year as this gives me the possibility to start with the first editing. At the end of this year we will have finished a 'teaser', a short film of about 7 to 8 minutes to give an impression of the project. I hope very much to finish the film in late summer of 2015 – though this still depends upon support from other funds.

In case anyone reading this article still has got any pictures, documents, or memories of the Baltic University, please contact:

HELGA MERITS
Tollensstraat 62
1053 RW Amsterdam
Holland
or: hmerits@xs4all.nl

Rudens kapu svētki Brāļu kapos Katskiļos

Brāļu kapu darbība

Kā ik gadus, rudens un ASV Columbus dienas nogalē Katskiļos, Brāļu kapos notika kapu svētki – urnu svētīšana, izvade, svētbrīdis un dievkalpojums. Šogad laiku solija skaistu un tāds tas arī bija, sveču vakars bija vēsāks, vakarā vēlāk bija salna, bet svētdienas saulē varēja sasildīties. Prāvests O. Sniedze sestdien izvadīja vienu aizgājēju un svētdienā O. Sniedze, gan

Urnu novietne kapsētu sienā // FOTO: S. Eicēns

kopīgi, tā atsevišķi ar mācītāju Lari Saliņu iesvētīja un izvadīja 27 urnas. Iesvētīja vienu kapakmeni. Bija daudzi ļaudis sanākuši, lai atvadītos no aizgājējiem; īpaši pieminot nelaikā aizsauktos: Mārci Braunfeldu (37 g.v.) un Brigitu Ķurbi (56 g.v.). Pēc urnu izvades notika dievkalpojums, ko vadīja prāvests Sniedze.

Turpinot pieminēt kritušos Latvijas dēlus, šogad prāvests pieminēja tos 4 Korejā kritušos. Sveču vakaru un svētdienas dievkalpojumu skaisti kuplināja Silvia un Dāvids Grendze ar tautasdziesmu priekšnesumu, izmantojot balsi, stabuli, kokli un ģitaru. Draudzes dziesmas pie ēģelēm pavadīja Inese Cēderbauma. Dāvida Grendzes skaņu aprikojums nesa dziesmu un svētvārdu skaņas pa visu kapsētu. Paldies viņiem par to!

Sveču vakars izdevās īpaši labi. Vējš bija pierimis, un vakaru aptina vēsums, miers un

krēsla. Gan kapu altāra mūžīgā uguns, gan ceļmalas uguns lāpas, gan arī daudzum daudzās svečites, ko ļaudis bija iededzinājuši deva tumsai atspaidu – zvaigžņotu mirdzumu. Prāvesta pārliecinošā, bet mierīgā balss klātesošiem atgādināja par dzīves sliekšņiem un to pāreju, ienākot un izejot no šīs pasaules.

Kā vienmēr, Brāļu kapu pārvalde aicina ļaudis no kapiem nesteigties projām, bet uzkavēties: mierīgi pavadīt laiku ar radiem un draugiem. To prāvests atgādināja gan sestdienā, gan arī svētku

mājas lapas kapu plāna lappusē sameklēt attiecīgo vietu.

Kapu svētkos pirmo reizi piedāvājām iesvētes laikā zem urnām uzklāt latviskas lina sedziņas. Sedziņas ir Latvijas audēju roku darbs, lielākoties pensionāru darinātas. Kad agrāk esam klājuši latviskas sedziņas, ir bijusi laba atsaucība un šoreiz arī, kaut dažos gadījumos tās neievēroja puķu un ļaužu burzmā. Sedziņas bija dažādiem rakstiem un dažādos lielumos un tās klājām un izvietojām pēc vajadzības. Tur kur tika izvadīts pāritis, vīrs ar sievu, klājām sedziņu, kuŗas musturi izveidoja divus četrstūrus. Turpināsim tās klāt arī turpmākās izvadēs, un tam nolūkam kapi iegādājās lielāku sedziņu komplektu ar domu, lai pietiktu visiem. (Un, ja būs vēlme, tās varēs iegādāties līdzņemšanai pret ziedojumiem. Kapu administrācija attiecīgi uzklās sedziņas no rīta, pirms iesvētes. (Protams, ja vēlaties, varat paši vest līdz mazu sedziņu, ko klāt zem sava piederīgā urnas.) Pateicamies kapu sedziņu sagādātajai, kuŗa deva labus padomus sedziņu izvēlei.

Jau dažus gadus ir notikušas sarunas par kapu iebraucamā ceļa atjaunošanu ar kaimiņu (Evergreen) kapiem. Sarunās nesen tika piesaistīta arī Tanersvīles pilsēta, kas tieši pirms kapu svētkiem veica lielākos labojuma darbus: pie iebraucamā no Bloomer Road un augšējā šķērsceļa. Ir bijušas pārrunas, ka pilsēta varētu palīdzēt atjaunošanu pabeigt, un mums ir cerība, ka nākamā gadā varēs atjaunot visu kapu iebraucamā ceļa pārklājumu latviešu kapu pusē.

Kapos turpinās mūru atjaunošana. Projekts, ko, sākotnēji, domājām pabeigt divu gadu laikā, ir izveidojies par lielāku projektu, jo piestrādājot atklājās jauni bojājumi no ziemas sala. Ir atjaunotas pirmās Tautas/Altāra platformas trepes un pirms ziemas vēl ceram atjaunot otrās trepes. Pēc kapu svētkiem notika Brāļu kapu Pārvaldes sēde, kur lēma, ņemot vērā lielāku ziedojumu kas bija ienācis, pēc Altāra platformas tiks atjaunota Centrālā platforma – vieta, kur pats ziedotājs šajos kapos guldīts.

Ziemsvētku vainaģi nolikšanai būs pasūtījami ar 15. novembri (gan pa pastu, tā arī Brāļu kapu mājas lapā, samaksa ar PayPal). Vainagu cena šogad būs \$32, un tos liksim tūlīt pēc Pateicības dienas. (Skat. Sludinājumu, ko publicēsim šīs avīzes 15. novembra numurā.)

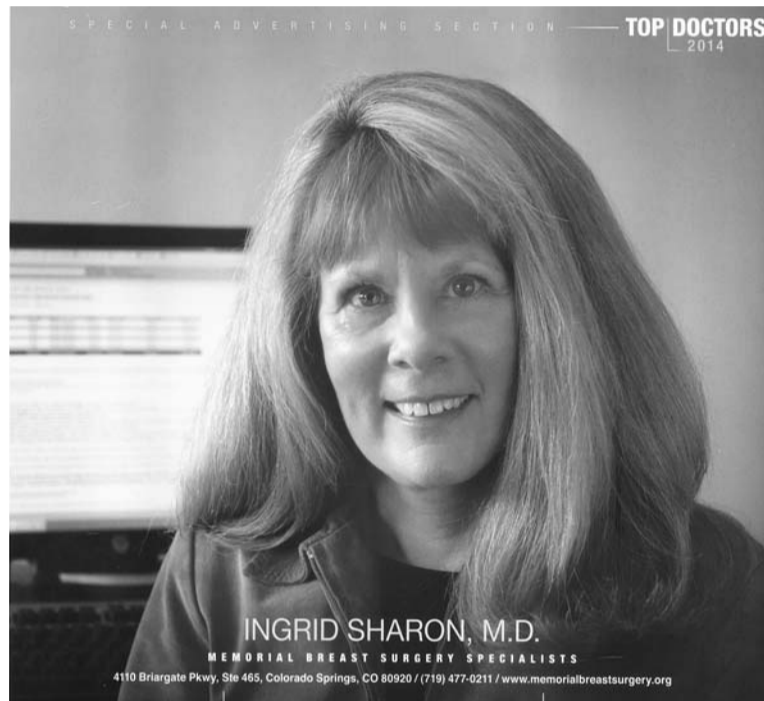
Daļu no augšminētās informācijas sakopojām nelielā apkārtrakstā, ko izsūtījām pa e-pastu. Apkārtrakstam un citiem Brāļu kapu ziņojumiem varat pierakstīties mūsu mājas lapā www.latvianmemorialpark.org

Jau kopš 2005. gada ir runāts ar kaimiņzemes īpašnieku par zemes gabala iegādi, lai varētu

TOP DOC – INGRĪDA ŠARONA

Ingrīda Šarona (Ingrid Sharon), M.D., no saviem kolēģām saņēmusi augstāko vērtējumu, kādu nevar nopirkt par naudu. Vairāk par 1000 dažādu nozaru ārsti un medicīnas speciālisti novērtējuši Ingridu par TOP DOC jeb par vislabāko no sava vidus. Viņas foto tika publicēts uz žurnāla Colorado Springs STYLE vāka.

Ingrīda Šarona ir krūts vēža ārstēšanas speciāliste. Viņa ir beigusi Oral Roberts Medical School ar M.D. gradu, pēc tam speciālizējusies Memorial Sloan Kettering, NYC, un bijusi arī Medical Education Director, Kansas City VA Hospital. Pašreiz I. Šarona praktizē trijās vietās – University of Colorado Health, Memorial Breast Surgery, Colorado Springs, kur vada savu grupu. Ārstēšanas un izvēlēto rezultāti ir ļoti augsti. Pie viņas brauc pacienti arī no citiem štatiem. Būdamā kristiete, viņa savieno Dieva Vārdu ar medicīnu. Ingrida ir mācītāju Dr.Otomāra un Ilonas Mednis meita. Nesen viņa sniedza ārstēšanas semināru arī Latvijā Priekā Vēsts baznīcā Rīgā.

INGRID SHARON, M.D.:
„Mani pacienti ir man dārgi un ļoti īpaši. Šodien es mīlu viņus vēl vairāk nekā pirms 10 vai 20 gadiem. Nav iespējams izmest ārā nevienu pateicības vēstulīti, jo tā ir daļa no viņu dzīves,” saka Dr. Šarona, kuŗai šādu pateicības vēstulīšu ir simtiem.
„Memorial slimnīcā strādā vislabākā komanda. Mani kol-

lēgas sniedz ikvienam pacientam vislabāko un tieši viņam vispiemērotāko aprūpi Man ir pilna sirds pateicības viņiem un maniem pacientiem par to privilēģiju, ka varu strādāt šeit.”

„Manu dzīvi vada Dieva labvēlība. Par visu, kas ar mani noticis, es esmu pateicību parādā Viņam.” (Skat., Colorado Springs Style, September/October, 2014, page 67).

Brāļu kapos paplašināt. Esam tikuši daudz tuvāk risinājumam nekā agrāk. Pagājušā gadā vienojāmies par robežām un no vietējās pilsētas plānošanas komitejas apstiprinājām pilsētas piekrišanu kapu paplašināšanai. Tomēr zemes gabala cena, ko īpašnieks vēlas, ir turpat divas reizes augstāka (agrāk tā bija vēl augstāka!), nekā nekustamā īpašuma novērtētāja (appraiser) cenas aplēse. BKK līdzekļi ir sabiedrības resursi, un ar tiem ir jārikojas finansiāli atbildīgi, t.i. nedrīkstam izdot vairāk nekā tirgus vērtība. Ņemot vērā paplašināšanas vajadzību un to, ka zemes īpašnieks ir izteicis iespēju palīdzēt gabalu attīstīt, BKK pārvaldes sēdē nolēma nedaudz pacelt piedāvājuma summu un ceram, ka īpašnieks būs atsaucīgs. Turam ikšķi!

Kapu pārvaldes sēdē arī nolēma, ka ir līdz galam jābeidz izstrādāt ieguldījuma vadlīnijas, lai varam mērķtiecīgāk apsaimeņot iemaksātos līdzekļus Brāļu kapos. To cer pabeigt tuvākās nedēļās.

Pateicamies visiem, kas palīdzēja Kapu svētkos un Brāļu kapu darbā. Liela pateicība OWL-777, Inc., un tā uzņēmuma darbiniekam Laurim. Lauris, kā vienmēr, vairākas dienas jau iepriekš kapus gatavoja, gan pielabojot plāvēju darbu, palīdzot ar apstādījumiem, piestiprinot plāksnes, uzstādot telti, lāpas un daudz ko citu, kas ir vajadzīgs. Pateicība kapu puķu kārtotājam Marijai. Marijai ir īpašas iemaņas, izvēloties stādus un puķu kombinācijas, kas saskan un labi iederas. Lielā mērā, pateicoties tieši viņai, vasarā Brāļu kapi izskatās kā parks. Paldies Andrim Vītiņam, kuŗš kārtu kapu ūdensvada lietas un ir gan praktisks, gan arī sabiedrīks padomnieks, Uldim Silgailim, Dacei Spanier, Vizmai Drukovskai, Dainai Mednei, E.R. Farrell par zāles pļaušanu un, kā jau gadiem ierasts, Ārijai Restbergai. Tikai ar kopīgiem spēkiem viss var tik labi izdoties!

JURIS BĻODNIEKS
Brāļu kapu Katskiļos
pārvaldes vārdā

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Greste saņēmis Latvijas pilsoņa pasi

Ēģiptē notiesātais Kataras teleanāla *Al Jazeera* žurnālists Pēteris Greste saņēmis Latvijas pilsoņa pasi, aģentūrai LETA pastāstīja Ārlietu ministrijas preses sekretārs Kārlis Eichenbaums. Pirms vairākiem mēnešiem Greste bija izteicis vēlmi saņemt Latvijas pasi. Situācijas atrisināšanai šķēršļus gan lika vairāki "tehniski jautājumi", tostarp fakts, ka Greste pašlaik atrodas Ēģiptes cietumā. Pirms dažām dienām uz šo cietumu tika nogādāta mobilā pasu darbstacija un iegūti Grestes biometriskie dati.

„Grestem ir izsniegta Latvijas pilsoņa pase, kas pēc viņa lūguma nodota glabāšanā ģimenei,” sacīja Eichenbaums un piebilda, ka žurnālista morālais stāvoklis ir stabils. „Viņš ir ļoti pozitīvi noskaņots. Vairākas reizes Greste pateicās Latvijas Ārlietu ministrijai par viņam un viņa ģimenei sniegto atbalstu,” skaidroja Eichenbaums.

Savukārt ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Vienotība*) ir solījis, ka Latvija kopā ar Eiropas Savienību (ES) un Austrāliju arī turpmāk cīnīsies par Grestes atbrīvošanu. Ministrijas ieskatā tiesas procesa gaitā nav ņemti vērā visi apstākļi, kas saistīti ar Grestes aizturēšanu, trūkst arī tiešu pierādījumus.

Valsts prezidents apmeklē EXPO Milano

17. oktobrī Valsts prezidents Andris Bērziņš apmeklēja *EXPO Milano 2015* izstādes norises vietu, kur beigusies Latvijas paviljona pirmā būvniecības kārtā – pilnīgi izbūvēti paviljona pamati.

Tikšanās laikā Latvijas prezidents svinīgi pasniedza organizātoriem simbolisku kapsulu ar Latvijas zīlēm (*attēlā*). Tās tiks iemūrētas Latvijas paviljona *Ozola* pakājē. Prezidents nodeva glabāšanai Latvijas sarkanbaltsarkanā no karogu, kas nākamgad no 1. maija līdz 31. oktobrim plīvos mastā pasaules lielākajā izstādē *EXPO* līdz ar citu valstu karogiem.

Uzrunā Andris Bērziņš uzsvēra: „*Expo* izstādes ir ikvienas valsts iespēja demonstrēt visai pasaulei savus sasniegumus, jaunrades iespējas un vizijas. Zinu, ka

Latvijai ir par ko lepoties, ko rādīt un ar ko aizraut. Latvijas vārds iepriekšējā izstādē Šanhajā izskanēja skaļi. Esmu pārliecināts, ka arī šoreiz – 2015. gadā Milānā – mēs spēsim cilvēkus ieinteresēt, sniedzot iespēju ikvienam izstādes apmeklētājam ieraudzīt un iepazīt kaut nelielu daļu Latvijas. Vēlu Milānai un visai Italijai, lai šī izstāde ir panākums.”

Latvijā ierodas

Zviedrijas premjermministrs

Latvijā vienas dienas vizītē bija ieradies Zviedrijas premjermministrs **Stefans Lefvens** (*attēlā*). Viens no svarīgākajiem jautājumiem, ko Lefvens pārrunāja ar mūsu valsts amatpersonām, bija drošības situācija Baltijas jūras reģionā.

Zviedrijas Sociāldemokrātiskās partijas līderis Lefvens kļuva par Zviedrijas premjermministru mēneša sākumā, kad tika apstiprināta kreisi centrisko spēku valdība. Šiem spēkiem notikušajās vēlēšanās izdevās uzvarēt līdz šim valdījušo labēji centrisko koalīciju. Tomēr balsojumā sociāldemokrāti un *zaļie* nespēja nodrošināt vairākumu, jo būtiskus panākumus guva labējie radikāļi, ar kuriem neviena politiskā partija nav gatava strādāt vienā valdībā. Līdz ar to Lefvens pašlaik vada mazākuma valdību.

Prāveste Lauma Zušēvica ievēlēta par Latvijas ev. lut. Baznīcas ārpus Latvijas bīskapi

Bīskapa vēlēšanu komisija savā sēdē Sietlas baznīcas telpās 15. oktobrī konstatēja, ka balsstiesīgo sarakstā ir 184 vienības – draudzes, garīdznieki un draudžu darbinieki – ar 205 balsīm. No izsūtītām 183 vēlēšanu materiālu aploksnēm saņemtas 172 atbildes ar 196 balsīm (95%).

Prāv. Lauma Zušēvica saņēma 140 balsis, prāv. Andris Abakuks – 35 un prāv. emer. F.T. Kristbergs 019 balsis. Viena balsošanas zīme bija tukša un viena nederīga. Baznīcas Virsvalde ir apstiprinājusi vēlēšanu rezultātu. Balsoja draudzes no 10 dažādām zemēm – ASV, Austrālijas, Beļģijas, Jaunzēlandes, Kanādas, Krievijas (St. Pēterburgas), Latvijas, Lielbritānijas, Vācijas un Zviedrijas.

Augstais balsošanas dalībnieku procents un izteiktā interese par vēlēšanām un to rezultātu norāda, ka mūsu Baznīca ir dzīva un darbīga. Novēlam jaunievēlētai bīskapei ar Dieva svētību vadīt mūsu Baznīcu nākamos septiņus gadus un draudzēm strādāt līdz ar uzticību, sadarbību un mīlestību.

Dace Melbārde: Latvijas simtgades svinībām jābūt tautas svētkiem

Latvijas simtgades svinībām ir jābūt tautas svētkiem, forumā “Kultūras centru loma ceļā uz Latvijas simtgadi” norādīja kultūras ministre Dace Melbārde. Ministre uzsvēra, ka Latvijas iedzīvotājiem ir aktīvi jāiesaistās simtgades svētku veidošanā, gan daloties savās idejās, gan domājot par to, ko paši var dāvināt Latvijai simtgadē. Tāpēc apsveicama ir iedzīvotāju, kopienas līdzdalība ideju ģenerēšanā, programmas veidošanā un īstenošanā.

Pašlaik Kultūras ministrija ir uzrunājusi vairākus Latvijā pazīstamus kultūras darbiniekus, kuŗi sagatavojuši savus vēstījumus par Latvijas simtgadi. Akadēmiķis Jānis Stradiņš aicinājis Latvijas simt gadu jubilejā skatīties nākotnē, domājot par to, kāda tā būs. Ar šiem vēstījumiem drīzumā būs iespējams iepazīties arī plašākai sabiedrības daļai, bet valsts svētku mēnesī – novembrī – cilvēki varēs savu viedokli paust tīmeklī. “Svarīgi ir, lai cilvēki nebūtu vienaldzīgi, lai kāds arī būtu viņu viedoklis,” uzsvēra Melbārde. Viens no simtgades svinību mērķiem būs stiprināt valsts gribu un piederības apziņu. Arī tam būs nepieciešama aktīva sabiedrības līdzdalība, norādot, ka simtgade varētu būt stimuls stereotipu vai līdzšinējo mītu mainīšanai.

NATO filmā stāstīts par padomju okupāciju Latvijā

NATO Review vietnē *You Tube* publicējis filmu angļu valodā, kuŗā stāstīts par notikumiem padomju okupācijas laikā. Filma *KGB, torture and Soviet terror, why Latvia worries about today's Russia* (“VDK, spīdzināšana un padomju terrorsi, kāpēc Latvija satraucas par Krieviju šodien”) viegli saprotami rāda, kāpēc Latviju satrauc notikumi Ukrainā un citviet šai reģionā.

Telpa Stūra mājā

NATO Review ielūkoja čekas pagrabos, kur latvieši tika ieslodzīti, spīdzināti un nogalināti. Lai dziļāk izprastu, kā padomju okupācija ietekmējusi latviešu likteņus, filmas veidotāji intervējuši augsta līmeņa politiskās dzīves veidotājus, tostarp bijušo Latvijas prezidentu Vairu Viķi-Freibergu un eirokomisāru Andri Piebalgu.

EDSO Augstā komisāre apmeklē Latviju

Latvijā iepazīšanās vizītē bija ieradies EDSO Augstā komisāre mazākumtautību jautājumos Astrīda Tūrsa (*attēlā*).

EDSO Augstās komisāres amatā mazākumtautību jautājumos A. Tūrsa stājās 2013. gada augustā. Vizītes mērķis ir detalizētāk iepazīties ar jautājumiem, kas saistīti ar sabiedrības integrācijas un mazākumtautību politiku Latvijā, kā arī pārrunāt turpmāko sadarbību. Iepriekšējā EDSO Augstā komisāra mazākumtautību jautājumos Knuta Vollebeka vizīte Latvijā notika 2011. gadā.

Sarunās ar Latvijas amatpersonām Tūrsa uzsvēra, ka nepilsoņi ir jāinformē par iespējām pieņemt valsts pilsonību. Veiksmīga sabiedrības integrācija ir divu virzienu process. No vienas puses, ir cilvēki, kuŗi vēlas integrēties kādā sabiedrībā, bet, no otras puses, sabiedrībai pašai ir jābūt pietiekami pretimnākošai attieksmē pret minoritātēm, rodot iespējas aizstāvēt viņu tiesības. Valsts ir atbildīga par savu iedzīvotāju labklājību. Augstā komisāre atzinīgi novērtēja šajā jomā paveikto, īpaši izceļot Pilsonības likuma grozījumu rezultātā panākto progresu. Saskaņā ar grozījumiem bezvalstnieku un nepilsoņu bērniem Latvijas pilsonība tiek piešķirta automatiski.

Ārlietu ministrijā apspriež latviešu valodas aktualitātes

17. oktobrī Ārlietu ministrijā norisinājās ikgadējā Eiropas Savienības (ES) daudzvalodības jautājumiem veltītā konference „Latviešu valoda Eiropas Savienībā – nozaŗu ekspertu loma Eiropas Savienības tiesību aktu izstrādē”. Tulkošanas speciālisti un citu nozaŗu eksperti sprieda par sadarbības iespējām, lai uzlabotu ES tiesību aktu latviskos tulkojumus, kā arī iezīmēja galvenos ar tulkošanu saistītos uzdevumus laikā, kad Latvija prezidēs ES Padomē.

Konferenci ar uzrunu atklāja Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās Inga Skujiņa, iezīmējot Latvijas prezidentūras ES Padomē galvenās prioritātes: konkurētspēju, digitālos jautājumus un ES lomu globālajā politikā. Skujiņa norādīja, ka ar šim jomām saistītās informācijas sniegšanā ļoti būtiska nozīme būs arī tulkiem, un novēlēja ikvienam veiksmi un iz-

turību turpmākajā darbā.

Eiropas Komisijas Tulkošanas ģenerāldirektorāta Latviešu valodas departamenta vadītājs Mareks Kovaļevskis uzrunā uzsvēra, ka daudzvalodības princips ES sniedz iespēju turpmākai latviešu valodas attīstībai. Kovaļevskis arī nolāsīja sveicienu, ko konferences dalībniekiem bija atsūtījis Eiropas Komisijas priekšsēža vietnieka amata kandidāts Valdis Dombrovskis. Sveicienā pausta pārliecība, ka pats svarīgākais tulkošanu uzdevums ir palīdzēt Eiropas vēstījumam nonākt pie Latvijas pilsoņiem. Tā ir milzīga atbildība – nodrošināt skaidru vēstījumu, un tulki – savas valsts patrioti – nereti palīdz pat vairāk, nekā to prasa viņu amata pienākums.

Pašvaldība var palīdzēt tautiešiem atgriezties Latvijā

Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Pēteris Kārlis Elferts ar Cēsu novada domes priekšsēdi Jāni Rozenbergu pārrunāja šajā gadā īstenoto, kā arī ministrijas un pašvaldības turpmāko sadarbību saiknes stiprināšanā ar tautiešiem ārzemēs.

No labās: Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Pēteris Kārlis Elferts, Īrijas-Latvijas Tirdzniecības kameras ģenerāldirektore Ilze Krēslīņa, Cēsu novada pašvaldības priekšsēdis Jāns Rozenbergs

Apmeklējuma laikā tika pārrunāta šī gada Pasaules cēsnieku dienu laikā Cēsu novada pašvaldības organizētā konference „Cēsis pasaulē”. Tās mērķis bija veicināt sadarbību ar cēsniekiem ārzemēs un veicināt emigrācijā devušos novadnieku atgriešanos mājās.

Vēstnieks Andris Razāns uzrunā studentus Frederikā

15. oktobrī Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns viesojās Huda kolledžā (*Hood College; www.hood.edu*) Frederikā, Merilandes pavalstī, kur tikās ar kolledžas vadību, iepazīs ar kolledžas studentiem un mācībspēkiem, kā arī teica uzrunu. Uzrunājot kolledžas vadību, mācībspēkus un studentus, vēstnieks pastāstīja par Latvijas un ASV attiecībām, par Latvijas kultūru un tās vēsturi. Viņš atbildēja uz jautājumiem par Latvijas un Eiropas šā brīža aktualitātēm. Vēstnieka runu noklausījās ne vien kolledžas vadība, mācībspēki un studenti, bet arī Frederikas iedzīvotāji un tuvākās apkārtnes latvieši.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Aicina Latvijā atvērt Austrālijas reģionālo vēstniecību

Latvijas vēstnieks Austrālijā Andris Teikmanis, darba braucienā apmeklējot Austrāliju, tikās ar Ārlietu ministrijas pārstāvjiem, lai pārrunātu abu valstu divpusējās attiecības, kā arī informētu par prioritātēm mūsu valsts ES Padomes prezidentūras laikā. Abas puses apliecināja pozitīvo sadarbību divpusējo jautājumu jomā, īpaši izceļot kopīgo aktīvo rīcību Pēteru Grestes lietā, kā arī labo sadarbību starptautiskās organizācijās. Tikšanās laikā tika pārrunāti arī aktuālie starptautiskie jautājumi, no kuriem Ukrainas un Krievijas konflikta temats bija viens no visnozīmīgākajiem. Teikmanis uzsvēra Latvijas vēlmi veicināt ekonomisko sadarbību, norādot, ka pagaidām nelielais savstarpējais tirdzniecības apjoms neatspoguļo pašreizējo potenciālu. Vēstnieks akcentēja ekonomisko sakaru veicināšanas nozīmi saistībā ar divpusējiem jautājumiem un iesniedza Austrālijas pusei dubultās nodok-

Andris Teikmanis

ļu uzlikšanas novēršanas līguma projektu, kā arī aicināja organizēt tirdzniecības misiju uz Latviju. Austrālijai tika iesniegti arī Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras sagatavotie investīciju projektu piedāvājumi.

Austrālija aicināja atvērt Latvijas diplomātisko pārstāvniecību Kanberā. Vēstnieks informēja, ka vēstniecības atvēršana tiek plānota nākamo gadu laikā. Teikmanis aicināja apsvērt Austrālijas reģionālās vēstniecības atklāšanu Rīgā.

Austrālijā Teikmanis apmeklēja Kanberu, Sidneju, Brisbani un Kērnsu, tikās ar latviešu diasporas pārstāvjiem, biznesa organizāciju darbiniekiem un Austrālijas parlamenta deputātiem, tostarp ar Ārlietu, aizsardzības un tirdzniecības pastāvīgās komitejas priekšsēdi Terēzi Gambaro.

Latvijas vēstnieks Japānā apmeklēja Kwansei Gakuin universitāti

Latvijas vēstnieks Japānā Normans Penke apmeklēja Kobi, kur tikās ar Kwansei Gakuin universitātes prezidentu Osamu Muratu, viceprezidentu Šinjo Takahiro un Eiropas Savienības Institutā Japānā, Kansai reģionā, pārstāvjiem, lai pārrunātu turpmākās divpusējās sadarbības iespējas.

Universitātes apmeklējuma laikā vēstnieks Normans Penke nolasīja lekciju par Latvijas vēsturi, ekonomiku un kultūru Starptautisko attiecību fakultātes studentiem, kā arī citiem interesentiem. Vēstnieks sniedza plašas atbildes uz jautājumiem par starptautisko attiecību aktualitātēm, kā arī tikās ar universitātē studējošiem latviešu studentiem.

Pirmā rindā no kreisās: universitātes vice prezidents Šoiči Ito, prezidents Osamu Murata, vēstnieks Normans Penke, misijas vadītāja vietniece Dana Rudāka, Kwansei Gakuin universitātes archīva pārzine Juko Ikeda. 2. rindā: Starptautisko studiju skolas pārstāvis Tomoharu Vašio, Starptautisko studiju skolas dekāns Naoto Sugihama, skolas pārstāvis Roberts Bungše un skolas viceprezidents Takahiro Šinuo

Kwansei Gakuin universitāte šogad svin 125 gadu jubileju. Tā ir viena no lielākajām privātajām augstskolām Kansai reģionā, un tajā mācās ap 23 000 studentu. Kopš 2009. gada Kwansei Gakuin universitāte sadarbojas arī ar Latvijas Universitāti. 2011. gadā Kwansei Gakuin universitātes dārzā atklāja piemiņas plāksni, kā arī iestādīja Latvijas bērzu un ozolu Latvijas pirmā diplomāta Kobē - Jaņa Ozoliņa (1894-1959) piemiņai. Jānis Ozoliņš no 1918. līdz 1921. gadam strādāja par angļu valodas un ētikas mācītāju šajā mācību iestādē.

Grigule izjauc Eiroparlamenta politisko grupu

Eiropas Parlamenta (EP) deputāte Iveta Grigule (ZZS) izstājusies no savas līdz šim pārstāvētās EP grupas "Brīvības un tiesās demokrātijas Eiropa" (EFDD), tādējādi faktiski izjaucot britu eiro skeptiķa Naidžela Farāža vadīto frakciju. Pēc Grigules aiziešanas EFDD, kurā līdz ar Apvienotās Karalistes Neatkarības partiju (UKIP) bija arī italiešu populistu Bepes Grillo izveidotā Piecvaigžņu kustība, vairs nepārstāv vismaz septiņas ES dalībvalstis, kas ir minimālais skaits EP frakcijas izveidošanai. Iepriekš Grigule savu pievienošanos EFDD grupai skaidroja tādējādi, ka tas bijis visoptimālākais risinājums, ievērojot ZZS konservatīvās vērtības un atbalstu Eiropai. Grigule oficiāli pievienoties grupai piekritusi 18. jūnijā.

Siguldā uzstājas Dānijas Radio koris

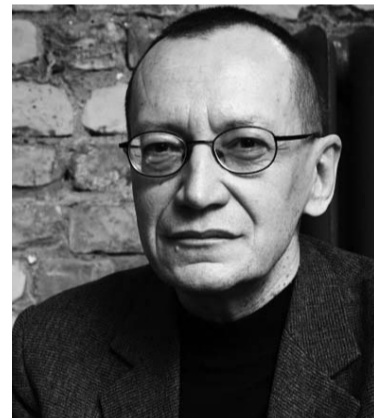
Siguldas koncertzālē "Baltais flīģelis" 17. oktobrī savu vienīgo solo koncertu Eiropas vadošo koru nedēļas ietvaros sniedza izcila mūzikālā kopa no Skandināvijas - Dānijas Nacionālais vokālais ansamblis jeb Dānijas Radio koris.

2007. gadā dibinātajā kopā pulcēti 18 labākie daņu dziedātāji. Pēc viņu parādīšanās presē bija rakstīts: "Desmit vīrieši un astoņas sievietes, kas spēj paveikt jebko." Kopa reprezentē labākās ziemeļu koru skaņas kvalitātes - caurspīdīgumu, dzidrumu, tīrību un aprīnojamo precizitāti, kas iet roku rokā ar daudzpusīgu di-

namiku. Ansambļa plašais repertuārs aptver laiku no renesanses līdz mūsdienām.

Parīzē notiek Jaņa Rokpeļņa dzejas vakars

16. oktobrī Latvijas vēstniecībā Parīzē notika dzejnieka Jaņa Rokpeļņa dzejas vakars. Klātesošie tika iepazīstināti ar Rokpeļņa dzejas krājumu "Rīgas iedzīmtais" - *Laborigène de Riga*. Krājumu izdevusi izdevniecība Grèges.

Jānis Rokpelnis

Par godu krājuma iznākšanai franču valodā Latvijas vēstniecība aicināja dzejnieku Jāni Rokpelni, kā arī tulkotāju, franču literatūras vēsturnieku Alanu Šorderetu un mākslinieci Katrīnu Bolli uz diskusiju, dzejas lasījumiem latviešu un franču valodā, kā arī uz sarunu ar lasītājiem un interesentiem. Uz dzejas vakaru bija aicināta latviešu diaspora Francijā, kā arī Latvijas draugi, vēsturnieki, pētnieki un mācītāji.

Tokijā notika Latvijas nedēļa

No 15. līdz 21. oktobrim Latvijas vēstniecība Japānā sadarbojās ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru Tokijā rīkojot Latvijas nedēļu - *Latvia Week. Featuring Riga 2014*. Sarīkojumu programmas mērķis - veicināt Latvijas tēla pazīstamību Japānā un iepazīstināt ar Rīgu - Eiropas kultūras galvaspilsētu. "Latvijas nedēļa" laikā apmeklētāji galerijā *Athalie* varēja aplūkot tautas lietiskās mākslas izstādi "Rīgas meistari", fotografijas ar Rīgas attēliem un iepazīties ar Latvijas dizaina precēm, kā arī nogaršot Latvijā ražotos pārtikas produktus un dzērienus. "Latvijas nedēļu"

ievadīja latviešu valodas nodarbība.

Ukrainas fotografe iegūst balvu - ceļojumu uz Rīgu

17. oktobrī Kijevas mākslas galerijā „Lavra” notika Ukrainas laikraksta *Denj (Diena)* XVI fotokonkursa atklāšana un uzvarētāju apbalvošana. Starp fotokonkursa atbalstītājiem bija Latvijas vēstniecība Ukrainā, Latvijas Tūrisma attīstības valsts aģentūra (TAVA) un *LiveRiga*.

Fotokonkursā piedalījās 350 darbi, kuŗus žūrija atlasīja no 223 dažādu Ukrainas fotogrāfu vairāk nekā no 2050 atsūtītām fotogrāfijām. Fotokonkursā pārstāvētie darbi galvenokārt ataino Ukrainas revolūcijas notikumus Eiromaidanā un politiskās dzīves norises. Galveno balvu 25 000 UAH fotokonkursā par fotogrāfiju "Zelta diena" saņēma fotogrāfs Sergejs Pančenko.

Latvijas vēstniece Ukrainā Dr. Argita Daudze un darbs „Vienreiz metro”

Latvijas vēstniece Ukrainā Dr. Argita Daudze ar īpašo balvu apbalvoja fotografe Irēnas Morozas darbu „Vienreiz metro”, kuŗā autorei izdevies notvert simbolisku epizodu Kijevas pilsētas metro vilcienā. Irēna Morozas ieguva iespēju apmeklēt Rīgu - Eiropas 2014. gada Kultūras galvaspilsētu novembrī, kad Latvijā svinēs valsts svētkus.

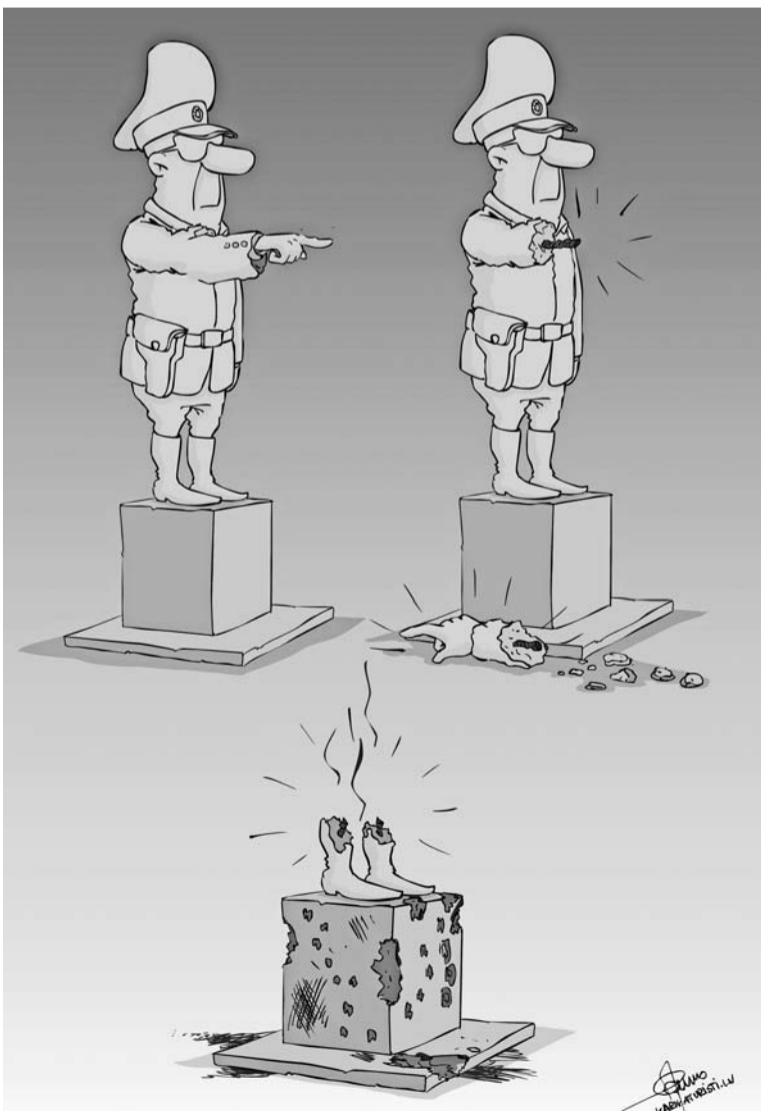
Grupa Carnival Youth uzstāsies Freiburgā

15. novembrī klubā *Swamp Freiburg* Freiburgā uzstāsies latviešu grupa *Carnival Youth*.

No grupas vēstures. Ar mūziķēšanu sāka 11 gadus veci zēni Emīls un Edgars, izveidojot grupu „Žirafē”. Nopietnāk puīši ar mūziku sāka nodarboties 2011. gadā, kad kopā ar klasesbiedru Robertu, kuŗš darbojās ar taustiņinstrumentiem, nolēma mēģināt kopā spēlēt par prieku sev un citiem. 2011. gada septembrī var uzskatīt par grupas pirmsākumu. 2012. gada aprīlī divas dienas pirms pirmā koncerta grupai pievienojās basģitarists Aleksis, kas grupai deva kārtīgu pamatu, kā arī vēlāk ierosināja daudz interesantu ideju. Grupa lielākoties spēlē indie-rock un neofolk mūziku.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

“Diktatora sabrukšanas stadijas” // Zīmējums: Zemgus Zaharāns

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

„Viņš varbūt ir nelietis, bet viņš ir mūsu nelietis,” esot teicis ASV prezidents Franklins Rūzvelts, runājot par Anastasio Somozu, kurš no 1936. līdz 1956. gadam bija Nikaragvas faktiskais diktators un kuŗu Savienotās Valstis atbalstīja, lai nosargātu savas intereses Latīņamerikā. Aukstā kara briedumā ASV Afrikā atbalstīja Kongo jeb Zairas brutālo prezidentu Žozefu Mobutu cīņā pret Patriku Lumumbu, kas bija Padomju Savienības favorīts.

Kopš 2011. gada t.s. Arabu pavasara sevišķi aktuāls, sāpīgs un, jāatzīst, kutelīgs kļuvis jautājums par demokrātisko valstu „apiešanos” ar diktatoriskiem režīmiem, kur jebkāda kritika tiek nežēlīgi apspiesta.

Kad Kairas centrā, *Al Tahrir* lau-

kumā, sāka pulcēties tūkstošiem ēģiptiešu, tostarp bez darba un ceļībām palikušie jaunieši, lai prasītu šīs valsts ilggadējā, visai autoritārā prezidenta Hosni Mubarakā atkāpšanos, ASV prezidents Baraks Obama šo spontāno masu kustību apsveica, jo principā tieksme pēc demokrātiskajām brīvībām taču ir cildena un pelna atzinību. Bet kas notika, tiklīdz nīstais prezidents Mubarakā tika gāzts? Virsroku guva neiecietīgās „Musulmaņu brālības” kandidāts Morsi, sākās asiņainas sadursmes starp islāmistiem un viņu pretiniekiem, Un relatīvs miers un kārtība iestājās tikai pēc tam, kad vadības grožus ar stingru roku satvēra ģenerālis al Sisi, kuŗa uztverē diktatūra nodrošina stabilitāti.

Un tieši stabilitāte bija tas, kas vajadzīgs Savienotajām Valstīm: al Sisi, tāpat kā gāztais Mubarakā, ir, kā mēdz teikt, prognozējams valstsvīrs, kuŗu starptautiskajā arēnā var neieredzēt, bet kuŗa soļus un motīvus iespējams cik necik paredzēt, uzturot ģeopolitisku līdzsvaru reģionā.

Daudziem ne tikai Sirijā, bet arī rietumvalstu galvaspilsētās bija nevilto prieks, kad apmēram tai pašā laikā tauta sacēlās pret nežēlīgo diktatoru Baširu Asadu un viņa klanu, kas gadiem ilgi bija apspiedis jebkādu opozīciju. Diemžēl pretošanās kustība Sirijā deģenerējās: nu jau trešo gadu plosās pilsonkarš, kas jau prasījis simt tūkstošu upuru un licis miljoniem doties bēgļu gaitās. Tur kaŗo visi pret visiem, valda šau-

šalīgs chaoss un situācija kļuvusi nepārskatāma, tīri vai apokaliptiska: tumsonīgais islāmistu veidojums, kas sevi dēvē par „Islāma valsti”, draud sašķobīt pēdējos miera un kārtības pamatus Sirijā un Irakā, destabilizēt Turciju un naftas emirātus un pastarpināti visas valstis Eiropā, kur dzīvo lielas musulmaņu kopienas. Tagad Vašingtonā dzird nopūtas: ar Asadu vismaz varēja šķētināt kaut kādu dialogu. Tagad tur viss bango un sprāgst. Tieci nu gudrs...

Savienotajām Valstīm un tās sabiedrotajiem, tostarp, šķiet, arī Latvijai, nākas staigāt uz pirkstgaliem, tiklīdz jāsaskaŗas ar Azerbaidžānu. Turienes autoritārā režīma īpatnība ir Alijevu dinastijas vara: nelaiķis

Heidars Alijevs, tagadējā prezidenta Ilhama Alijeva tēvs, pasludināts par Nācijās lideri, un visa republika nosēta ar viņa statujām. Tikmēr politie-slodzīto skaits Azerbaidžānā sasniedzis simtu, neatkarīgie plašsaziņas līdzekļi tiek pamazām apklusināti.

Taču Rietumiem Azerbaidžāna ir ārkārtīgi nozīmīga, pat neatsverama partnere. Tā ir visstabilākā valsts Dienvidkaukāzā, naftas un gāzes vadi tiek virzīti caur Turciju, apejot Krieviju, tās vadība atsakās pievienoties Putina lolojumam - Eirāzijas Savienībai, šī valsts ir ģeopolitisks pretsvars Irānas teokratijai, un šo aspektu prot vērtēt gan lielā Amerikā, gan mazā Izraēlā.

Stabilitāte un prognozējamība nav nieka lieta.

KĀRLIS
STREIPS

Šo komentāru rakstu dienā, kad paredzēts turpināt sarunas par Latvijas jaunās valdības veidošanu. It kā rāmīs tai ir skaidrs. Valdošajā koalīcijā darbosies tās pašas partijas, kuŗas tur ir patlaban (izņemot, protams, nebūtībā aizgājušo eksperimentu, ko sauca (Zatlera) Reformu partija). Vēl tik jāsarunā, kuŗa partija būs atbildīga par kuŗām jomām, jāizdomā, kuŗš cilvēks varētu kļūt par attiecīgās nozares ministru, – un gatavs. It kā milzīgi lielas steigas nav. Valsts prezidentam jaunā ministru prezidenta kandidātūra jānosauc 4. novembrī, kad arī beigsies pašreizējās Saeimas un tādā arī valdības termiņš.

Sarunās par valdības veidošanu izkristalizējušies divi jautājumi, kuŗi diemžēl ne par ko īpaši labu nevēstī. Pirmkārt, ir sākusies visnotaļ saprotama, taču ne sevišķi pieņemama grūstīšanās kategorijā “mēs šoreiz guvām lielāku skaitu mandātu, tāpēc mums šoreiz pienākas vairāk”. Valdību veidojošās partijas startē no daudz maz viennādām pozīcijām – *Vienotībai* – 23 mandāti, Latvijas *Zaļo* un zemnieku savienībai (ZZS) – 21 mandāts, savukārt Nacionālajai apvienībai (NA) – 17 mandāti. Kopā sanāk 61 balss Saeimā, tādā – visai konkrēts vairākums. Taču tāpēc vien, protams, nebūt nav pietāms, ka visos gadījumos valdību veidojošās partijas deķos pēc viena un tā pašā meldiņa.

10. Saeimā – tajā, kuŗa amatā noturējās tikai gadu un drusku ilgāk, jo toreizējā Valsts prezidentam Valdim Zatleram tālāka politikāņu visatļautības apziņa *piegriezās* tiklā, ka viņš pirmo un vienīgo reizi Latvijas Republikas vēsturē ķērās pie konstitucionālās sprāgstvielas, kas ir Saeimas atļāšana un referendumā rīkošana par to pašu jautājumu, – tajā Saeimā *zaļie zemnieki* it kā skaitījās valdošajā koalīcijā, taču ļoti daudzajos gadījumos viņu deputāti balsoja kopā ar opozīciju, it īpaši tais reizēs, kad runa bija par tā dēvētajiem tiesiskuma jautājumiem.

Savukārt 11. Saeimā, kuŗas laiks

tagad tuvojas beigām, *nacionāli*, ir izcēlušies ar visai savdabīgiem centieniem (piemēram, atkal no jauna ierobežot sievietes reprodūktīvās tiesības), kā arī ar ultimātiem (nebūs papildu naudas “demografijas jautājumiem”, NA balsos pret valsts budžetu, tā nodrošinot valdības automatisku krišanu). Viegli nebūs, it īpaši ņemot vērā, cik daudzi būtiski procesi drīzumā ir gaidāmi (jaunais valsts budžets, aizsardzības jautājumi, prezidentūra Eiropas Savienības padomē u.tml.), kašķēšanās un rīvēšanās nebūt nebūs pats labākais variants.

Otrkārt, kārtējo reizi esam spiesti noraudzīties, kā mūsu politiskā šķira vispirms domā par krēšiem un portfeļiem un tikai pēc tam tai ienāk prātā, ka varbūt vajadzētu arī padomāt par to, kas būs darāms. Piedevām šogad pirmoreiz redzam politisku glēvulību jautājumā par tā dēvētajām “nepopulārajām” ministrijām. It īpaši tas sakāms par Veselības ministriju un Ekonomikas ministriju. Veselības jomā novecojoša un nereti nevesela sabiedrība tandemā ar nepietiekamu finansējumu nozīmē visai *toksisku* situāciju un attiecīgi nemierīgu dzīvi attiecīgajam ministram. Pēdējā amatpersona, kas pieņēma veselības ministra portfeli, bija Ingrida Circene, kuŗa ar savu pārraudzīto sektoru tik ļoti sagāja ragos, ka pati saslima un šovasar demisionēja. Līdz pat šai dienai veselības ministra Latvijai nav, tā pienākumus pārņem Ministru prezidente Laimdota Straujuma (it kā viņai nebūtu pietiekami daudz citu darbu un darbiņu), un nav nekāds pārsteigums, ka šī nav ministrija, kuŗu kāds īpaši alkū ņemt savā paspārnē.

Savukārt Ekonomikas ministrija “neinteresanto” ministriju kategorijā ir iekļuvusi lielākoties tāpēc, ka tās funkcijas gadu gaitā ir krietni sašaurinājušās. Biznesa laikraksts *Dienas Bizness* nesen vēstīja, ka ministrija esot “tukša čaula”, kuŗa veido “kaut kādu abstraktu nozares politiku,” ko pēc tam isteno citas instances. Vienīgā pietiekami nozi-

mīgā joma ministrijas paspārnē joprojām ir enerģētika. Arī tā nav nekāda medusmaize politiķiem, jo enerģētikas joma, starp citu, ir saistāma ar nākamgad janvārī paredzēto elektrības tirgus atvēršanu mājāsaimniecībām, un tas, visticamāk, ļoti daudziem cilvēkiem nozīmēs krietni lielākus elektrības rēķinus. Protams, ministrs viens pats tur nav vainīgs, bet grēkāža lomai viņš var noderēt itin varenī.

Ir arī jautājums par Izglītības un zinātnes ministriju (IZM). Tā ir vēl viena joma, kuŗā plānu un ieceru ir daudz, bet ar finansējumu bieži vien tā ir, kā ir. Nacionālā apvienība ir stingri paziņojusi: tā kā jaunajā Saeimā tai ir lielāks mandātu skaits nekā iepriekšējā, tai noteikti pienākas vēl viena ministrija, kas pilnīgi noteikti varētu būt IZM. Jo NA joprojām paliek pie sava, ka pilnīgai pārejai uz izglītību tikai valsts valodā visās Latvijas skolās būtu jānotiek agrāk, taču mūsdienās saspīlētajos apstākļos, kad mūsu dārgā kaimiņvalsts meklē jebkādu iegānu, lai kārtējo reizi runātu par “fašisma” atdzimšanu un “tautiešu apspiešanu” Latvijā, šī ir joma, kuŗa der būt ļoti piesardzīgiem.

Pagaidām šķiet, ka Veselības ministriju tomēr pārņems *Vienotība*. Neatbildēti joprojām ir jautājums par tā dēvētajām “naudīgajām” ministrijām, it īpaši par Satiksmes ministriju. Ministru prezidentes piedāvātajā un koalīcijas partneru tikpat naski noraidītajā plānā bija paredzēts, ka ministriju saglabās *Vienotība*, visticamāk, ar pašreizējo ministru Anriju Matisu priekšgalā, taču par satiksmes un it īpaši transita jautājumiem liela interese ir arī *zaļajiem zemniekiem*, nemaz nerunājot par viņu ideoloģisko krusttēvu Ventspilī. Tāpat ievērojama nauda ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, jo tā nodarbojas ar ļoti daudziem Eiropas līmeņa projektiem. Patlaban tur saimnieko Nacionālās apvienības pārstāvis, bet arī uz šo portfeli ZZS met jo kāras acis.

Laiks rādīs, kas no tā visa sanāks,

un, protams, kaut kāda valdība jau sanāks. Visticamāk, redzamākos amatus saglabās pašreizējie ministri – L. Straujuma – premjērmīnistrs, Edgars Rinkēvičs (*Vienotība*) – ārlietu ministrs, Raimonds Vējonis (ZZS) – aizsardzības ministrs. Galvenais būs pēc tam nolikt malā visus kašķus un aizvainojumus, jo darāmā patiešām būs ļoti daudz.

Savukārt tās divas partijas, kuŗas Saeimā šoruden tika ievēlētas pirmoreiz, vieno doma, ka viens no pašiem, pašiem pirmajiem darbiņiem, kāds būs jādara jaunajam parlamenta sasaukumam, būs ieviest tautas vēlēta prezidenta institūciju Latvijā. Latvijas Reģionu apvienības (8 mandāti) pārstāvis Mārtiņš Bondars: “Novembrī virzām Satversmes grozījumus, lai jau jaunajā tautas pirmoreiz dotos pie prezidenta vēlēšanas urnām.” *No sirds Latvijai* (7 mandāti) lidere Inguna Sudraba: “Jau vairākus gadus tiek apliecināts, ka cilvēki grib tautas vēlēta prezidentu. Viņi grib balsot par konkrētu personu.”

Te nu gluži vai gribas kliegt: lēnām pār tiltu, cienītais un cienītā! Lēnām, lēnām! Pirmkārt, nav jau tā, ka vajag tikai labot Satversmi un noteikt, ka Valsts prezidentu vairs nevēlē Saeima, to tagad dara tauta. Vai tādējādi ievēlētā prezidentam būtu tādas pašas (ne īpaši plašas) pilnvaras kā pašreizējā kārtā vēlētajiem? Kad citreiz šis jautājums politikā ir skarts, saruna ir bijusi par iespēju tautas vēlētam prezidentam piešķirt krietni plašākas pilnvaras, bet tas nu nav vienā Saeimas komitejas, ne plēnārsēdes laikā izlemjams jautājums. Starp jēdzieniem “parlamentāra republika” un “prezidentāla republika” tomēr ir visnotaļ liela atšķirība, un šis nu nav gadījums, kad strēbt karstu. Diez vai to visu izdosies nokārtot tā, lai jau pēc astoņiem mēnešiem visa tauta var laimīga doties uz vēlēšanu iecirkņiem un balsot par savu prezidentu.

Otrkārt, mani stipri baida pārdomas par to, kas tad varētu šādā sistēmā tikt ievēlēts. Politiķu un

politikāņu populāritātes vērtējumos (reitingos) nemainīgi augstu vietu ieņem, piemēram, Rīgas pilsētas galva Nīls Ušakovs. Un vienā sabiedrības daļā, par spīti visām kriminālapšūdzībām, populāritāti ir saglabājis tas pats ZZS ideoloģiskais krusttēvs Lembergs. Sirdsklāpe sākas, domājot par iespēju, ka tie varētu būt atlikušie divi kandidāti prezidenta vēlēšanu otrā kārtā (protams, arī kārtība, kādā tiktu vēlēts prezidents, pagaidām nav ne izdomāta, ne izstrādāta). Vēl jo vairāk zinot Ušakova izteikumus, ka Putins Latvijai ir labākā iespēja, savukārt Lembergs ir paudis bažas, ka NATO ir okupācijas spēks.

Manuprāt, ja politiķi vēlas mainīt pašreizējo valsts prezidenta vēlēšanu kārtību, tad viņi to var izdarīt citādi, proti, labojot Satversmi, nevis lai ieviestu tautas vēlēta prezidentu, bet gan lai mainītu noteikumu, ka Saeimas deputāti valsts prezidentu vēlē aizklāti. Tas reiz jau ir nozīmējis *septēšanos*, it īpaši ar Zatlera izvilksanu no toreizējā premjērmīnistrā Kalviša piedurknes. Ja balsojums būtu atklāts, tad partijas jau laikus varētu izvirzīt savus kandidātus, šādi kandidāti varētu piedalīties atklātās debatēs un visai tautai prezentēt savu redzējumu, ko viņi vēlas panākt, un pēc tam deputāti varētu balsot par sev vēlamā kandidātu. Tāda atklātība jau pati par sevi ir labums, jo kāda jēga ir no tautas “pārstāvjiem”, kuŗi būtiskos jautājumos slēpj savus uzskatus?

Šādi Satversmes grozījumi būtu pussolis tautas vēlēta prezidenta virzienā, procesu padarot krietni atklātāku. Vēl jo vairāk patlaban tas būtu vēlamais solis, ja atceramies, ka Satversmē arī ir teikts, ka Valsts prezidentam ir vajadzīga “nevainojama reputācija”. Negribas pat domāt par iespēju, ka tauta varētu ievēlēt cilvēku, kuŗam pēc tam Satversmes Aizsardzības birojs liedz pieeju valsts noslēpumam. Arī par to lielajiem tautas vēlēta prezidenta karsējiem derētu padomāt pat ļoti, ļoti nopietni.

Liela vienprātība – bet vai pozitīvā nozīmē?

Latviskā kultūra Krievijā

Referāts nolasīts konferencē "Latvija ārpus Latvijas"

LAUMA VLASOVA

Par latvisko kultūru un tās problēmām Krievijas latviešu vidū ir runāts un rakstīts ārkārtīgi maz, lai neteiktu - nemaz. Līdz pat Latvijas neatkarības atgūšanai par Krievijas latviešiem zināja ļoti maz, ja nu vienīgi saistībā ar deportācijām. Ne visi arī šodien zin, ka latviešu iecelošanas vēsture Krievijā ir visai sena, tā masveidā sākās jau 19. gs otrajā pusē, kad pirmie izceļotāji no Latvijas devās zemes meklējumos uz Sibīriju un Baškīriju, kur radās pirmās kolonijas. Vēlāk latvieši "apguva" Krievijas imperijas Eiropas daļu - tagadējos Maskavas, Smoļenskas un Pleskavas apgabalus. Pagājušā gs. 30. gadu beigās Krievijā bija pāri par 300 koloniju. Šī grupa ir t.s. veclatvieši, kuri daļēji ir saglabājušies arī šodien. Kolonijās bija savas latviešu skolas, baznīcas ar saviem skolotājiem un mācītājiem. Sarunu valoda bija tikai latviešu. Būtībā turpinājās latviskā dzīve, vienīgi citos ģeogrāfiskos punktos.

Pirmā Pasaules kara laikā Krievijas lielākajās pilsētās un arī Altajā ieradās daudz latviešu bēgļu un evakuēto rūpnīcu un fabriku strādnieku. Lielākā daļa, nodibinoties Latvijas valstij, atgriezās Latvijā, tomēr daļa palika nu jau Padomju Krievijā gan karjēras iespēju, gan arī ideoloģijas dēļ. Bet arī viņi mītnes vietās apvienojās pēc nacionālā principa, piemēram, "Prometejs" Maskavā. „Prometejam” bija filiāles pat Sibīrijā. Arī šajās apvienībās un biedrībās dominēja latviešu valoda un kultūra.

Otra lielākā latviešu aizbraukšana bija piespiedu deportācijas no 1941. gada līdz pat Staļina nāvei 1953. gadā. Šo cilvēku likteni ir izpētīti visvairāk, bet diemžēl ir apietī tie, kuri palika Sibīrijā arī pēc Staļina nāves un kuri tur dzīvo vēl šodien. Tieši viņi ir tie, kuri, spītējot visam notikušajam, savas tautas kultūru ir saglabājuši.

Trešā grupa - pēc Otrā pasaules kara visā padomju periodā brīvprātīgi izbraukušie. Iemesli dažādi: mācības, karjēras iespējas, ģimenes veidošanās utt. Pēc 1989. gada Tautas skaitīšanas datiem, tikai Krievijas teritorijā dzīvoja 30 000 latviešu. Šodien precīzs skaits vairs nav zināms, jo skaitīšanā tautība nav jāuzrāda. Varētu būt ap 15 000.

Tāda ir bijusi latviešu izceļošanas vēsture. Kas notika ar latvisko kultūru tad un kas notiek šodien? Saistībā ar "veclatviešiem" varam droši apgalvot, ka visu, kas viņiem bija dzimtenē, viņi paņēma līdz un turēja stipri. Pirmkārt, jau valodu, otrkārt, pašu latvisko dzīves veidu ar tradicionālajiem darbošanās principiem (piemēram, talkām) un visiem latviskajiem svētkiem. Pirmais, ko cēla kolonisti, bija skolas un baznīcas. Skolas arī bija centri, ap kuriem tad pulcējās latvieši. Lai gan 1937. gadā visas latviešu skolas un baznīcas tika likvidētas, valoda ir saglabājusies līdz šodienai (izņēmums ir bērni) visā savā novadu krāšņumā ar vietvārdiem, kuŗus Latvijā vairs nedzirdam. Tāpat īpatnējas tautasdziesmas, rotaļas, apdzie-

Lauma Vlasova: Starp visām Krievijas latviešu kultūras kopām valda draudzība un vienotība. Bieži savās mītnes vietās viņi kopīgi organizē latviešu kultūras dienas. Tā rodas iespēja vispusīgāk iepazīstināt cittautiešus ar Latviju, latviešiem un latviešu kultūru

dāšanās tradīcijas, svētku svinēšanas "knifiņi". Tas pilnīgi viss bija vēl pirms 10 gadiem.

Diemžēl ļoti strauja ir vecās paaudzes aiziešana, un līdz ar viņiem ir aizgājis vesels latviešu tautas kultūrlānis. Pagājušā gadsimta beigās bija dažas nelielas latviešu zinātnieku un kultūras darbinieku ekspedīcijas uz konkrētiem ciemiem Sibīrijā, bet darbs, galvenokārt aiz finansiāliem apsvērumiem, netika pabeigts vai arī tika pārtraukts. Zēl, taču šo darbu nav iespējams atsākt - nav vairs cilvēku, kuri bija vēstures liecinieki. Palika neizpētītas valodas īpatnības, nepierakstītas atmiņas, neapgūtas lietišķās prasmes. Tas viss ir zudis uz visiem laikiem. Palika neizpētīti fainomenāli latviešu tautasdziesmu tulkojumi krieviski, ko bija veikušas vienīgi dažas Baškīrijas latvietes. Ciemos vēl runā latviski, bet tas ir daudz par maz. Visai interesanta un daudzpusīga latviešu kultūras dzīve bija lielākajās Krievijas pilsētās laika posmā no 1918. līdz 1937. gadam, kad nebija aizliegtas kultūras kopas, izglītības iestādes, izdevniecības, teātri u.c. Pēc nacionālā principa. Tā, piemēram, Maskavā, Pēterburgā (Ļeņingradā) un Smoļenskā darbojās profesionāli latviešu teātri, kuŗos iestudēja galvenokārt latviešu autoru lugas, ar kuŗām tad tika iepazīstināta iespējami plaša latviešu saime. Visi teātri tika likvidēti 1937. gadā, aktieŗi nošauti. Šo teātru darbību un likteni ir pētījis vēsturnieks Vidvuds Štrauss, kas dzīvo Maskavā.

Kā jau minēju, Maskavā līdz 1937. gadam darbojās latviešu kultūras un palīdzības biedrība "Prometejs", kuŗa bija ietverts ne tikai teātris, bet arī dažas latviešu skolas un teknikumi, tostarp Ačinskas pilsētas (Sibīrijā) latgaliešu skolotāju teknikums, arī izdevniecības, kuŗu uzdevums

bija publicēt ne tikai latviešu autoru darbus latviešu valodā. Protams, bija jāņem vērā ideoloģiskais piesitiens, bez kuŗa tālaika Maskavā nebija iespējams pastāvēt, bet to, ka "Prometejs" veica milzīgu izglītojošu un kultūras darbu latviešu vidū, noliegt nevar.

Ļoti daudz ir rakstīts par laika posmu no 1941. līdz 1956. gadam. Negribas pārāk ļauties emocijām un atkārtot aculiecinieku sacīto, bet, tā kā vairāk nekā 20 gadus strādāju ar latviešiem Krievijā, tostarp ar izsūtītajiem un viņu pēcnācējiem, es droši varu pievienoties tiem, kuŗi atzīst, ka daudziem izdzīvot palīdzējušas latviešu tautasdziesmas, kas viņus vienoja, lika viņiem turēties kopā un izturēt.

Pirmo reizi tiekoties ar šiem cilvēkiem pag. gs. 90. gadu sākumā, mani līdz sirds dziļumiem aizkustināja un pārsteidza fakts, ka lielais vairākums latviski nerunāja, bet viņi dziedāja latviski!

Ar nožēlu jāatzīst, ka vismazāk par latviskā identitātes saglabāšanu rūpējās padomju gados uz Krieviju aizbraukušie. Iemesli varēja būt dažādi: 1) latvieši nedzīvoja kompakti, 2) vairākumam izveidojās jauktās ģimenes, 3) patik mums vai nepatik, bet toreiz tā bija viena valsts - PSRS, viena oficiālā valoda un vēlme visus padarīt par vienotu padomju tautu. Vājākie padevās!

Sākoties Gorbačova "perestroikas" laikam, Padomju Savienībā tika atļauta un pat veicināta nacionālo kultūras biedību izveide. Sākot ar 1989. gadu, Latvijas kultūras biedrības (LKB) radās Maskavā un Pēterburgā, dažus gadus vēlāk arī Sibīrijā, Tālajos Austrumos un Krievijas Ziemeļos. Tas pašiem latviešiem bija liels pārsteigums - cik daudz, izrādās, viņu ir! Biedrību uzdevumi bija apvienošanās, valodas saglabāšana, kultūras attīstība un citu tautu iepazīstināšana ar to.

Veidojās pirmās latviešu skolas, organizējās kuŗi un folkloras kopas. Un pats galvenais - saikne ar Latviju un ļoti lielas cerības uz kopīgu nākotni.

Diemžēl ap 2000. gadu euforija bija izgaisusi, palikusi vienīgi skaudrā īstenība un atklāsme, ka būtībā gan valodas saglabāšana, gan latviskā kultūras uzturēšana ir tikai un vienīgi pašu rokās. Izdzīvoja stiprākie. Un šodien skatījums ir šāds: ir ļoti labs (gandrīz profesionāls) jauktais koris „Tālava” Maskavā, kuŗu kopš paša sākuma vada Tamāra Semičeva. Koris šogad nosvinēja savu 20 gadu pastāvēšanas jubileju. Koris ir daudz darījis, lai propagandētu mūsu kuŗa mūziku gan Krievijā, gan Latvijā, gan arī piedaloties dažādās kuŗu sacensībās Eiropā. Maskavas koris kopā ar Pēterburgas jaukto kori ir piedalījušies visos pēdējos dziesmu svētkos Latvijā. Ir atzīta folkloras kopa "Daina" Omskā, kuŗa piedalās neskaitāmos sarīkojumos savā mītnes vietā ar perfektu latviešu tautas tradīciju uzturēša-

puses bija neatsverama, bez tās svētku nebūtu (kaut gan Baškīrijā latviešu ir tikai 0,2 % no iedzīvotāju skaita).

Latviešu teātru Krievijā nav, un šodien pēc tiem nebūtu arī pieprasījuma. Diezgan vāji ir ar latviešu izcelsmes māksliniekiem. Būtībā viņu izglītība ir tīri krieviska, un viņi sevi isti par latviešiem neuzskata. Pēdējos gados attīstās latviskā amatniecība, galvenokārt Sibīrijas latviešu centros, kur uzplaukuši tādi amati kā pišana, koka darbi, adījumi, koka instrumentu darināšana (stabules un kokles).

Starp visām Krievijas latviešu kultūras kopām valda draudzība un vienotība. Bieži savās mītnes vietās viņi kopīgi organizē latviešu kultūras dienas. Tā rodas iespēja vispusīgāk iepazīstināt cittautiešus ar Latviju, latviešiem un latviešu kultūru.

Kopumā šodienas Krievijas latviešu kultūras vide ir diezgan stabila un spēj pastāvēt. Kāda varētu būt nākotne? Kādas problēmas? Diemžēl problēmu kļūst ar

Kultūras konference atklāta. No kreisās: LR Ministru prezidente Laimdota Straujuma, PBLA Kultūras fonda priekšsēde Vija Zuntaka-Bērziņa, LR kultūras ministre Dace Melbārde. Pirmais no labās: LNB direktors Andris Vilks // Foto: A. Alunāns

nas demonstrējumu. Viņi piedalās arī visos folkloras sarīkojumos Latvijā. "Dainai" pievienojusies deju kopa no Baškīrijas Archlatviešu vidusskolas. Visās vietās, kur latvieši vēl dzīvo kompakti, ir savas nelielas dziesmu un deju grupas, kuŗas uztur možu garu vietējos latviešos.

Lielākais, visus Krievijas latviešus apvienojošais notikums ir bijis latviešu Dziesmu svētki Baškortostānā, vietā, kur pirms 150 gadiem ieradās pirmie izceļotāji. Šie Dziesmu svētki apvienoja latviešus, veicināja draudzību starp pašdarbības kopām. Tas bija lepnums, ka viņi var citu tautu pārstāvējiem parādīt savu kultūru. Bet diemžēl atkal jāsauc - nekādu atskaņu šie svētki nerādīja Latvijā. Pat tie korespondenti, kuŗi bija klāt svētkos, gandrīz neko neuzrakstīja. Pretstatā tam Baškortostānas centrālais TV kanālis divas dienas rādīja latviešu svētkus: vienu dienu Dziesmu svētkus, otru dienu - Jāņu svinēšanu. Arī materiālā palīdzība no saimnieku

katru dienu vairāk, un tās risināt ar saviem spēkiem nebūs iespējams. Pirmkārt, trūkst profesionālu kopu vadītāju - diriģentu un deju grupu vadītāju, folkloras skolotāju. Būtu nepieciešams, vismaz pagaidām, atrast iespēju apmācīt Latvijā attiecīgas nozares pārstāvjus, protams, sedzot izdevumus. Veicināt Latvijas radošo kopu braucienus uz Krievijas latviešu centriem ne tikai ar koncertiem, bet arī lai apmācītu mājniekus. Dot iespēju Krievijas latviešu kopām biežāk ierasties Latvijā. Visas šīs pozīcijas prasa līdzekļus, un šie līdzekļi ir jāparedz tajās programmās, kas skar diasporu. Otrkārt, jāveicina zinātniski pētnieciskais darbs, kamēr vēl ir ko pētīt, kamēr vēl ir dzīvi aculiecinieki. Darbi būtu jāizdara līdz galam un jāparāda arī plašākai sabiedrībai, lai cilvēkiem Latvijā būtu priekšstats par to, kā dzīvo latvieši ne tikai Rietumos, bet arī Austrumos. Tad varbūt rastos arī jaunas atziņas, ko un kā darīt, lai latviskā kultūra Krievijā neizzustu.

GUNDEGA SAULĪTE

„Miesas krāsas domino” tagad angļiski

ZIGMUNDS SKUJIŅŠ

Autora pārdomas

7 MILLION COPY INTERNATIONAL BESTSELLER

FLESH-COLOURED DOMINOES
ZIGMUNDS SKUJIŅŠ

Ziņa par to, ka Lielbritānijā, apgādā *Arcadia Books*, nācis klajā latviešu rakstnieka Zigmunda Skujiņa romāna „Miesas krāsas domino” tulkojums angļu valodā, bija pietiekami nopietns iemesls, lai apciemotu rakstnieku, apsveiktu par šo notikumu un uzklautu viņa pārdomas par literāturu un dzīvi. Divatā ar redaktori Ligitu Kovtunu devāmies ceļā uz Kocēnu novadu Vidzemē, kur rūpīgi iekoptās mājās *Eglītes* rakstnieks, istens Rīgas iedzīmais, tagad dzīvo gada lielāko daļu.

Pa celiņu no lieveņa, kas grimst zilacainu miķeliņu kupenā, mums, atbraucējam, jau pretī steidzas Zigmunds Skujiņš. Kā vienmēr, švītīgi saposies, možs un pacīlāts. Esam gaidītas, par to liecina arī istabā uzklātais kafijas galds. Kamēr meita Inga ir aizņemta darbā galvaspilsētā, *Eglītes* saimnieko rakstnieks kopā ar znotu, tēlnieku Juri Zihmani.

Pēc iepazīšanās ar mājas „ģeogrāfiju” un galveno vietu – rakstnieka istabu, paturējušas rokā no Londonas atsūtīto grāmatu un vienu eksemplāru saņēmušas dāvinājumā redakcijai, varam sākt sarunu. Kaut arī autors par sevi un savu darbu runā ar elegantu pašironiju, viņš nemaz neslēpj gandarījumu un iepriecinājumu par to, ka romānu nu iespējams lasīt arī tiem, kas latviski neprot. Vēl vairāk – kas lasīs un romāna epizodus uztvers kā vieglus, varbūt pat uzjautriņošus notikumus, tam kaut ko sāks izteikt vārdi „Latvija”, „Baltija”. „Šajā grāmatā fakti nav safanāzēti, manā ziņā ir tikai to kompozīcija un interpretācija,” saka mājasstēvs.

Kas bija tas impulss, kuŗa rosinājumā tapa romāns „Miesas krāsas domino”?

Tur ir iejaukta mana meita. Pēc tā lūzuma pagājušā gadsimta deviņdesmitajos gados, kad bankām bija nozagta nauda, Latvijā mainījās naudas, izskatījās, ka nekas vairs nenotiks. Kādu dienu Inga man stāsta – esot nodibināts Latvijas Kultūrkapitāla fonds, tur var pieteikt romānu ieceres, neviens nepiesakoties. Tad viņa atzinās, ka manā vārdā uzrakstījusi un iesniegusi pie-

teikumu. Nu biju kā piespiests pie sienas – jāraksta.

Kad romānu lasa, vēstījums plūst viegli, pat rotaļīgi. Bet kāds bija pats rakstīšanas process?

Kad sāku, es nezināju itin noko – kas tur būs, par ko tur būs? Roka pati rakstīja. Romāns rakstījās pats, es pat nevaru pateikt, kā es to uzrakstīju. Ir taču tā, ka nav iespējams paskaidrot, kāpēc jūs šajā brīdī sakāt tieši šo vārdu, vai varat pateikt, kāpēc no tūkstošiem vārdu izvēlaties tieši šo? Kāpēc runājat par to, varētu taču par visam ko citu. Cilvēks jau nekontrolē to mehānismu, kas viņu virza.

Un kopā ar aizrautīgo stāstītāju tepat, *Eglīšu* viesistabā, dodamies plašos ekskursos mūsu Latvijas vēsturē. Paviesojamies Jelgavā, kad tur trīs gadus uz kavējies Francijas karalis, pajūsmojam par Kaliostro izdarībām visā Eiropā, pie viena piestājam Ilģuciema Baltajā muižā, kur

das varas, kādi instinkti un kaislibas radījušas to būtnei, ko tiecāmies saukt par latvieti. Un, iespējams, tā ir pati lielākā grāmatas vērtība, ja liek arī lasītājam risināt šīs cauri laikiem un paaudzēm svarīgās problēmas, meklēt atbildes uz Skujiņa uzdotajiem jautājumiem. Tagad, jādūmā, to varēs darīt arī cittaustu lasītāji.

Romānu angļu valodā tulkojusi Kaija Straumanis. Zigmunds Skujiņš stāsta, ka labi pazinis viņas tēvu, teātra profesoru Alfrēdu Straumani. Viņš arī savulaik ieinteresējies par „Miesas krāsas domino” un pat sācis to tulkot. Tad Straumanis aizgāja no dzīves. Nāca ziņas, ka ne jau bez Veltas Sņikeres pūlēm kāds tulkotājs Londonā Fērlijs, kuŗš savulaik angļiskojis Anšlava Eglīša darbus, uzņēmies romāna tulkošanu. Bet daudzie vēstures fakti un to skaidrojums bijis pārāk sarežģīts uzdevums, darbs veidojies akadēmisks un smagnējs, droši vien tāpēc nav pabeigts. Tagad publicēto Kaijas Strau-

Par saviem darbiem runāt ir ļoti grūti, un es domāju, ka rakstniekam to nemaz nevajag darīt. Rakstnieks atspoguļo savos darbos. Arī talanta procenti, stāstījuma tembrs un visas tās lietas, kas mākslā pievelk vai atgrūž. Tam, kuŗš grib un prot lasīt, ar to pietiek, tam, kas nelasa vai nesaprot tekstus, skaidrot nav jēgas.

Bet būtu grēks noklusēt vienu nelaimi, kas man laikam piemīt, – es rakstu, kā manuprāt jāraksta. Šinī ziņā esmu neiejāts zirgs. Manas temas ir divainas, neievācāmas un neregistrētas pie nopietnām. Tas vienmēr ir tracinājies recenzentus, kas lielajam tirāžam un daudzajiem izdevumiem atrada universālu skaidrojumu: Skujiņš ir tāds vieglaiss. Domāju, kritiķi tā nodrošināja sev alibi, skarbos atsītienu nebrīžos iespēju saglabāt veselus ādu: nu, vai es neteicu?

Mana pārliecība, pie kuŗas allaž esmu turējies, un to apliecina viss mans gaŗais mūžs, ir tāda: māksla un parametri, ko laikmeta rāmjos ieslodzītie uzskata par reālītāti, ir atšķirīgas lietas. Mākslas, tāpat literātūras, uzdevums ir atklāt jaunus redzesleņķus.

Nu jau sen, 1999. gadā, Rīgā, Dailes teātri, notika romāna „Miesas krāsas domino” klajā laišanas sarīkojums. Tajā piedalījās no Anglijas atbraukušais latviešu pazīstamais rakstnieks Gunars Janovskis. Atgriezies Anglijā, Gunars man at rakstīja vēstuli: „Ko lai Tev saku? Romāns pārlasīts vēl un vēlreiz. Latviešu literātūrā otra tāda nav un, jādūmā, tik drīz arī nebūs.”

Kas deva iesmelu Gunaram tā rakstīt? Viņš bija vīrs, kas lieki ar vārdiem nemētājās. Neviens no romānā minētajiem faktiem, kas lasot neļauj žāvāties, nav sagudrots, tie ir zināmi fakti, tikai laika gaitā piemirsti un izklīdēti. Pārsteigumu rada to kopsakars, kas, sīžētā savijoties un apvienojoties ar dzīves visdažādākajām krāsām: komiku, ironiju, pārsteidzošiem konfliktiem un negaidītiem atklājumiem, galu galā konfrontē lasītāju ar filo-

zofiskiem jautājumiem: Kas ir cilvēks? Kas ir latvietis? Un, tverot dziļāk, aiz visa tā atrod vēl nopietnākus jautājumus. Par laikmetu mirāžam un maldiem. Vai tās ir nepieredzēti unikālas vai tikai atbalss no savulaik Kopernika izteiktajām domām, ka dabas iekšējā būtība nekad nemainās, bet mainās un attīstās vienīgi ārējā īstenība. Ka pasaules telpu nav iespējams saprast, bet vienīgi izjust.

Džordano Bruno, kā zināms, tamlīdzīgs domu gājiens 1600. gadā maksāja nāvi uz sārta. Jo tobrīd bija nepieciešamas Savonarolas patiesības. Un, pakļaudami Savonarolas patiesībām, iecienītais un pat mīļtais gleznotājs Botičelli daudz savas brīnišķās gleznas aiznesa uz Savonarolas sartienu un sadedzināja. Tās dažas, kas netika sadedzinātas, šodien apbrīnojam, jo divos pēdējos gadsimtos Eiropā par ķeceru dedzināšanu nav dzirdēts. Taču lai nelojālie, antipartijiskie un politnekorrektie ķecerī nekļūst pār droši – viss atkarīgs no brīža, vietas un režīma.

Kā vieglā stila bezpartijisks rakstnieks nekad īpaši neesmu vajāts, pat saņēmis vai visus nelielajā Latvijā iespējamus pagodinājumus. Arī „Domino” no Latvijas Kultūras kanona literārās komisijas saņēmis vērtējumu: „Labākais Skujiņa romāns, kuŗā vēstures aplamības un ačģārnības pasniegtas kā loģiska un likumsakarīga spēles aina.”

(..)Te mūsu rokās gluži jaundzimis romāna tulkojums, ko izdevusi Londonas izdevniecība *Arcadia Books*. Sekos arī izdevums Stokholmā zviedriski. Par to man liels prieks.

Es domāju, ka runa šoreiz nav par kārtējo burbuli pasaules bezgalīgajā un pelēcīgajā literārās komercprodukcijas straumē. Ir izdots romāns, kuŗā Baltijas reģions svaigā skatījumā parādās vairāku gadsimtu panorāmā, kuŗā itin kā fantātika mijas ar precīzu dokumentālītāti, itin kā neiespējama ar iespējamo, uzjautriņošais ar drāmu. Darbojas personas dažādu laikmetu apvalkos: valdnieki un machinātori, filozofi un likteņa vajāti dēkaiņi.

Jaunā grāmata varētu interesēt ārzemēs dzīvojošo latviešu pēctečus, kas latviski vairs nelasa, taču par Latviju interesējas kā par savu senču, radnieku sakņuzemi.

Dzirdu, ka angļu teksts vietām nesaskan ar oriģinālu. Es par to nevaru spriest. Autora uzrakstītais ir kā komponista sacerētas operas nošu raksts, tas katrā atskaņojumā skan citādi. Protams, manā tekstā nav tādas norādes, ka Imanuels Kants būtu dzīvojis pilsētā, kas nes PSRS nenozīmīgā darboņa Kaļiņina vārdu. Bet par to es nevaru atvainoties, tas ir akmens grāmatas redaktora dārzīņa.

Visiem, kas pielikuši savu plecu šī izdevuma tapšanā, esmu no sirds pateicīgs.

Zigmunds Skujiņš kopā ar redaktori Ligitu Kovtunu

Skujiņa, tolaik vēl zēna, ceļi krus-tojušies ar Herberta Cukura ģimenes gaitām, piesaucam Anšlavu Eglīti un, protams, viņa paša uzticamo kollēģi Veltu Sņikeri. Šis ceļojums cauri gadsimtiem rakstnieku, kas visu savu darbīgo mūžu minējis cilvēku cilts būtības noslēpumu, noved pie secinājuma: „Neviens jau īsti nezina, kas ir cilvēks. Kas mēs esam kosmiskajā telpā, kāda ir mūsu funkcija? Kāpēc dzimstam, un kāpēc mirstam? Kas ir mūsu uzdevums mums dotās dzīves laikā? Un kas vispār ir dzīve?”

Ar šiem nebeidzamajiem jautājumiem saistās arī romānā nemitīgi atkārtotais jautājums – kas īsi ir latvieši? Kādi spēki, kā-

manis tulkojumu apgāds pieņēmis un akceptējis.

Jautāju, kur tālāk ceļos Zigmunda Skujiņa „Domino”. Rakstnieks gandarīts paziņo, ka jau par rakstījis līgumu ar kādu Zviedrijas izdevniecību. Romānu zviedru mēlē pārtulkojis Juris Kronbergs. Skujiņš saka: „Es ticu, ka tur viss būs precīzi un mākslinieciski.”

...Pēc rudenīgi rēnās pēcpusdienas *Eglītēs* Rīgā atgriezāmies ar koši sarkanu ābolu pilnām somām automašīnas bagāžās nodalījumā. Rakstnieks un Juris dāsni dalījās sava dārza bagātībā, un vairākas nedēļas visi mūsu redakcijas darbinieki baudīja augļus no Skujiņa ābeļdārza.

JĀNIS BOLIS

„Piedodiet, ka esmu stipri nokavējis,” vērojot manu dusmīgo ģīmi, atvainojās mūsu Lhasas ģīds Dāvids. „Zināju, ka būšu vēl. Bet šodien ir pusmēness, Budas dzimšanas diena. Zināju, ka man jūs jāsaģaida. Bet šādās dienās jābūt kopā ar ģimeni. Mūsu ieradums ir darīt to, ko prasa mūsu ticība. Ejot garīgu dzīves ceļu, mēs iegūstam skaidru domāšanu un mieru. Varbūt tā mēs kādreiz sasniegsim nirvānu.” To sakt, Dāvids ar cieņu apliek mums ap kaklu baltus lūgšanas lakatus Lhasas lidostā.

Tā kā pacietība nekad nav bijusi mana stiprā puse, es biju gatavs uz vietas Dāvidu kārtīgi izbārt un viņam tūdaļ izstāstīt, ka uz dzeřam-

Ne velti Tibeta tiek dēvēta par pasaules jumtu: milzu platība dienvidrietumu Ķīnā, kas aptver vairāk nekā 1 200 000 kvadrātkilometru caurmērā 4,5 km virs jūras līmeņa. Tibetu apdzīvo tikai 2,7 miljoni, kuri savu dzīvi pavada tuvāk saulei un debesīm nekā mēs pārējie pasaulē. Pie Tibetas dienvidu robežas atrodas pasaulē augstākās - Himalaju virsotnes, kur pats augstākais ir 5,5 km augstais Everests.

Kopš 1950. gada, kad komūnistiskā Ķīna Tibetu okupēja, Ķīna cenšas iznīcināt visu kultūru, kas Tibetā radīta gadu tūkstošiem. Lai gan abās zemēs komūnisms ieviešas apmēram vienā laikā, Ziemeļkorejas totalitārisms ir absolūts bet

kais misticisms parādās visvairāk. Tā ir pilsēta - vienlaicīgi svēta un vulgāra; pa dienu tempļi un klosteri atgādina Meku, pa nakti žilbiņoņas neona gaismas, *Las Vegas*. Lhasa ir Tibetas galvaspilsēta un kultūras, transporta un ekonomikas centrs. Tur saule spīd 3000 stundas gadā, un tāpēc to sauc par Saules pilsētu (*City of Sunlight*). Virs ēkām plīvo tūkstošiem lūgšanu karogu. Tibetieši cer, ka viņu karogus ierakstītās lūgšanas aizplīvos pie viņu Dieviem un piepildīsies. Prominentākā celtne Lhasā ir Potala pils, kurās vēsture sniedzas jau no A. D. 641. Pilij ir 13 stāvi un 1000 istabas. Tur atrodas vairāk nekā 100 000 budistu statujas. Tā

No elkiem pie mūkiem

Jāņa Boļa ceļojums Tibetā

Svētceļnieki lūgšanā

Autors ar māsiņām Lhasā

Mūki debatē

naudu nav ko cerēt. Bet tad es aprāvos un pārdomāju. Man patika Dāvida prioritātes. Viņš zināja, ka būs vēl. Viņš zināja, ka mēs varētu būt dusmīgi. Viņš zināja, ka tas varētu ietekmēt dzeřamnaudu. Un tomēr viņam bija svarīgāk darīt to, ko viņa ticība prasa. Tādu materiālisma noraidīšanu un izteiktu ticību mēs nākamās dienās Tibetā redzējam visās malās, jo viņu ticība ir neatdalāma daļa no viņu ikdienas.

Lhasa, Tibetā, ir tikai sešu stundu lidojumā no Phenjanas, Ziemeļkorejā, ar pārsēšanos Pekinā. Lhasa ir viena no Tibetas svētākām vietām, kur ierodas svētceļnieki no vistālākām Tibetas nomalēm. Lai gan Phenjanai samērā tuvu ģeogrāfiski, Lhasa atrodas pavisam citā garīgā pasaulē, ja vispār Ziemeļkoreju var par garīgu pasauli saukt. Te tibetieši ar sirdi un dvēseli kalpo saviem seniem Dieviem un saglabātām tradīcijām, nevis klanās un raud elkdievu diktātoru statuju priekšā.

Tibetā vēl nav tik tālu ticis. Ziemeļkoreja reliģisko praksi iznīcināja un aizliedza. Toties reliģijai, sevišķi budismam, vēl šodien ir dominējoša loma Tibetas kultūrā un dzīves ikdienā.

Tomēr Ķīnas kultūras genocīds ir nodarījis lielu pārestību. Asimilācijas process Tibetā ir darbojies jau kopš 1950. gada. Tūkstošiem etnisko ķīniešu ir pārvietoti uz Tibetu. Tūkstošiem Tibetas klosteru ir iznīcināti. Turklāt Ķīna nodarbojas arī ar neilgtspējīgu Tibetas dabas resursu izmantošanu. Meži tiek izcirsti, savvaļas dzīvnieki izmedīti, garšaugu lauki iznīcināti. Ārzemnieku ieceļošana Tibetā tiek stingri kontrolēta. Ir vajadzīga speciāla, grūti dabūjama vīza. Arī paši Tibetieši nedrīkst izbraukt no Tibetas bez atļaujām.

Lhasa, kur mūsu ģīds Dāvids mūs izvadā krustām šķērsām, ir Tibetas budistu svētceļnieku svarīgākais galamērķis, kur Tibetas reliģis-

vienmēr ir bijusi Dalai Lamas galvenā rezidence, kaut gan pašreizējais Dalai Lama 1959. gadā, Ķīnas komūnistu vajāts, aizbēga trimdā uz Indiju.

Svētceļnieki no attālākām Tibetas nomalēm dodas uz Lhasu, lai trīs reizes apietu apkārt kā Potalas pilij, tā Jokhang klosterim turpat blakus pilij. Abas šīs vietas skaitās svētākās budistu Tibetā. No agra rīta līdz vēlam vakaram var redzēt tūkstošiem ļaužu etniskās krāsainās drēbēs riņķojam ap šīm vietām, lūgšanu krellēm vai lūgšanu riteņiem darbojoties rokās. Daži pat apstājas katrus trīs soļus, lai garšļaukus zemos. Šādi riņķojot, bija arī novēlojies mūsu ģīds Dāvids, kas beigās izvērtās par ļoti zinīgu, sirsniņu un ticīgu cilvēku.

Netālu ārpus Lhasas atrodas iespaidīgais Drepung klosteris, lielākais un svētākais klosteris Tibetā. Klosteris atvērts 1416. gadā kā Budistu izglītības un studiju centrs.

Katru gadu augustā tur notiek tā sauktais jogurta festivāls. Trīs mēnešus pirms tā mūki tiek nošķirti un laiku pavada meditācijā. Festivāls beidzas pēc trim mēnešiem augustā, kad mūki atkal parādās publikā. Seko sens rituāls, taurēm un bungām skanot, un tiek atklāta 605 kvadrātmetrus liela Budas glezna. Klātesošā publika tad cienā mūkus ar jogurtu un saņem no mūkiem svētību.

Pirms Ķīnas komūnistu invāzijas 1950. gadā klosteri Tibetā bija daudz vairāk nekā tikai reliģiski centri. Tie darbojās arī par skolām, universitātēm, slimnīcām, tirgiem utt. Pat šodien liela daļa Tibetas jauniešu izglītību iegūst klosteros.

Kā mācību iestāde šodien sevišķi interesants ir Sera Klosteris. Šajā 1419. gadā dibinātajā klosterī var noskatīties unikālu, iespaidīgu mācīšanās veidu: proti, mūku debates. Debates notiek katru dienu un ir daļa no tur studējošo mūku mācībām. Tās notur klostera pagalmā, kur mūki ar pieredzi izprašņā jaunus. Jaunie sēd rindā, kamēr pieredzējušie pārbauda jauno zināšanas budistu ticības doktrīnās. Students zina, ka viņam jāatbild, ja skolotājs atvēzies tam sejas priekšā skali sasit plaukstas.

Staigājot pa Lhasas tempļiem un klosteriem, acīs dūrās svētceļnieku lielā ticība. To viņi izrādīja ar savām lūgšanām. Ģerbušies īpatnējos tautastērpos, bieži nogūlušies garšļaukus, ar lūgšanā saliktām rokām, ar asarām acīs viņi likās it kā iegrimuši pilnīgi personiskās lūgšanās, lai gan parasti visapkārt bija lieli cilvēku bari. Savu ticību viņi izrādīja arī ar devību un līdzcietību, jo tas ir viņu ticības pamats. Katrā svētā vietā viņi atstāja ziedojumu,

parasti naudu. Papīra naudas zīmes viņi atstāja ne tikai ierādītās urnās, bet visās malās: uz galdiem, pie durvīm ieejot, pie durvīm izejot, kā arī ticīgiem nabagiem pie vārtiem. Nevienš nebaidījās, ka nauda varētu tikt nozagta.

Budistu ticība balstās uz paļaušanos, ka, vienalga kāda bijusi viņu dzīve, nākamā atdzimšanā tā būs labāka. Budistu dvēsele neatzīst pagātni. Viņi tic žēlastībai, līdzcietībai un mieram. Viņi pazemīgi lūdz labu dzīvi visiem dzīviem radījumiem, piemēram, tārpiņiem, zivīm un skudrām, jo kāds no tiem taču ir varējis būt viņu vecmamma vai vectēvs.

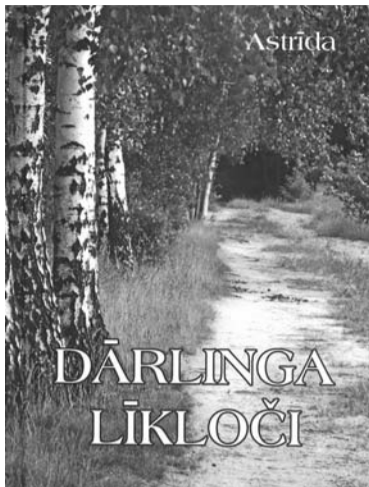
Daudz kas budistu īpatnējā ticībā un tradīcijās mums būtu grūti saprotams un pieņemams, kā, piemēram, debess apbedīšana (*sky burial*). Process liekas brutāls. Vispirms liķa mugura tiek salauzta un liķis salocīts mazā paciņā. Tad tas tiek aiznest uz apbedīšanas platformu, kur tā ķermenis tiek atvērts, visi organi izņemti, rokas un kājas amputētas, un mugurkauls sakapāts. Beidzot tiek sagrauts galvaskauss un viss atstāts čupiņā turpat uz platformas. Tad sarodas plēsoņi un sāk baroties.

Mūsu ģīds Dāvids tur nekā briesmīga nesaredz. Pēc visa tā taču nāksot atdzimšana, cerams, pārcelšanās uz augstāku līmeni - varbūt nirvānu, kur valdis prieks un harmonija.

Manuprāt, Tibeta ir viena no nedaudzām vietām, ko Ķīnā ir vērts apskatīt. Bet es iesaku to darīt drīz. Gadu tecējumā komūnistu Ķīnas birokrati ar savu kultūras genocīda programmu Tibetu pārvērtīs par tikpat drūmu, pelēku, garlaicīgu un netaisnu, kāda šodien ir pārējā Ķīna.

EDUARDS SILKALNS

Ja jūs mūsdienā Latvijā piezvanīsiet kādai iestādei vai firmai un sarunas beigās pavaicāsiet, ar kādu konkrētu personu jums bijis gods runāt, visticamāk, saņemsiet atbildi: „Te Jānis.” – vai: „Ar Mīldu, kāds nu tur gods...” Uzvārda vietā sarunās sāk dominēt cilvēku priekšvārdi. Atercos, kā pagājušā gadsimta vidū, kad Melburnā izveidojās trīs latviešu luterāņu draudzes, tās sauca to mācītāju uzvārdos par Buģa, Grosbacha un Kociņa draudzi. Turpretim jau gadsimta beigās, kad par divu šo draudžu ganiem bija kļuvis jaunākās paaudzes garīdznieki, visi runāja par Alža draudzi un par Māras draudzi.

Priekšvārdu uzvaras gājiens nupat jau liekas sasniedzis grāmatniecību, jo uz *Dārlinga līkloču* priekšējā vāka autore sevi nosaukusi vienīgi par Astrīdu. Uzvārdu „Jansone”, bikli iespīestu mazākiem burtiem un ieliktu iekavās, ieraugām uz aizmugurējā vāka. Kādu gan vēstījumu lasītājam nes kristītā vārda izcelšana? Ka rakstītāja ir par mazu un nenozīmīgu, lai viņas ģimenes vārdu vispār būtu vērts pieminēt? Vai ka viņa ir tik liela, un sabiedrībā tik plaši pazīstama, ka

ar Astrīdu pilnīgi pietiek, lai ikviens zinātu, kas viņa tāda? Vārdu sakot, dominējošā pār visām citām latviešu Astrīdām?

Astrīda bijusi Otrā pasaules kara bēgļe, ar vecākiem un māsām ieceļojusi ASV, izmācījusies par grāmatvedi, strādājusi par aģenti amerikāņu ceļojumu industrijā Klīvlāndē un citur veikusi apbrīnojami daudz latvisko sabiedrisko darbu, rakstījusi lugas, spēlējusi teātri, jau padomju laikā daudzkārt viesojusies Latvijā, 1990. gadā kādu laiku bijusi viesnīcas „Radi un Draugi” vadītāja Rīgā, bet tagad Latvijā vada rosīgas vecumdienas.

Par cik lielu vai cik mazu cilvēku tad Astrīda īstēni būtu uzskatāma? – Sevi viņa vienviet grāmatā mazvērtē: „Esmu ļoti nesvarīga persona, bez grādiem, bez tituliem un bez pieciem natiem.” (143. lpp.) Citviet viņai ironizēšana par sevi un sevis uzslavēšana iet cieši blakus: „Esmu tikai dulla sieva ar labu sirdi.” (158.) Variants: „Viena traka sieva ar labu sirdi.” (119.) Bet sievietē ar labu sirdi var piedzīvot arī dusmu izvirdumus, kad viņa „uzvārās”, kad viņai „tauriņi vēderā sarīko krusta danci un ceļi trīc.” (109.)

Ir Astrīdas stāstījuma tendences, kas vedina stāstītāju uzlūkot drīzāk par mazu nekā par lielu cilvēku. Vērojama mērena asimetrija izstāstāmās vielas izvēlē. Sīkumi kādreiz uzpūsti dižnāki, nekā tie būtu pelnījuši, kamēr šķietami svarīgākiem notikumiem pārslidēts pāri. Piemēram, Astrīdas 1984. gada ceļojums ar Bostonas „Kolibrī” ansambli uz Austrāliju un Jaunzēlandi nodarīts īsi un neinteresanti (250. – 252.), kaut tas nosaukts par fantastisku braucieni, turpretim pasažieres Krūzes

kundzes izkrišanai no gultas savā kabīnē un netikšanai vairs augšā kādā citā braucienā atvēlētās divas lappuses (259. – 260.). Īpats, oriģināls skatījums uz tūristu ceļa mērķiem, par kuņģiem daudzi izteikušies trafareti un šabloniski, principā ir apsveicams, bet tas nav necik pieņemams, ja vērotāja negatīvos spriedumus izraisījušas kādas sagādīšanās vai blakus apstākļi. Lieli cilvēki nepazīst tādu dvēseles īgnumu, kas izraisa totālu noraidījumu pret kādu vidi vai norobežošanu no tās. Par Tobago salu, kurp 1979. gadā Astrīda izkārtojusi ceļojumu latviešu grupai, kas tur atklājusi pieminekli hercoga Jēkaba laika kuršiem, viņa spriež, ka „dzīvot te negribētu nekad”. (143.) Arī pašu pieminekli viņa sauc par lielu izšķērdību. (144.) Tikai tāpēc, ka Itālijā taksometra šoferis Astrīdai paprasījis pārāk augstu braukšanas maksu un dažus grupas dalībniekus tur apstrādājuši kabatzagli, Astrīda nozvērējas „nekad vairs uz Itāliju nebraukt un nekad vairs nevienam tūri uz Itāliju nepārdot”. (255.)

Bet ir Astrīdā arī liela cilvēka iezīmes. Viņas rosišanās, griba darboties dažādādos pasākumos liek domāt, ka, lai nu kam tiktu piemiņas albumos bieži rakstītais vēlējums, lai adresāts dzīvotu dzīvē dzīvu dzīvi, Astrīdai tāds nav vajadzīgs, jo tieši to jau viņa dara. Ir apsveicams viņas patriotisms, viņas neapšaubāmā mīlestība pret Latviju, viņas pašai izveidotais līdzekļu sagādāšanas darbs Latvijā trūcīgiem studentiem un dzīves grūtībām. Liekas, ne viens vien patriotisks latvietis ar asarām acīs lasīs vēstuli, ko Astrīda uzrakstījusi savam krustdēlam, kas posies precēties ar amerikā-

ņu, ne latviešu meiteni.

Nonākam pie kultūras sakaru temata. Lasām, ka līdz 1991. gadam Astrīda astoņas reizes ceļojusies Latvijā. Acimredzot kaut kāda charisma viņas personībā vai viņas pozitīvās darbības novērtējums ASV latviešu sabiedrībā panākušī, ka viņa no šīs sabiedrības netiek izstumta un izolēta, kā tas notika ar dažu citu Latvijā braucēju no Rietumiem. Kultūrsakaru jautājums visāsāk skarts nodaļā par Amerikas latviešu apvienības 26. kongresu 1977. gada maijā Čikāgā. Astrīda tobrīd bijusi Klīvlāndes Latviešu biedrības priekšniece un līdz ar to kongresa delegāte. Savu Latvijas apmeklējumu dēļ viņa tikusi uzskatīta par latvieti ar „mazākais rozā” uzskatiem. Astrīda raksta:

Nekur citur neesmu redzējusi trimdas latviešu sadalījušos divās tik naidīgās grupās. ... Latvieši ar pareizo nacionālo stāju (visi, kas bija pret jebkādu saskari ar cilvēkiem Latvijā) bija pret tiem, kas Latviju bija apmeklējuši vai pieņēma Latvijas mākslinieku viesošanās Amerikas latviešu centros. (109.)

Vai samānāt ironiju Astrīdas runāšanā par delegātiem „ar pareizo nacionālo stāju”, tālāk sauktiem arī par „bļauriem”? Šis „pareizās nacionālās stājas” raksturs un iemesli paliek nepaskaidroti, tāpēc tie grāmatas lasītāji, kas nekad nav bijuši trimdas daļa, negūs pilnīgu ainu, paliks neiepazīnuši medaļas otru pusi. Īsiem vārdiem, trimdas sabiedrības konservatīvo un skaitliski lielāko daļu motivēja uzskats, ka trimdinieka jeb politiskā bēgļa statuss nav savienojams ar atļaujas pieprasīšanu apciemot savu dzimteni no tās varas, no kuņas viņš ir bēdzis.

Otrs moments bija bažas, ka viens otrs dzimtenes apciemotājs varētu tikt savervēts par „gaisa jaucēju” trimdā un padomju režīma interešu veicinātāju. Kā tagad zinām, lielā daļā Latvijas apciemotāju nekādās viņiem izliktās amatās neiekūlās, bet daži tomēr.

Astrīdas grāmatas prāvu daļu aizņem viņas kādreiz publicētu avīzrakstu pārpublicējumi, vēstules, ceļojumu laikā vai īsi pēc tiem veikti pieraksti. Visas šīs tiešākās sava laikmeta liecības citu ar citu savieno lielākiem burtiem iespīestas un īpaši šai grāmatai sarakstītas vietas un nodaļas.

Kad pirmoreiz ieraudzīju *Dārlinga līkloču* kāda Rīgas grāmatveikala skatlogā, iedomājos, ka tā varētu būt grāmata par Austrālijas lielo upi Dārlingu. Nez vai arī tā met tādas pašus līkločus kā mūsu Gauja? Tomēr turpat uz grāmatas vāka skatāmie baltie bērzi norādīja, ka pirmais minējums ir nepareizs. Grāmatas nosaukuma noslēpums neatklājas līdz pat 334. lappusei, kur parakstā zem foto attēla lasām, ka 2000. gada Jāņos Zosēnos toreizējā Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga Astrīdu sveicinājusi vārdiem: „Priecīgs Jāņus, Dāaaaaling!” – *Darling*, kā ikviens zinām, angļu valodā nozīmē „mīļā” jeb „mīlule”. Lasītāja ziņā paliek minēt, vai prezidentei Astrīda tiešām bijusi mīļa draudzene jeb vai prezidente gan zinājusi, ka apsveiktā ir Amerikas latvietē, tomēr aizmirsies viņas vārds.

No Astrīdas dažkārtējām vārdu rotaļām labi atmiņā paliek teiciens (330.) par mašīnas vešanu uz čeku. Čeka ir jauks variants no angļu *check up* (pārbaude, izmeklēšana).

LATVIEŠI LIELBRITANIJĀ

ZIGRĪDA DAŠKEVICA

Londonas centrā, Vestminsteras references bibliotēkā, 7. oktobrī tika atklāta izstāde, kurā daudziem apmeklētājiem noleikti patīkami pārsteigumu sagādāja mākslas meistarība bērnu grāmatu ilustrēšanā, neatstājot novārtā arī mācību grāmatas. Izstādi noorganizējusi Latvijas Mākslas akadēmija sadarbībā ar Latvijas vēstniecību Londonā.

Izstādē bija redzami piecu mākslinieku katra radītas piecu bērnu grāmatu ilustrācijas – mākslas darbi, kas izstādei deva nosaukumu – 5x5. Mākslinieku izlase: Latvijas Mākslas akadēmijas rektors, Gleznniecības apakšnozares profesors, kā arī pazīstams ainavists Aleksejs Naumovs, iecienītā bērnu grāmatu ilustratore Anita Paegle, Indra Sproģe, kas guvusi ievēribu ar ilustrā-

Indra Sproģe, Aleksejs Naumovs, Anita Paegle

Latvijas bērnu grāmatu ilustrāciju izstāde Londonā

cijām un tekstiem mācību grāmatās. Zane Lūse, kuŗa pēc lietpratēju novērtējuma, „spēj iemiesot ne vien lasītu, runātu tekstu, bet arī dziesmas”, un Juris Petraškevičs, Mākslas akadēmijas Grafikas apakšnozares profesors, kas pazīstams ne tikai kā grāmatu ilustrators, bet arī kā animācijas meistars.

Šī izcilo vizuālās mākslas meistaru izlase pārstāvēja ne tikai atšķirīgus stilus, tehniku un iztēles ainas, bet arī dažādus gadījumus. Aleksejs Naumovs savus darbus izstādīja jau 1972. gadā, bet Zane Lūse ar saviem mākslas darbiem pirmo reizi piedalījās Mākslas akadēmijas studentu vasaras darbu izstādē Kandavā 1998. gadā.

Viens otrs izstādes apmeklētājs ilgāk pakavējās pie Indras

Sproģes ilustrētajām mācību grāmatām, kuŗās burtošana un skaitīšana gan ilustrācijās, gan tekstos šķita kā rotaļa, reizēm ar humoru, kas pat dažam labam, grāmatu šķirstot, izraisīja smaidu.

Iepriecinošu pārsteigumu sagādāja rīkotāju sarūpētais mūzikas priekšnesums. Trīs jaunie, talantīgie mūziķi Roberts Balanas, vijole, Margarita Balanas, čells, un Kristīne Balanas, vijole, atskaņoja vairākus tautasdziesmu aranžējumus un piedāvā divus Vivaldi skaņdarbus.

Vakars aizritēja draudzīgā gaisotnē, un jācer, ka to izjuta arī mākslinieki Anita Paegle, Indra Sproģe un Aleksejs Naumovs, kas bija ieradusies no Rīgas, lai varētu būt klāt izstādē.

PBLA valdes sēdē 2014. gada 10. oktobrī Rīgā pieņemtās rezolūcijas

Pasaules brīvo latviešu apvienības valde, tiekoties Rīgā 2014. gada 8. – 10. oktobrī:

1) pateicas Valsts prezidentam Andrim Bērziņam, ārlietu ministram Edgaram Rinkēvičam, kultūras ministrei Dacei Melbārdei un Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstniekam Pēterim Elfertam par dalību PBLA valdes sēdes atklāšanā;

2) pateicas PBLA rīkotās kultūras konferences „Latvija ārpus Latvijas” sadarbības partneriem: Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijai, Vidzemes koncertzālei Cēsis, Rīgas 6. vidusskolai, Latvijas Nacionālajam arhīvam, Rīgas Latviešu biedrībai, Latvijas Republikas Ārlietu ministrijai, Latvijas Republikas Kultūras ministrijai un visiem dalībniekiem;

3) sveic visus jaunievēlētos 12. Saimes deputātus un vēl tiem godprātīgi strādāt Latvijas valsts labā;

4) aicina Latvijas Republikas Saeimu izveidot nacionālu un noturīgu valdību, kas par prioritātiem šobrīd izvirzītu Latvijas valsts drošību, enerģētisko neatkarību no Krievijas un ekonomisko labklājību;

5) aicina Latvijas Republikas valdību un Saeimu panākt divu procentu iekšzemes kopprodukta piešķiršanu valsts aizsardzībai visdrīzākajā laikā;

6) izsaka līdzjutību Ukrainas tautai par vairāku tūkstošu dzīvību zaudējumu un pauž atbalstu Ukrainas valstij tās cīņā, aizstāvēt demokrātiskās vērtības un savas valsts teritoriālo integritāti;

7) pārstāvēt latviešus visā pasaulē, katēgoriski nosoda Krievijas agresiju Ukrainā un uzskata mēģinājumus mainīt pastāvošās robežas Eiropā par draidiem arī Latvijas Republikas drošībai un neatkarībai;

8) aicina Latvijas Republikas Aizsardzības ministriju un valdību sadarboties ar Eiropas Savienības institūcijām un NATO, lai stiprinātu Latvijas valsts austrumu robežu;

9) aicina PBLA dalīborganizācijas vērsties pie savu mītnes zemju valdībām sniegt Latvijai finansiālu un tehnisku atbalstu mūsu valsts austrumu robežas stiprināšanai, kas vienlaikus ir arī ES un NATO robeža;

10) aicina latviešu sabiedriskās organizācijas aktīvi turpināt nacionālpolitisko darbu savās mītnes valstīs, lai atbildētu jaunajai ģeopolitiskajai situācijai Eiropā;

11) izsaka pateicību Latvijas valdībai par līdzšinējo finansiālo atbalstu diasporai izglītības un kultūras jomās un lūdz šo finansējumu paredzēt arī turpmāk, propor-

cionāli to palielinot atbilstoši skolu skaita un kultūras aktivitāšu pieaugumam mītnes valstīs;

12) iesaka Izglītības un zinātnes ministrijai ņemt vērā diasporas izglītības sistēmas specifiskās vajadzības un veidot piemērotu tālmācības programmu diasporas bērniem, apmācības programmas vietējās vispārīgizglītojošās skolās un izveidot izglītības darbinieka posteni Latvijas Republikas vēstniecībās Apvienotajā Karalistē un Īrijā;

13) aicina Latviešu valodas aģentūru, sadarbojoties ar Latvijas valsts institūcijām, izveidot komisiju, kas izskatītu ārzemju vietvārdu un personvārdu latviskošanu, saglabājot pareizo vietējo izrunu;

14) aicina Latvijas valdību un Kultūras ministriju uzturēt latviešu kultūras un dziesmu svētku tradīciju pasaulē, atbalstot Eiropas Latviešu kultūras svētkus Briselē 2015. gada jūnijā, gaidāmās Latviešu kultūras dienas Sidnejā, Austrālijā, 2014. gadā un dziesmu svētkus Sanhozē, ASV, 2015. gadā;

15) aicina latviešu organizācijas pasaulē atbalstīt centienus veidot arhīvus, lai saglabātu trimdas vēsturi;

16) atbalsta Latvijas valdības centienus veicināt Rietumvalstu

ieguldījumus Latvijā banku privatizācijas, enerģētiskās neatkarības un citās ekonomiski svarīgās nozarēs, lai veicinātu valsts ekonomisko un politisko stabilitāti;

17) aicina Latvijas institūcijas izveidot vasaras prakses vietas jauniešiem no diasporas, lai vi-

ņiem būtu iespēja uz laiku Latvijā dzīvot, tādējādi veicinot viņu izpratni par Latviju un stiprinot viņu latvisko identitāti;

18) ar pateicību piemin Elmāra Freiberga dāno testamentāro novēlējumu Latvijas Brīvības fondam, kas atbalstīs PBLA darbību nākotnē.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavpilī notika Neatliekamās medicīnas palīdzības, „Latvijas dzelzceļa”, SIA „LDz Cargo, SIA „LDz Apsardze”, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Nacionālo bruņoto spēku, Valsts robežsardzes, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes, Daugavpils pašvaldības policijas, Daugavpils reģionālās slimnīcas, Daugavpils pilsētas domes un Vides dienesta kopīgās mācības. Mācības rīkoja Ārstu biedrība, lai gūtu ieskatu, cik operatīvi dienesti rīkotos, ja notiktu bīstamu vielu noplūde vai infekcijas slimību uzliesmojums.

Ogrē 14. oktobrī sākās gadsimta lielākie plūdi. Lielās lietavass un Urgas upē pēkšņi paaugstinājies ūdens līmenis applūdināja 150 mājas. Izglābti 13 cilvēki un vairāki dzīvnieki. 17. oktobrī pēc veiktajiem glābšanas pasākumiem situācija ir uzlabojusies. Vairākām mājām jau ir pieslēgta elektrība. Sākusies nodarīto zaudējumu aprēķināšana un plūdu seku novēršana.

UNESCO Latvijas Nacionālā komisija (LNK) no 13. līdz 19. oktobrim rīkoja UNESCO nedēļu Latvijā, kas bija veltīta stāstiem par mantojumu. UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Starptautiskajā reģistrā iekļautas 1989. gadā notikušā *Baltijas ceļa* liecības. Lai veicinātu sabiedrības izpratni par šo notikumu un pieminētu *Baltijas ceļa* 25. gadadienu, UNESCO LNK sadarbībā ar partneriem Latvijā, Lietuvā un Igaunijā īsteno projektu „*Baltijas ceļa* stāsti”. Ikviens var ierakstīt savu stāstu tīmeklī www.thebalticway.eu vai Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunajā ierakstu studijā.

Dagdas novada skolēni piedalījās Ierindas skatē, kas bija veltīta Lāčplēša dienai. Sniegumu vērtēja vienības komandieris un sporta skolotāji. Dagdas vidusskolas aktu zālē braši soļoja Dagdas un Ezerņieku vidusskolas, Asūnes un Andzeļu pamatskolas komandas. Labi bija apgūta arī ierindas dziesma „Div’ dūjiņas gaisā skrēja”.

AS „Latvijas valsts meži” (LVM) oktobrī aprit 15 gadi kopš Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999. gada oktobrī izdotā rīkojuma par tās izveidi. LVM īsteno valsts intereses meža apsaimniekošanā, nodrošinot tā vērtību saglabāšanu, palielināšanu un maksimāli iespējamus ienākumus. Sniedz arī medību un rekreācijas pakalpojumus, iegūst selekcionētas sēklas un stādus mežu atjaunošanai. LVM ir 6200 strādājošo. Šogad iestādīti 25 960 374 koki. Nodokļos samaksāti 79,7 miljoni eiro.

Daugavpilī 15. un 16. oktobrī darba vizītē apmeklēja Valsts Ieņēmumu dienesta (VID) ģenerāldirektore Ināra Pētersone, lai tiktos ar nodokļu maksātājiem - vietējiem uzņēmējiem, pašvaldības un iestāžu pārstāvjiem un skaidrotu VID īstenotos un plānotos pasākumus, kā arī uzklautu priekšlikumus un ierosinājumus turpmākās sadarbības uzlabošanai un uzņēmējdarbības vides sakārtošanai. Ģenerāldirektore bijusi vizītē arī Liepājā, Ventspilī, Valmierā, Jelgavā, Ogrē, Rēzeknē un citviet.

Daugavpils universitātē (DU) no 16. līdz 18. oktobrim notika 9. Baltijas Terioloģiskā konference, ko rīkoja DU un DU Sistēmiskās bioloģijas institūts sadarbībā ar Latvijas Valsts Mežzinātnes institūtu „Silava”. Terioloģija ir zinātne, kas pēti ziditājdzīvniekus. Konferencē pulcējās gandrīz 100 zinātnieku no 11 valstīm un uzstājās ar plaša spektra ziņojumiem – pētījumiem parazitoloģijā, dzīvnieku uzvedībā, medicīnā un faunistikā.

Rēzeknē no 20. oktobra notiek Uzņēmēju biedrības, Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK), Ekonomikas ministrijas, Rēzeknes pilsētas un novada pašvaldību, Rēzeknes Speciālās ekonomiskās zonas pārvaldes, Latgales Plānošanas reģiona, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras kopīgi rīkotās Biznesa dienas. Konference beigsies 31. oktobrī ar izstādi „Rēzeknes uzņēmējs”.

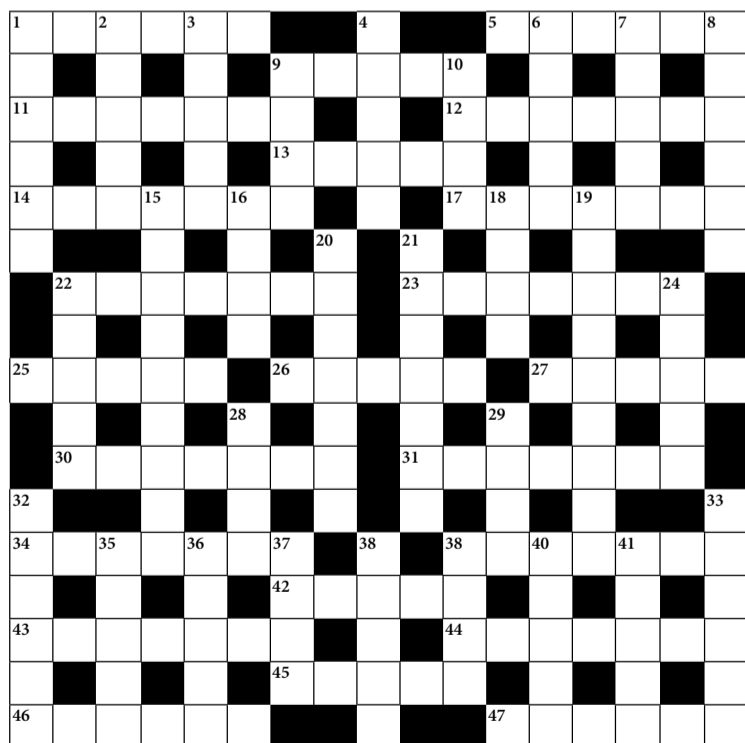
Rīgā, Jelgavā, Jūrmalā, Bauskā, Iecavā, Valmierā, Daugavpilī, Talsos un Ķekavā visu oktobri pirmsskolas izglītības iestādēs viesojas AS „Drogas” brīvprātīgie darbinieki - īpaši radītie tēli Mikrobs un Ziepjū Burbulīte, kuŗi aktualizē Vispasaules Roku mazgāšanas dienas ideju – iemācīt pareizas un regulāras roku mazgāšanas iemaņas. Kopā ar bērniem izvieto jautrus plakātņus par roku mazgāšanu tai paredzētajā telpā virs izlietnes. Bērniem dāvā ziepes, ziepjū burbuļus, konfektes un uzlīmītes par higiēnu.

Daugavpils teātri 23. oktobrī pirmizrādi piedzīvos vērienīgs muzikāls iestudējums – Rūdolfa Blaumaņa un Raimonda Paula tautas komēdija „Īsa pamācība mīlēšanā”, režisors – Oļegs Šapošņikovs. Izrādē būs skatāmi 17 muzikāli priekšnesumi, kur kopā ar aktieriem uzstāsies latgaliešu folkloras kopa „Laimas Muzykanti” un Daugavpils Vienības pamatskolas bērnu vokālais ansamblis.

Īsziņas sagatavojsi VALIJA BERKINA

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Latviešu vēsturnieks, diplomāts (1887-1978). 5. Mēbele. 9. Laikraksts. 11. Rīgas pilsētas augsta amatpersona. 12. Osta Latvijā. 13. Ļaunuma jūtas; nelabvēlība. 14. Pantmērs. 17. Latviešu soprāns, kas 2013. gadā debitēja Mētopolitena operā. 22. Latvijas prezidents. 23. Tomasa Mora slavenākais darbs. 25. Plašs saviesīgs sariko-

jums. 26. Skaistuma izjūta. 27. Raibi piedzīvojumi. 30. Lielbritānijas administratīva sastāvdaļa. 31. Novembra dižākā jubilāre. 34. Operas „Dons Žuans” komponists. 39. Vecās derības stiprinieks. 42. Ukrainas zaudēta teritorija. 43. Mājas daļa. 44. Valsts pie Baltijas jūras. 45. Vācijas likteņupe. 46. Neatļaidīgi uzmākties. 47. Dedzīgs, kvēls.

Stateniski. 1. Latviešu komponists (1905-1976). 2. Mūza sengrieķu mītoloģijā. 3. Vairāku Eiropas valstu naudas vienība. 4. Saldūdens zivs. 6. Ticības apliecinājums. 7. Liela. 8. Gulēt pusmiegā. 9. Dīgļis. 10. Smagi dveš (*darb. v. 3. pers.*). 15. Kanadas šagada Dziesmu svētku pilsēta. 16. Sievietes vārds (*dec.*). 18. Māk (*darb. v. 3. pers.*). 19. Izdoties. 20. Telpas mājā. 21. ALJA priekšsēde. 22. Diedelnieks. 24. Zivs skeleta daļa. 28. Mazināties. 29. Vulkāns Eiropā. 32. Jordānijas galvaspilsēta. 33. Ievērojama Latvijas pulkveža vārds. 35. Pilsēta, kur šogad atklāja Pasaules latviešu mākslas centru. 36. Atspīdums no noejošas saules stariem. 37. Pieduŗ (*darb. v. 3. pers.*). 38. Virieša vārds (*maijā*). 39. Sauszemes gabals ūdenstilpē. 41. Sacerējums (īpaši mūzikā).

Krustvārdu miklas (BL Nr. 39) atrisinājums

Līmeniski. 5. Pasaule. 6. Mārsils. 9. Mundieris. 12. Savelt. 13. Skats. 14. Prātot. 17. Lietnis. 18. Meita. 20. Balle. 21. Kalpaks. 25. Balons. 26. Zoles. 27. Plaukt. 30. Skolnieks. 31. Kaibala. 32. Meteors.

Stateniski. 1. Saldus. 2. Prāmis. 3. Daugava. 4. Plekste. 7. Adiklis. 8. Rente. 10. Plaisains. 11. Protokols. 15. Atāls. 16. Temps. 19. Kabelis. 22. Plaušas. 23. Colla. 24. Austere. 28. Skalbe. 29. Akmens.

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Trimdas draudzes nama mazajā zālē

15. novembrī 11:00 satikšanās ar „Meiteni no Mežaparka”, literārs rīts ar autori **Māru Celli**. Rīko Bostonas grāmatu mīļotāju grupiņa. Ieeja \$5.

Hancock Church (1912 Mass Ave, Lexington, MA).

15. novembrī 19:30 *Labyrinth* koŗa koncerts. Profesionālais koris uzstāsies ar koncerta programmu *Celestial Spaces*: kosmiskas dziesmas par debesīm, zvaigznēm un nakti. Dirīģē **Dr. Anita Kuprisa**. Biļetes pie iejas: \$20 un \$15.

16. novembrī 11:00 Latvijas Valsts proklamēšanas 96 gadu atcerei veltīts dievkalpojums, 13:00 Svētku akts ar **Ojāra Celles** uzrunu un Bostonas latviešu skolas priekšnesumu. Rīko ALTS, sadarbībā ar Bostonas latviešu skolu. Ieeja \$10, bērniem bez maksas.

Info: www.labyrinthchoir.org; labyrinthchoir@gmail.com; 508-481-2453.

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek

koŗa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Fil. latv. ev. lut. Sv. Jāņa baznīcā (301 N Newtown St, Rd, Newtown Sq, PA 19073)

25. oktobrī 14:00 Sv. Jāņa latv. ev. lut. draudze rīko LNO solistes **Ingas Šļubovskas** un pianistes **Agneses Egļiņas** koncertu. Programmā latviešu solo dziesmas un operu ārijas. Info: Māra Buka, tālr.: 610-383-5972.

Filadelfijas Brīvo latvju biedrībā (531 N 7th St, Philadelphia, PA 19123)

4. novembrī 11:00 pensionāru kopas saiets. Programmā valdes ziņojumi, nākotnes darbība un apspriedes par vēlēšanām Lat-

vijā. Saiets beigsies ar dzimumdienu svinēšanu pie kafijas galda. Viesi arvien laipni gaidīti!

15. novembrī 14:00 Latvijas valsts dibināšanas atceres sarīkojums. Svētku runu teiks Vašingtonas universitātes Baltijas studiju departamenta vadītājs **Guntis Šmidchens**. Aktā piedalīsies Filadelfijas latviešu skolas audzēkņi. Koncerta daļā spēlēs pianists **Reinis Zariņš** no Latvijas. Visi laipni aicināti uz pieņemšanu un Dzintara galda sarūpētām vakariņām! Rīko visas Filadelfijas un apkaimes latviešu draudzes un organizācijas. Ieeja \$25 (tiem, kuri ieradīsies tautastērpā – \$15); labvēlu ziedo-

jums – vismaz \$50, bērniem un studentiem ieeja brīva. Filadelfijas Latviešu organizāciju padome lūdz arī apmeklēt kopīgo Valsts svētku dievk. otrdien, **18. novembrī** 19:00 Sv. Jāņa dr. dievnamā.

KLĪVLANDE (OH)

Klīvlandes Apvienotās draudzes zālē (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107)

9. novembrī pēc dievk. Klīvlandes DV apvien. Vanagi un Vanadzies rīko Varoņu piemiņas aktu, kopā ar 63 g. darbības atceri. Svētku uzrunu teiks vēsturnieks un tikko ievēlētā DV ASV zemes valdes priekšn. (*Turpināts no 18. lpp.*)

Lasiet tīmeklī!

www.brivalatvija.lv

Eiropas latviešu laikrakstu
Jaunākais numurs digitālā PDF formātā
tikai 2.73 USD

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Latviešu zemnieks vēlas pirkt
lauksamniecības zemi Zemgalē.

e-pasts: sandra.bruvere@gmail.com
Tel.: +(371) 26 51 77 21

Patriotisks latvietis pārē
LATVIEŠU GLEZNAS UN PORCELĀNU.

Zvaniet uz +1 312-730-7459 jeb
rakstiet uz rob@johnsonblumberg.com

Sludinājumu un reklāmas
pieņemšanas punkts
internetā
www.307.lv

www.307.lv

SLUDINĀJUMI

PĒRK

Pērku zemi, māju vai dzīvokli. Tālr.: 20151111

VESELĪBAS APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIĒMIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

Mistērija vai dzīves īstenība?

Ilze Bērziņa izdevusi jaunu romānu

„The Girl with the Silver Shoes”

Ja jums patika Ilzes Bērziņas „A True Love Story” un jums patīk mistērijas, tad jums noteikti patiks viņas jaunākā grāmata! Locītavu sāpju nomocīta un nepakļaujoties ortopēdista uzstājībai, ka viņai nepieciešama operācija, rakstniece pievēršas lēnam un gaŗam ārstēšanās procesam, ieskaitot pārtikas bagātinātājus, ko pat nav iespējams izrunāt, nepatīkami garšojošas zāļu tējas un regulārus vingrinājumus baseinā. Tā visa laikā viņa pēkšņi atrodas samudzinātā situācijā, kuŗā iesaistīts valzivju bars, divi nodevīgi krievi, autovadītājs, kas notriec gājēju un aizbēg, un nelaimīga sieviete, kas beigās kļūst par draudzeni. Draudi ir izteikti, bet vai dzirdēsīm arī šāvienus? Tas viss atkarīgs no Ilzes izmeklēšanas spējām un viņas vīra Georga spējas ātri domāt un reaģēt. Vai tas ir īsts notikums, vai autore radošās fantāzijas auglis? Tas jāizlemj jums pašiem!

Cena \$ 20 ASV, \$ 25 Kanadā, \$ 30 Eiropā un Austrālijā, ieskaitot sūtīšanu
(var sūtīt arī čekus Kanadas dolaros).

Grāmatu var pasūtīt: www.amazon.com,
tieši no autores: www.ilzeberzins.com,

vai rakstiet: 21 Roosevelt Avenue, Waterville ME 04901, USA.

IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI

JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārceļšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīki (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (*Muitas procedūra LV papildus.*)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 17. lpp.)

Andris Kursietis. Koncertu sniegs Indianapolis DV sieviešu ansamblis **IDVASA** dirigētes **Aijas Brugmanes** vadībā. Mielasts, apbalvojumi. Sarīkojumu kuplinās krāsu foto skate. Ieeja \$20, studentiem \$10, skolniekiem par brīvu. Atlikums aprūpes darbam. Jūs visus ielūdz Klīvlāndes DV apvien. vana-dzes un Vanagi!

11. novembrī 11:00 *SunSet* kapsētā pie pieminekļa latviešu nodalījumā notiks gadskārtējā Lāčplēšu un Varoņu godināšana ar vainagu un ziedu nolikšanu. Svētbrīdis un uzruna. Visi laipni gaidīti – aicina DV apvien. Klīvlāndē!

ŅUJORKA (NY)

Igaunu namā (243 West 34th Str. (pie 2. Avēnijas), New York, NY 10016)

23. oktobrī 19:30 **koncerts.** Uzstāsies Latvijas Nacionālās Operas soliste **Inga Šļubovska** – soprāns un **Agnese Egliņa** – klavieres. Programmā būs operu ārijas un latviešu komponistu skaņdarbi. Aicina Ņujorkas latv. org. padome (NLOP) sadarbībā ar latv. kultūras biedrību TILTS un Amerikas latv. apvienību (ALA). Ieejas maksa \$25, bērniem līdz 14 g. ieeja brīva. Info: Baiba Pinnis, tālr.: 917-270-4786, e-pasts: pinnis@banet.net

Daugavas Vanagu namā (115 W 183rd St, Bronx, NY 10453)

8. novembrī 15:00 **Lāčplēša dienai veltīta mūzikas un dzejas pēcpusdiena** – „Latvijas rudens gaismā”. Uzstāsies flautiste **Agita Arista** (Bostona), pianiste **Kristīne Griffin** (Florīda) un dzejniece **Dace Mičāne-Zālīte** (Bostona). Programmā latviešu dzeja un mūzika. Aicina Daugavas Vanagi Ņujorkā. Ieejas ziedojums, sākot ar \$20 (uzkodas un dzērieni būs pieejami par atsevišķu samaksu).

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle, WA 98125). Info: www.seattlelatviancenter.com

25. oktobrī 18:00 Baltijas studiju atbalstgrupa rīko Mārtiņvakaru, atzīmējot **Baltijas ceļa** 25. gadadienu. Būs dziedāšana, dejojšana un vakariņas. Dalības maksa \$25, studentiem \$15, bērniem zem 10 g. ieeja brīva.

ST. PĒTERSBURGA (FL)

Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713), tālr.: 727-365-7856

27. oktobrī 19:00 biedrības namā atsāksies koņa mēģinājumi. Visi, kam prieks dziedāt, sirsnīgi aicināti ierasties!

28. oktobrī 13:00 biedrības namā videoizrāde – **Pasaules koņu olimpiadas Lielkoncerts** Mežaparka lielajā estrādē. Kafija un cepumi. Ieejas ziedojums, sākot ar \$3.00.

4. novembrī 10:00 biedrības valdes sēde. 11:00-12:00 būs atvērta bibliotēka.

8. novembrī 17:00 šīs sezonas atklāšanas sarīkojums – **Mārtiņu vakars** ar pašmāju mākslinieku sagatavotu, šiem svētkiem

piemērotu programmu. Pēc mūzikālās daļas biedrības saimnieces visus cienās ar siltām vakariņām, kafiju un cepumiem. Par danču priekiem gādās **Ilmārs Dzenis** un **Pēteris Ozols**, būs iespēja laimēt loterijā trīs lieliskus dāvanu grozus! Jautribu veicinoši dzērieni katram līdzī jānes pašam. Ieejas ziedojums, sākot ar \$20.

11. novembrī 13:00 biedrības namā videoizrāde – izcils koncerts „**Dzimuši Rīgā**”. Koncertu sniedz Rīgā dzimušie mākslinieki, kuŗi Rīgas un Latvijas vārdu nesuši tālu pasaulē. Nelaidīsim garām izdevību redzēt mūsu slavenības uz vienas LNO skatuves! Kafija un cepumi. Ieejas ziedojums \$3. Visi laipni aicināti!

18. novembrī 18:00 biedrības namā **Latvijas Valsts dibināšanas 96. gadadienui veltīts svinīgs vakars** ar laikraksta *Laiks* galvenās redaktores **Ligijas Kovtunas** svētku uzrunu, svinīgu mūzikālo programmu. Uz Latvijas veselību varēs pacelt pa glāzei vīna un baudīt svinību kļiņģeri. Ieejas ziedojums, sākot ar \$5.

VAŠINGTONA (DC)

Vašingtonas DC latv. ev. lut. baznīcā (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850)

26. oktobrī 14:00 Latviešu organizācijas Vašingtonā (LOV) rīko LNO solistes **Ingas Šļubovskas** un pianistes **Agnese Egliņas** koncertu. Programmā latviešu solo dziesmas un operu ārijas. Info: Anita Juberte, tālr.: 301-814-1080.

1. novembrī 9:00-10:30 *Latvian American Shipping Lines* pie draudzes nama pieņems pakas, sūtīšanai uz Latviju.

5. novembrī 19:30 Padomes sēde.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koņa mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving Str, Brookline MA 02445). Visi dievk. notiek 11:00, dievg. katrā dievk. **26. oktobrī** 11:00 laju vadīts dievk. 15:00 Vitolda Vitola atceres pēcpusdiena. **2. novembrī** 11:00 dievk. (9:00-10:30 pirmās iesvētes mācības). **9. novembrī** 11:00 dievk. **16. novembrī** 11:00 svinīgs Valsts svētku 96 dievk. 13:00 Latvijas Valsts svētku atzīmēšana. **23. novembrī** 11:00 Mirušo piemiņas dienas dievk. 14:00 sveicību svētbrīdis Getzemanes kapsētā. **30. novembrī** 11:00 Adventa 1. svētd. dievk. Māc. Kaspars Bērziņš.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Visi dievk. notiek 10:00 no rīta. Dr. māc. Aija Greiema (*Graham*), tālr.: 517-614-4853. Ērgeln. Dr. S. Lizlova, L. Upīte un Margarete *Thompson*. Info: www.detdraudze.org **26. oktobrī** dievk., ja atradīs atvieto-tāju dr. mācītājam, kuŗai jāpiedalās LELBAS sinodē.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Krūckova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. **26. oktobrī** laju vadīts dievk. **2. novembrī** dievk. **9. novembrī** dievk. ar Sv. vakarēdienu. **16. novembrī** 11:00 dievk. **18. novembrī** 19:00 **Ekumēniskais Valsts svētku dievk.** **23. novembrī** 11:00 Mirušo piemiņas dienas dievk. ar Sv. vakarēdienu. **30. novembrī** 11:00 1. Adventa dievk. angļu valodā ar Sv. vakarēdienu. Māc. Ieva Dzelzgalve.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo, MI 49996). **26. oktobrī** 10:00 dievk. angļu valodā, māc. T. *Pederson*, pēc dievk. kafija. **2. novembrī** 10:00 dievk., māc. I. *Larsen*, pēc dievk. kafija.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. Apvienotās draudzes dievnamā. **Baptistu dr.** dievk. notiek **svētdienās** 14:30.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukee-draudze.org

• **Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.:**

2. novembrī 10:00 dievk. ar Sv. vakarēdienu, māc. Raita *Neely*; sadraudzība. **9. novembrī** 10:00 dievk.; sadraudzība. G. Jātnieka stāstis par Lāčplēša kaŗa ordeni. Iesvētes mācība. **13. novembrī** 19:00 vakara Bībeles stunda māc. Daga dzīvokli. **16. novembrī** 10:00 dievk. Valsts svētku ietvaros; sadraudzība; DV ārkārtas sapulce.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC

H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **2. novembrī** 15:00 latv. centrā dievk. **5. novembrī** 19:00 latv. centrā valdes sēde. **6. novembrī** 13:00 latv. centrā pensionāru saiets. **23. novembrī** 15:00 latv. centrā Mūžības svētd. dievk.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:**

Leikvudā Igaņu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ).

Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Īstoranža (153 Glenwood Ave, East Orange NJ)

Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY)

Manhatena *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY NY)

Morristovna *St. Mark Lutheran Church* (100 Harter Rd, Morristown, NJ)

Ņudžersija *Holy Trinity Lutheran Church* (70 River Rd, Montville, NJ)

Parsippany St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ)

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY)

Springfilda *Holy Cross Lutheran Church* (639 Mountain Ave, Springfield, NJ 07081)

• **26. oktobrī** 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars.

• **7. decembrī** 10:30 Salas bazn. dievk. Ziemsvētku tirdziņš, kuŗa varēs iegādāties Salas dāmu komitejas gatavotos gardumus – piparkūkas, pīrāgus, rudzu maizi, dzeltenmaizi, putraindesas, Jāņu sieru, galertu. Būs arī pelēkie zirņi, *Laimas* šokolādes, grāmatu un daļamatniecības galds. Sekos izloze un pusdienas. Visi miļi lūgti un gaidīti!

• **Ročesteras latv. ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY). **2. novembrī** 14:00 dievk. ar diakones Lindas Sniedzes *Taggart* amatā ievēšanu. Piedalās prāveste Anita Vārsberga Pāža, sekos azaidi.

15. novembrī 14:00 Valsts svētku dievk., sekos koncerts un azaidi. **23. novembrī** 14:00 Mirušo piemiņas dienas dievk. ar dievg. Visos dievk. piedalās prāv. Oļģerts Sniedze un diakone Linda Sniedze *Taggart*.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava). Māc. Roberts Franklins. Dr. sekretāre Vija Ārins, e-pasts: vijaarins@yahoo.com **21. decembrī** 13:00 Ziemsvētku dievk. ar dievg., kafijas galds.

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Grace Lutheran Church* (3967 Park Blvd, San Diego, CA 92103, ieeja no sētas). Prāvests Kārlis Žols, tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdiņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Visi dievk. notiek sestdienās 12:00. **22. novembrī** Latvijas Valsts dibināšanas atceres dievk. Svētku programma sarīkojumu telpās, pusdienas.

20. decembrī Ziemsvētku dievk., kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119) **katra mēneša trešajā svētdienā** 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. **26. oktobrī** LELBA sinode Milvokos. Dievk. **nenotiek**. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org

• **St. Pētersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.:** sākot ar oktobri, dievk. notiek *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707), Bībeles stundas notiek biedrības namā 11:00. **26. oktobrī** Bībeles stunda. **2. novembrī** 11:00 Kapusvētki *Royal Palms Cemetery* (101 55th Street South, St. Petersburg). **9. novembrī** Bībeles stunda. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. prāv. Dr. *Fritz Traugott* Kristbergs, tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz.kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Valda Kaļiņa, tālr.: 613-471-1180, e-pasts: valda43@yahoo.com.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121) **Svētdienās:** 9:15 Latviešu skola, 10:00 Zaķiši, 11:00 dievk., vasaras mēnešos dievk. 10:00. Kafijas galds. Grāmatu galds. **24.-26. oktobrī** LELBA XIV sinode Milvokos. **26. oktobrī** laju vadīts dievk., pie kafijas galdā oktobra jubilāru sveikšana. 15:00 operdziedātājas **Ingas Šļubovskas** koncerts. Rīko LOV.Prāv. Anita Vārsberga Pāža. Tālr. baznīcā: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net. Info: www.dcdraudze.org

• **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:**

Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco).

San Jose-Los Gatos (16548 Ferris Ave, Los Gatos).

Oklande *Resurrection Luth. Church* (397 Euclid Ave, Oakland).

Burlingema, Labā Gana baznīca (301 Burlingame Ave).

Saratoga (12635 Indio Ct, Saratoga, CA 95070).

Sakramento *Lutheran Church of the Cross* (4465 H Str, Sacramento).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais svētdienās. Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

No mums šķīries

✠ **ANDREJS ŪDRIS**

Dzimis 1928. gada 10. novembrī Rīgā,
miris 2014. gada 6. oktobrī Sietlā

*Pāri jumtiem gājputni skries
Un uz pavasara dzīrēm trauksies.
Jautri tie pēc Tevis sauks,
Bet Tu klusēsi un neatsauksies.
(F. Bārda)*

Viņu mīlā piemiņā paturēs:
ESLINGENAS BIJUŠĀS ĢIMNAZIJAS KLASĒS DRAUGI
ANDRIS, ASTRĪDA, DŽEMS, ILMĀRS
INA UN ZIGRĪDA

Mūžībā aizgājusi mūsu mīlā filistre
RASMA ENCE (5C.),
dzimusi **BĒTIŅA**

Vēl vienu sārta rožu ziedu...

Dziļās sērās
KORP! SPĪDOLA

Dieva mierā aizgājusi
VALDA GRĪSLĪTIS

Dzimusi 1933. gada 22. februārī,
mirusi 2014. gada 2. septembrī Indianapolē

*Zaļa zeme, balta saule
Agrā ritā skūpstījās.
(Z. Lazda)*

Mīlā piemiņā paturēs
A. PUMPURA ĢIMNAZIJAS SKOLNIEKI

Dieva mierā aizgājusi

✠ **ELFRĪDE LŪCIJA REINHOLDS,**
dzimusi **LĪDACIS**

Dzimusi 1917. gada 13. februārī Balvos, Latvijā,
mirusi 2014. gada 6. oktobrī Houston, Texas

*Dusi saldi, māmuliņe,
Mūža gaitas beigušās.
Lai nu viegli zemes mātē
Pārklāj savu villainīti.*

Par viņu sēro un mīlestībā piemin:
MEITAS INTA ILZE WALKER UN DACE REINHOLDS AR ĢIMENĒM
DRAUGI UN RADI AMERIKĀ UN LATVIJĀ

Mūžībā aizgājis
JĀNIS EGONS APSĪTE

Dzimis 1922. gada 2. oktobrī Rankā, Latvijā,
miris 2014. gada 12. oktobrī Grandvillē, Mičiganā

Dziļās sērās viņu piemin:
SIEVĀ DZIDRA
MEITA MĀRA AR DĒLIEM
DĒLS AIVARS UN EVA-MARIE AR DĒLIEM UN MEITU
ANDREJS UN RŪTA ROZENTĀLS AR MEITU UN DĒLU

*Mierā Tavās čaklās rokās,
Klusē Tava labā sirds.*

✠ **ARGODS BRUNO**
LIEPIŅŠ

Dzimis 1921. gada 12. jūnijā Rīgā, Latvijā,
miris 2014. gada 14. oktobrī Otavā, Kanadā

*No Tevis tik daudz bija ko gūt.
Tavas pēdas ir dziļas, tās nepazūd.
Mums atmiņās vēl ilgi kopā būt.*

Argodu mīlā piemiņā paturēs
DZĪVESBIEDRE RITA UN MEITAS BAIBA, ANDA UN ILME

Sēro Brazīlijas latvieši

Mūsu Brazīlijas Sanpaulo kādreiz lielā Latviešu luterāņu draudze ar katru gadu kļūst mazāka. Šogad 20. septembrī pie Dieva aizgāja ilgu gadu draudzes ērģelniece Rita Sproģe. Viņas tēvs Pēteris Sproģis iecēloja Brazīlijā 1925. gadā. Viņš līdz ar Otto Lezdkalnu un Jāni Kasparu bija draudzes dibinātāji, pirms Brazīlijā iecēloja Otrā pasaules kara bēgļi. Tagad arī viņi ir aizgājuši mūžībā.

Rita Sproģe strādāja par mūzikas skolotāju un kora diriģenti Mackenzie institūtā Sanpaulā

un pasniedza klavierstundas pāris latviešu meitenītēm, kuŗas viņu atceras ar lielu cieņu, pateicību un mīlestību. Sanpaulo, šķiet, laikam ir vienīgā draudze Dienvidamerikā, kur dievkalpojumi notiek latviešu valodā. Draudzē kalpo baptistu sludinātājs Roberts Pontuška. Ritu Sproģi būs grūti atvietot. Viņu ar mīlestību piemin draudzes locekļi, draugi, viņas māsa Ruta un Rutas ģimene.

Viegļas smiltis vēlot,
ILONA GULBIS

Mūžībā aizgājis
PAUL WILLIAM BERG

Dzimis 1957. gada 12. novembrī Boston, MA,
miris 2014. gada 27. septembrī Stamford, CT

RĪGAS (90.) SKAUTU VIENĪBA NY/NJ

SPORTS AMERIKĀ

Ohajo kausa izcīnai golfā – 30 gadi

Ohajo kausu golfā katru gadu izcīna Kolumbusas un Klivlandes latviešu golfisti. Šogad sacikstes notika 21. septembrī *Mohican Hills* golfa laukumā 30. reizi. Mansfilda ir pusceļā starp Klivlandi un Kolumbusu. Pirmo reizi sacikstes notika 1985. gada rudenī. Kopš tā laika, Kolumbusas latvieši uzvarējuši 18, Klivlandes spēlētāji – 12 reizi.

Parasti katrā vienībā ir astoņi spēlētāji. Šogad piedalījās seši spēlētāji katrā vienībā. Bija arī dalībnieki, kuŗi spēlēja tikai sava priekā pēc. Pirmie divi katrā vienībā spēlēja kopā *best ball* formatā, nākamie četri – *scramble* formatā. Katra sasniegtā bedrite (*hole*) deva vienu punktu. Ja spē-

lētājiem ir vienāds rezultāts uz vienu bedrīti, tad puspunkts tiek piešķirts katrai vienībai. Ar 18 bedrītēm 18 punktus var iegūt katrā spēlē.

Rezultāti. Klivlandes vienība ieguva 20,5, Kolumbusas vienība – 15,5 punktus. Klivlandes vienības spēlētāji: 1. Pēteris Grava un Pauls Bertis ieguva 11,5 punktus; 2. Pēteris Grendze, *Brian Kraus*, *Janeen Grava* un *Kevin Cash* – 9. **Kolumbusas** vienības spēlētāji: 1. Jānis Dīkis un Mārtiņš Dīkis ieguva 6,5 punktus; 2. Dāvids Zadvinskis, Inga Zadvinskis, Uģis Augenbergs, un Pēteris Sockis – 9.

Pēcpusdienā notika pikniks. Visi bija priecīgi par jauki pavadīto dienu, bagāto maltīti un sadraudzību. Sacikstes būs arī nākamā gadā 20. septembrī, kad mēs spēlēsīm trīsdesmit pirmo reizi un svinēsīm 30 gadu jubileju kopš 1985. gada.

DAVIDS ZADVINSKIS

Kolumbusas un Klivlandes golfa spēlētāji. No kreisās: Pauls Bertis, Jānis Eglītis, *Kevin Cash*, Pēteris Grenze, *Brian Kraus*, Dāvids Zadvinskis, Jānis Dīkis, Kārlis Čēceris, Pēteris Sockis, *Janeen Grava*, Pēteris Grava, Uģis Augenbergs, *Steve Langowski*, un Inga Zadvinskis. Priekšā sēž Miervaldis! Bildē nav Elmāra Gravas

Miķelis Lībietis All-American kausa izcīnā tenisā

U.T. (*University of Tennessee*) tenisa dubultspēles komanda ar **Miķeli Lībieti** no Siguldas un amerikāni **Hunter Reese** tika izraudzīta par 2013./2014. gada sezonas *ITA* labākā *ASV (Intercollegiate Tennis Association – Division I. – Doubles Team of the Year)*.

Hunter Reese un Miķelis Lībietis

Šādi tiek godināta komanda, kas sezonu beidz ar vērtējumu (*ranked*) No. 1. *ASV*. Abi tenisti arī 2013. gada sezonu iesāka ar augsto novērtējumu. Sezonas rezultāts bija 36-5, ar 13 uzvarām un vienu zaudējumu svarīgākos (*major*) turnīros. Tika izcīnīts *ITA All-American Doubles Championship* 2013. g. rudenī. 2014. gada maijā *Reese* un *Lībietis* uzvarēja *Div. I. NCAA* dubultspēles *National Championship* un ieguva *All-American* titulu.

Šā gada septembrī *Lībietis* Amerikā iesāka ceturto studiju gadu Amerikā. Viņš guvis labus panākumus starptautiskās sacensībās. Junioru ranga vērtējumā *Miķelis* 2011. gadā bija 82. vietā

junioru līmenī. Ir piedalījies *Deivisa kausa (Davis Cup)* izcīnā vienspēlē un dubultspēlē kopā ar Latvijas labāko tenisistu *Ernestu Gulbi*. Arī šogad, kad *Deivisa kausa* izcīņas spēle pret *Austrijas* vienību notika *Valmierā*, *Lībietis* spēlēja kopā ar *Gulbi* un guva uzvaru. Diemžēl citi Latvijas tenisti spēlēja vājāki komanda zaudēja.

Miķeļa augums ir 6'2'', svars 180 mārciņas. Viņš saviem sporta biedriem pazīstams kā *Big Mike*. Dzimis 1992. gadā *Siguldā*, *Valža* un *Evitas* dēls. Tēvs tenisā sekmīgi ievēdis divus dēlus. Arī *Miķeļa* brālis *Matiss*, kas ir par viņu vecāks, savulaik spēlēja *ASV* augstskolas vienībā.

Ar interesi gaidīsim *NCAA* 2014./2015. gada sezonas sacensības, kuŗas *Lībietis* un *Reese* atkal iesāks ar No. 1. vērtējumu dubultspēlē. Viņi būs kopā trešo sezonu ar iespēju uzvarēt otrā *Div.1. čempionšipu* un izvirzīties par *U.T.* dubultspēles komandu, kuŗa izcīnījusi visvairāk uzvaru skolas vēsturē.

Vēlam mūsu jaunajam latviešu *All-American* čempionam *Miķelim Lībietim* veiksmi!

VALDIS VITOLS

Latvijas hokejisti Ziemeļamerikas līgu spēlēs

Latviešu vārtsargs **Kristers Gudļevskis** atvairīja 43 metienus *Amerikas Hokeja līgas (AHL)* meistarsacīkšu spēlē, bet uzbrucējs *Vitalijs Pavlovs* tika pie rezultatīvas piespēles *Austrumkrasta hokeja līgas (ECHL)*

cīņā. *Gudļevska* pārstāvētā *Sirakūzas Crunch* vienība savā laukumā ar 4:2 (0:1, 2:1, 2:0) pārspēja *Binhemtonas Senators* komandu. *Latvietis* savas vienības vērtos aizvadīja visu spēli, atvairot 43 no 45 metieniem un kļūstot par spēles trešo zvaigzni. *Viņam* šī bija otrā spēle jaunajā *AHL* sezonā.

ECHL meistarsacīkstēs **Vitalija Pavlova** pārstāvētā *Kolorado Eagles* ar 3:2 (0:0, 3:1, 0:1) izbraukumā uzvarēja *Repidsitijas Rush* hokejistus. *Pavlovs* ar rezultatīvu piespēli piedalījās komandas trešajos gūtajos vērtos, kad otrās trešdaļas 13. minūtē rezultāts kļuva 3:0 viesu labā. Kā vēlāk izrādījās, šie bija uzvaru nesošie vērti.

23 gadus vecais **Ronalds Kēniņš** pagājušā gada vasarā noslēdza divu gadu līgumu ar *NHL* komandu *Vankuveras Canucks*. Iepriekšējo sezonu viņš pavadīja izīrēts savai pēdējo gadu komandai *Cīrihes ZSC Lions*, ar kuŗu kļuva par *Šveices* čempionu, bet šosezon uzsācis cīņu par vietu *Ziemeļamerikas spēcīgākajā līgā*. *Kēniņa* pārstāvētā *Jūtikas Comets* vienība izbraukumā ar 0:1 (0:0, 0:0, 0:1) zaudēja *Teksasas Stars* hokejistiem.

Pašlaik vienīgā *Latvijas spēlētāja Nacionālajā hokeja līgā (NHL)* **Zemgus Girgenzona** pārstāvētā *Bufalo Sabres* mājās otrajā spēlē pēc kārtas neguva vērtus un ar 0:4 zaudēja *Bostonas Bruins*. *Girgensons* spēlēja 19 minūtes (19:22), četras reizes meta uz vērtiem un veica vienu spēka paņēmieni, bet viņa lietderības rādītājs bija neitrāls.

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

SOK apstiprina stipendijas piešķiršanu 15 Latvijas potenciālajiem olimpiešiem

Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK) apstiprināja olimpisko stipendiju *Rio 2016* piešķiršanu 15 potenciālajiem Latvijas olimpiskās komandas kandidātiem. SOK stipendijas tradicionāli piešķir *Olimpiskās solidaritātes programmas* ietvaros. *Olimpiskās stipendijas programma Rio 2016* paredz finansiālu atbalstu sportistu treniņu procesa nodrošināšanai no 2014. gada 1. septembra līdz 2016. gada 31. augustam 11 280 *ASV* dolaru

apmērā katram sportistam.

Stipendiju piešķir dažādu sporta veidu pārstāvjiem, kuŗiem ir izredzes iegūt tiesības startēt *Riodežaneiro Olimpiskajās spēlēs*. Stipendiju saņems sportisti, kas par kvalificēšanos olimpiskajam startam cīnīsies airēšanā, cīņas sportā, džudo, kanoe, modernajā piecīņā, peldēšanā, riteņbraukšanā, svarcelšanā un vieglatlētikā.

Ar Olimpiskās solidaritātes programmas ietvaros piešķirto papildu finansējumu olimpiskajiem startiem varēs gatavoties 15 atlēti

Olimpiskās stipendijas Rio 2016 ieguvēji. Airēšana – *Elza Gulbe*, cīņas sports – *Anastasija Grigorjeva*, *Armands Zvirbulis*, džudo – *Jevgeņijs Borodavko*, kanoe – *Dagnis Iljins*, modernā piecīņa – *Pāvels Švecovs*, peldēšana – *Jānis Šaltāns*, riteņbrauk-

šana – *Kristens Krīgers*, *Toms Skujiņš*, *Edžus Treimanis*, svarcelšana: *Artūrs Plēsnieks*, vieglatlētika – *Laura Ikauniece*, *Lina Mūze*, *Madara Palameika*, *Zigismunds Sirmāis*.

LOK prezidents *Aldons Vrubļevskis* apliecināja, ka līdz ar šo stipendiju, sportisti uzņemas olimpiskās kustības vēstnieku lomu, demonstrējot visai pasaulei šo konkrēto *Starptautiskās Olim-*

kandidātos netika iekļauti visaugstākos panākumus guvušie sportisti, kuŗiem jau ir nodrošinātas labas gatavošanās iespējas.

Latvijas sportisti cīņu šovā Klondaika Fight Arena

Rīgā risinājās lielākais cīņu šovs *Baltijā – Klondaika Fight Arena*. Aizraujošā gaisotnē notika ne tikai intriģējošas cīņas, bet arī pirmā dāmu divkauja. Neskatoties uz plašo emociju un notikumu klāstu, *Latvijas sportisti* nezaudēja koncentrēšanos un neizrādīja nekādu viesmīlību, izcīnot uzvaru sešās no septiņām cīņām.

Katēgorijā līdz 75 kilogramiem mājinieks *Vadims Fedosejevs* ar tehnisko nokautu uzvarēja *Fatihū Bairamu* (*Irāna/Nīderlande*). Vētrainu skatītāju atbalstu saņēma jalgavnieks *Ņikita Petrovs*, kuŗš cīņā par *Baltijas supersmagā svara* katēgorijas titulu pārspēja *Lietuvas* čempionu *Tomasu Pakutinsku*. Viena no "vakara naglām" bija

dāmu duelis – *Karina Jaremenko* spēkojās ar *Lauru Mikalaukaiti*. Cīņa starp sievietēm notika pirmo reizi *Klondaika Fight Arena* ietvaros. *Abas* kikbokseres jau no pirmās sekundes metās azartiskā cīņā un, lai arī duelis bija līdzvērtīgs, tomēr beigās nedaudz pārāka izrādījās *Karina*, pēc punktiem pārspējot *Lauru*.

Plūdmales volejbols

Pasaules plūdmales volejbolistu jaunākā saraksta augšgalā joprojām ir *Latvijas pārstāvji Aleksandrs Samoilovs/Jānis Šmēdiņš* (6500 punkti), aiz viņiem ir amerikāņi *Šons Rozentāls/Fils Dālhazers* – 5440. *Mārtiņš Pļaviņš/Aleksandrs Solovejs* (2702) ir 25., *Ruslans Sorokins/Edvarts Buivids* (1412) – 56., *Haralds Regža/Armands Āboliņš* (1092) – 73., *Edgars Točs/Richards Finsters* (516) – 133. vietā.

Dambrete

Eiropas meistarsacīkstēs dambretē *Tallinā* jaunu panākumu guvusi **Zoja Golubeva**. Deviņās sacensību kārtās *Latvijas pārstāve* izcīnīja 13 punktus, gūstot četrus panākumus un piecas reizes cīnoties neizšķirti.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS